

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Šeštadienis, Rugpjūtis-August 16 d., 1924

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

Rusų valstiečiai kelia riaušes

Visuotinas streikas Lenkuose pasibaigė

De Valera, išėjęs iš kalėjimo, stoja vėl kovon už Airių respubliką

Valstiečiai Rusuose kelia riaušes

Puola ir plėšia eksportui skirtus valdžios javų sandėlius.

STOCKHOLMAS, Švedija, rugpj. 15. — Laikraščiai Tidningen praneša, kad Volsko apskrityje, Saratovo gubernijoje, kilę valstiečių neramumai. Šešiuose valsčiuose sukilę kaimiečiai išplėšė valdžios sandėlius javų, kurie buvo skirti eksportui.

Visos komunistų įstaigos iš provincijos tapusios perkeltos į Volską. Visi milicininkai tapę tame rajone nuginkluoti, o mokesnių inspektoriai paliovę savo darbus.

Bedarbiai prieš komunistus.

Buriai apsiginklavusių valstiečių pradėjo pulti sovietų įstaigas, bedarbiai gi darbininkai veda energingą propagandą prieš komunistus. Tiesioginis telegrafas ir telefonas susijungė, masas su neramumu apimtomis vietomis esančias nutrauktas.

Komunistų rateliai Charkove begalo susirupinę del gautos iš politbiuro telegramas, pranešančios Ukrainos komunistų partijos centraliniam komitetui, kad eksportas negalys būti ir nebus sulaukytas.

Darbininkai protestuoja

Ta žinia buvo pačių komunistų pranešta fabriky darbininkams, ir tą patį vakarą įvyko masinis susirinkimas tikslu protestuoti prieš tolimesnį javų eksportavimą. Kalbėtojai ragino darbininkus paskelbti visuotinę streiką, jeigu valdžia nepaliaus gabenti svetur javus iš Ukrainos.

Sovietai gabenasi ginklų

Per kelias pastarąsias dienas į Archangelą atplaukė du laivai su šautuvais ir kulkasvaidžiais. Oficialiais škiperių raportais tie ginklai atgabenta iš Skandinavijos. Komunistai giriasi, kad nors jie ligšiol ir negalėję gauti užsieny paskolos, jie betgi sugebėję pasipirkti Europoj ginklų. Mes turime turėti ginklų, — sako jie, — nes turime but pasirošę visam kam.

BAVARIJA TURĖS AUKŠČIAUSIĄ RADIO STOTĮ

Ji steigiamą Alpuose, kalno viršūnėj, 5,600 pėdų aukščio

MIUNCHENAS, rugpj. 15. — Bavarija turės aukščiausią Europoj radio skleidžiamąją stotį. Ji steigiamą Alpuose, Herzogsstand kalno viršūnėj, 5,600 pėdų virš jurių paviršiaus. Antenos bus 3,200 pėdų ilgio, m. nusidriekiančios iš kalno viršūnės į klonį.

Visuotinas streikas lenkų Silezijoje pabaigtas

200,000 streikavusių fabriky darbininkų šiandie grįžta darban.

VARSUVA, rugpj. 15. — Tesesis ilgoką laiką visuotinas fabriky darbininkų streikas Lenkų Silezijoje pabaigta. Darbininkai ir samdytojai sutiko priimti valdžios arbitracijos komisijos sprendimą. Streike dalyvavo 200,000 darbininkų. Rytoj (šiandie) jie grįžta darban.

Streikas buvo kilęs del to, kad samdytojai norėjo įvesti ilgesnį darbą fabrikuose.

De Valera vėl stojo kovon už respubliką

„Airių respublika nežuvus — ji gyva ir stipri.“

ENNIS, Airija, rugpj. 15. — Aierių respublikininkų vadas Eamon de Valera, kurs metai atgal buvo Laisvosios Valstybės vyriausybės suimtas ir kalėjiman pasiustas ir tik dabar iš nelaisvės paleistas, savo kovą už nepriklausomą Aierių respubliką pradeda iš naujo. Šiandie atvykus jam į Ennis, jį pasitiko didžiausios minios žmonių. Savo kalboj de Valera pareiškė, kad rytoj pasaulio tautos atsižinsiančios vėl, kad nepriklausoma Aierių respublika, apie kurią manyta, kad ji nukryžiuota ir žuvus, esanti gyva ir stipri.

De Valera yra įsitikinęs, kad ateinančiais visuotinais rinkimais Aierių kovą laimėsia respublikininkai.

NENORI BRANGIOS ALGOS

KNOXVILLE, Tenn., rugpj. 15. — Nedaug tokių valdininkų yra, kur patys reikalauja, kad jiems būtų numazinta alga. Bet toks yra Knoxville miesto advokatas M. W. Egerton. Jo alga nustatyta \$6,000 metams. Kiek laiko atgal jis pareikalavo, kad ji jam būtų sumažinta visu tukstančių dolerių. Dabar jis atrado, kad ir 5000 dolerių metams jam per daug, ir pareikalavo dar labiau sumažinti. Reikalavimas išpildytas, ir dabar miestas mokės savo advokatui tik \$3,600 metams.

ITHACA, N. Y., rugpj. 15. — Ateinančio rugsėjo mėnesio 8—13 dienomis Cornell Universite įvyks Amerikos Chemikų Draugijos suvažiavimas. Delegatų laukiama daugiau nei 1000, ne tik iš Amerikos ir Kanados, bet ir iš Europos.

Londono Tarptautinės Konferencijos Darbai

Vokiečių kabinetas nusitaręs neleisti nutukti deryboms.

BERLINAS, rugpj. 15. — Kabineto posėdy, o po to kabineto konferencijoj su partijų lyderiais šiandie buvo nutarta daryti visa, kad neprileidus prie Londono konferencijos iširimo. Todel gi nuspręsta, kad francūzų prižadėjimas evakuoti Ruhrą vieny metu laiku neturi but griežtai atmetas.

MacDonaldas raginas vokiečius taikytis su francūzais

LONDONAS, rugpj. 15. — Kancelierius Marx šį vakarą lankėsi Downing sryte pas premjerą MacDonalda supažindinti jį su vokiečių atsakymu mitlarinio Ruhrro evakuavimo klausimu.

Amerikos ambasadorius Kellogg su atstovu Loganu turėjo taipjau bendrą konferenciją su premjeru MacDonaldu ir vokiečių delegatais.

Ambasadorius Kellogg vėliau pareiškė spaudos atstovams, kad jis esąs įsitikinęs, kad konferencija nepairsianti. Teisių ekspertai kartu su vokiečių delegatais dirba kompromiso pasiūlymų projektą. Sako, kad premjeras MacDonaldas šiandie ragins vokiečius taikytis su francūzais.

Amerikos observatoriai turi vilties, kad francūzai su vokiečiais dar šią naktį prieis prie susitarimo Ruhrro evakuavimo klausimu ir kad konferencija pasibaigs rytoj vakarą.

Žemės drebėjimas Japonijoje

TOKIO, rugpj. 15. — Šį rytą Tokioj ir įvairiose kitose Japonijos vietose įvyko stiprus žemės drebėjimas. Žalos betgi nedaug padaryta, tik žmonės buvo labai išgązdinti. Stipriausis drebėjimas buvo jaučiamas Fokušimoj, mieste, turinčiam apie 43,000 gyventojų, 200 mailių nuo Tokio, o taipjau šiauriniame Tokio įlankos krašte, kame buvo vieni namai sugriauti.

VOKIETIJOS KARO BONŲ PIRKĖJAI DARO PASAKIŠKĄ PELNĄ

NEW YORKAS, rugpj. 15. — Žmonės, kurie kadaise buvo pigių pigiausia kaina pirkę vokiečių karo bonus — mokėdami 5 dolerius už milijoną markių vertės karo bonų — dabar daro paskišką pelną, gaudami už juos šios dienos marketo kaina \$1,750, — 150 dolerių brangiau nei praeitą savaitę.

Priežastis tokio kainos pakilimo esanti palankios žimios aplo Londono konferenciją Dawes'o planu.

DEKOJA UŽ GRAŽŲ PRIĖMIMĄ MEKSIKOS DARBININKŲ VADO.

WASHINGTONAS, rugpj. 15. — Meksikos Darbo Federacija atsiuntė Amerikos Darbo Federacijai sveikinimą ir padėkos žodį už gražų ir nuosirdų priėmimą naujai išrinktojo Meksikos prezidento Plutarco Calles'o. Calles yra socialistas ir Meksikos Darbo Federacijos vadas.

Didelis lermas žyduose, ir ne be priežasties

Zionistų tėvo Dr. Herelio sunus virto a goi—priėmė katalikų tikėjimą.

VIENA, Austrija, rugpj. 15. — Žyduose, ypač zionistuose, eina didelis lermas ir klegesys. Yra del ko. Garbingiausio žydų vado, zionistų judėjimo kurėjo Daktaro Teodoro Herelio sunus, Hans Herel, virto atskalunu — jis priėmė katalikų viera!

Žydų zionizmo įsteigėjas Dr. Teodoras Herel mirė 1904 metais. Jo sunus Hans tuomet buvo keturiolikos metų vaikas. Zionistai paėmė jį savo globon, leido mokslan, rupinos juo, auklėdami vilties, kad, rasit, jis bus veritas savo garbingo tėvo darbų papėdins ir zionizmo vadas. Hans Herel baigė garsųj anglų Oksfordo universitetą. Ir kaip tik dabar, kada iš jo laukta darbų ir žygių, Hans virsta atskalunu: išsižada judaizmo, išsižada savo tėvo idealų, išsižada savo tėvų religijos, — priima katalikybę!

Prieš katalikų tikėjimą Hans Herel visai pasišalinęs žydų, nutraukė ryšius dagi su artimiausiais savo draugais ir nieks nežino, kame jis dabar randas. Sako, kad jis esąs Londone ir besirėngias įstoti, ar jau įstojes į Our Lady of Zion vienuolyną.

MEKSIKA IŠDUOSIANTI JUNGŲ VALSTIJŲ PRAŠIKALTELISUS

MEKSIKOS MIESTAS, rugpj. 15. — Jungtinių Valstijų ambasados charge d'affaires Schoenfeld praneša, kad Meksikos valdžia sutikus išduoti Jungt. Valstijoms tris Meksikon pabėgusius prasikaltėlius: Albertą C. White'ą, pasižymėjusį plėšiką iš Oregono, Cecilą Lefevre'ą, pabėgusį iš kalėjimo, Texase, kriminalistą, ir J. B. Emersoną, kitaip vadinamą E. O. Elias, iš Georgijos, pasmerktą už plėšimą.

AUSTRIJOJ PABRANGO GYVENIMAS

VIENA, rugpj. 15. — Oficialinė statistikos žiniomis gyvenimas Austrijoj per praeitą mėnesį pabrango 6 nuoš. Del šitokio pabrangimo darbininkai ypatingai kenčia, kadangi del viešpataujancio krašte ekonominio krizio samdytojai sakos nepajėgią mokėti darbininkams atitinkamai brangesnes algas.

Chicago, ir apielinkė. — Oficialis oro pranašas šiai dienai pranašauja: Nepastovus oras; veikiausia bus lietaus su perkunijomis; pavakariop vėsiau; stiprokas maingisis vėjas. Vakaro temperatūra vidutiniškai siekė 75° F. Šiandie saulė teka 5:57, leidžiasi 7:52.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugpj. 15, užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.52
Belgijos, 100 frankų	\$5.22
Danijos, 100 kronų	\$16.24
Italijos, 100 lirų	\$4.50
Francijos, 100 frankų	\$5.70
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$14.02
Olandijos, 100 florinų	\$39.19
Suomijos, 100 markių	\$2.52
Švedijos, 100 kronų	\$26.66
Šveicarijos, 100 frankų	\$18.90

Nikaragua stiprina sieną

Nori apsirausti nuo Honduraso maištininkų įsiveržimų.

MANAGUA, Nikaragua, rugpj. 15. — Del maištų ir politinių neramumų kaimyninėje Honduraso respublikoj, Nikaraguos valdžia, norėdama apsirausti nuo įsiveržimų iš ten maištininkų bandų, siunčia daugiau kariuomenės į Honduraso pasienį savo garnizonams sustiprinti.

Iš Honduraso pranešama, kad maištininkų lyderis, buvęs karo ministeris gen. Gregario Ferrera, su savo būriu esąs įsitvirtinęs La Esperanzoj.

Brazilijos maištininkai Paranoj išblaškyti

RIO JANEIRO, rugpj. 15. — Veikiančios šiaurinėje Paranos valstijos dalyje Brazilijos federalės kariuomenės vadas praneša, kad ta sritis visai nuo maištininkų tapus paluosiuta. Paranos policijai ir valstijos kariuomenės skyriams, veikusiems su federale kariuomene, įsakyta grįžti valstijos sostinė.

Eingš Minas Geraes valstijos gubernatoriaus pareigas pasirašė dekretą, įgaliojanti valstijos vyriausybę atidaryti kreditų, reikalingų kooperavimui su federale vyriausybe konstitucinei valdžiai ginti ir atsteigti visuomenės tvarkai Minas Geraes valstijoj.

VALDININKŲ SOVIETŲ RUSIJOSJ PADAUGEJO

MASKVA [E]. — Sovietų Rusijos spauda deda rezultatus ankietos, padarytos išaiškinti sudėčiai centralinių valdžios įstaigų dabar ir caro laikais. Palyginimas labai charakteringas: 1914 m. (caro laikais) Rusijoj, Petrapily buvo: 1) susisiekimą žinybos — 998 vietų, 2) užsienių reikalų — 157, 3) finansų — 2599 ir 4) žemės ūkio 335.

1924 m. Sovietų Rusijos respublikų sąjungoj Maskvoj: 1) susisiekimą — 2,175 vietų, 2) užsienių reikalų — 1017, 2) finansų — 2933, 4) žemės ūkio — 960.

Kai del Sovietų Rusijos valdininkų mokslo tai 27 nuoš. — aukštojo mokslo, 43 nuoš. gimnazijos ir 30 nuoš. pradedamųjų mokyklų. Viso 60 nuoš. vyrų ir 40 nuoš. moterų, iš jų įregistruota komunistų partijoj tik 13 nuoš., ir jie užima 27 nuoš. vietų daugiausiai kaip kontroleeriai ir prižiūrėtojai, kurių tarpe tik 4.90 nuoš. yra baigę specialius mokslus.

PLĖSIKŲ DARBAI

VILNIUS. — Naktį į liepos 10 d. šeši ginkluoti plėšikai užpuolė katalikų kleboniją Konstatynove, Švenčionių apskr. Plėšikai nužudė vietos kunigą ir dvi tarnaites ir pasislėpė.

UŽDARĖ LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ

VILNIUS. — Liepos 5 d. „Lietuvos Rytai“ laikraštis uždarytas ir paskutinis Nr. sukonfiskuotas.

LISABONAS, Portugalija, rugpj. 15. — Netoli Lisabono įvyko baisi traukinio katastrofa. Devyni žmonės liko užmušti, daugelis kitų sužeista.

FAIRVIEW, Okla., rugpj. 15. — Farmers Julius Burgraff, gavęs proto pamišimą, nužudė savo žmoną ir trejetą mažų vaikų, o paskui patsai sau galą pasidarė.

Prano Kiborto byla eina į grand jury

Prieš jį yra šeši kaltinimai del vagystės.

Pranas Kibartas, kuris gyvena 301 East 75-toj gatvėj, ir kuris del savo real estate operacijų patel-o į municipalius ir federalius teismus, vakar buvo pašauktas prieš teisėją La Buy. Prieš Kibartą yra šeši kaltinimai del vagystės — larceny. Jis tapo sulaukytas ir padėtas po \$12,000 kaucijos, jo byla eina į grand jury.

Pranas Kibartas kaltinamas, kad jis pardavinėjęs kontraktus pirmumui real estate, kurių jis neturėjęs jokios teisės parduoti. Pasak skundų, jis per pastaruosius kelis mėnesius tuo būdu esąs išgavęs 25,000 dolerių. Prieš refere Harry A. Parčiną eina Kibarto byla del bankrotavimo.

INTELIGENTŲ PERTEKLIUS LATVIJOJ

RYGA [E]. — Rygos miesto biržoje užsiregistravę 500 bedarbių, gi visoje Latvijoje apie 2000. Blogiausioj padėty yra bedarbiai inteligentai: jiems suteikiamas fizinis darbas prie gelžkelių. Jų skaičius siekia keilolikos tukstančių.

PRAZUVO LENINO DIENYNAL

PRAGA. — Pranešimu iš Maskvos, prazuvo keli tomai Lenino dienyno. Kalbama, kad jie esą dabar Berline ir artinąj ateity bus paskelbti.

SUSEKĖ UNIVERSALĖ KOMUNISTŲ SPAUSTUVĖ

VARSAVA [E]. — Lenkų spaudos pranešimu, Peremišlijų policija susekusi išsivysčiusią ten komunistų organizaciją, kuri turėjo nuosavą spaustuvę, kur buvo leidžiami spausdiniai visai Lenkijai. Sumta spaustuvės vedėjas. Policija daro tardymus tos organizacijos bendradarbiams susekti.

Gudai katalikai "kre-suose" drąsėja

KAUNAS. [LŽ.]. — Gudų laikraštis "Krynica" aprašo tokį idomų nuotikį Malkausčinos bažnyčioj, Disnos apskr.

Per pamaldas, kun. Cikota sakė susirinkusiems valstiečiams pamokslą gudų kalba. Jam bekalbant, bažnyčioj buvęs vienas lenkų dvarininkas staiga sušuko:

"Mums nereikia gudų kalbos, čia Lenkija. Uždarysim bažnyčią!"

Pasipiktinę tuo žmonės šoko prie dvarininko ir norėjo jį sumušti. Su juo buvęs sunus pradėjo dvarininką ginti, grąsindamas puolusiems revolveriu. Tai minia dar labiau įpykino ir dvarininkas jau būtų buvęs užmuštas, jei ne patsai pamokslininkas dar su vienu kunigu, kuriuodu apgynė dvarininką ir nuramino kiek valstiečius. Dvarininkas su sunum tuo tarpu spruko pro duris į vežimą, į kurį iš minios pasipylė akmenys. Po šio incidento visi vėl grįžo į bažnyčią ir kunigui paklausus, kuria kalba sakyti pamokslas, vienu balsu pareikalavo: "gudų".

Po pamaldų ramiai išsiskirstyta su tvirtu nusistatymu ir toliau ginti savo teises.

LENKŲ SEIMAS PRIĖŠ BAŽNYČIOS NAUDOJIMĄ POLITIKAI

VARSAVA. — Liepos 10 d. Lenkų Seimas išnėšė trečią skaitymu tokią rezoliuciją: "Seimas reikalauja iš Vyriausybės, kad per savo žinioj esančias įstaigas, susitarus su Episkopatu, neleistų išsakydos, iš religinių įstaigų bei iškilnių naudotis politiniams tikslams, ypač priešvalstybinei agitacijai."

RUSAI NEDUODA RAMUMO LENKAMS

VILNIUS. — Lenkų spauda praneša, kad prieš kelias dienas Sovietų Rusų ir Vilniaus krašto pasieny pasirodė sustiprinti pasienio sargybos būriai.

50 Centų

Už Telegrafines Pinigų Perlaidas

Tai yra greitas, pigus ir saugus budas pasiuntimui pinigų Lietuvoje. Nuo 19 d. gegužio iki dabar jau apie 1500 siuntėjų yra pasinaudoję mūsų Telegrafinėmis Pinigų Perlaidomis ir didelė didžiūma, žodžiu ar raštu yra pareiškę savo padėką už įvedimą šios stebėtinai geros pinigų siuntimo sistemos.

Štai talpiname tik porą padėkavinių, iš daugelio kitų:

"Brangus Tamstos: —

"Širdingai dėkavoju Tamstoms už prisuntimą man kvitos, kuri parodo, kad mano pinigai liko išmokėti greitai ir saugiai. Labai ačiū.

"Jurgis Lamsargis, 5626 W. 64 St., Chicago, Ill.

"Brangios Naujienos: —

"Duodu žinoti, kad aš gavau per jumis kvitą nuo pinigų iš Lietuvos; buvo labai greitai išmokėti. Mano tėvelis yra linksmas gavęs pinigų, o aš širdingai dėkavoju už greitą patarnavimą.

"A. K. Prakuliuskas, 2421 W. 46 St., Chicago, Ill.

Naujienų Telegrafines perlaidas pagreitiną pinigų išmokėjimą Lietuvoje nuo 2 iki 3 savaitių, o kainuoja tik 50 centų daugiau negu paštu siunčiant.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Kaip gauti imigracijos vizas giminiams

Sulig 1924 m. Imigracijos Akto Sekcijos 9, konsulariai viršininkai negali išduoti imigracijos vizų giminiams nekviatinių ypatų, jeigu nėra Valstybės Sekretoriaus autorizuoti taip daryti.

Bile Jungtinių Valstybių pilietis gali priduoti peticiją (Form 638) Imigracijos Viršininkui, kad gautų imigracijos vizą giminei. Jei Imigracijos Viršininkas suranda, kad tokia giminė turi teisę būti įleista į Jungtines Valstybes kaip nekvotinis imigrantas, jis, su Darbo Sekretoriaus patvirtinimu, praneš apie tai Valstybės Sekretoriui, kuris autorizuos konsulą vizą išduoti.

Nekvotiniai Imigrantai

Jungtinių Valstybių piliečio, kuris gyvena Jungtinėse Valstybėse, kuomet išpildo Formą 633, žmona ar nevedę vaikai, neturinti 18 metų amžiaus, yra nekviatiniai imigrantai ir turi teisę būti įleisti į Jungtines Valstybes, nežinurint, kokie būtų apribojimai.

Kvotiniai — Parinktinai Imigrantai

Jei pilietis, vyras ar tėvas, vieton gyvenanti Jungtinėse Valstybėse, gyvena užrubežy, kuomet išpildo Formą 633, tada jo žmona ar nevedę vaikai, neturintys 21 metų amžiaus, yra kvotiniai emigrantai ir turi pirmenybę gaunant imigracijos vizas.

Jungtinių Valstybių piliečio, kuris turi 21 metus ar daugiau, nevedę vaikai tarpe 18 ir 21 metų amžiaus, yra kvotiniai imigrantai, ir turi pirmenybę gaunant imigracijos vizas, nežinurint kur jo tėvas pilietis gyvena.

Jungtinių Valstybių piliečio, kuris turi 21 metus ar daugiau, ir kuris gyvena Jungtinėse Valstybėse ar užrubežy, kada išpildo Formą 633, tėvas, motina ar vyras yra kvotiniai imigrantai ir turi pirmenybę gaunant imigracijos vizas.

Forma 633 yra taip sutvarkyta, kad Jungtinių Valstybių pilietis gali paduoti prašymą sudaryti nekviatinę ar kvotinę — parinktiną giminių padėtį, arba abi. Prašyme paduoti faktai, kaslink amžiaus ir prašančio gyvenimo vietos ir nevedusių vaikų amžiaus, pirmiausiai nusprendę padėti giminių, kurie skaitomi kaip nekviatiniai arba kvotiniai imigrantai turintys teisę gauti pirmenybę.

Todel, išpildant Formą 633, visuose atsitikimuose, reikia teisingai parašyti amžių ir prašančio gyvenimo vietą, ir kuomet prašymas yra nevedusiems vaikams, reikia prisilaikyti to paties atsargumo rašant amžių.

Prašymas turi būti patvirtintas dviem ar daugiau Jungtinių

Valstybių piliečių, kurie turi prisiegti, kad jie prašantį pažįsta vienus metus, ir kad faktai prašyme padėti yra teisingi.

Prašymas ir dviem piliečių patvirtinimai, jei daroma Jungtinėse Valstybėse, gali būti priimtas prie ypotos turinės teisės priimti tokias prisiegas. Jei daroma kitur, tai prašymas ir patvirtinimai turi būti prisiekti prie Jungtinių Valstybių konsulario viršininko.

Prašymas, Forma 633, kada tinkamai išpildytas, turi būti prisiegtas Imigracijos Komisionieriui Washington, ir mokėtis už tai nereikalaujama.

Prierašas: 1924 metų Imigracijos Akto Sekcija 22-c sakio, kad "kuris žinodamas prisiekia neteisėtai prašyme, arba kitame kokiame imigracijos dokumente, bus nuteistas užsimokėti nedaugiau kaip \$10,000 baudmės, arba įdėtas kalėjimui ne daugiau kaip penkiems metams, arba jam skiriama abi baudmės."

[FLIS]

Iš Dzukijos darbininkų gyvenimo

(Prieš karą ir dabar)

Dzukijos krašto dvarų darbininkai gal yra labiau atsilikę klasinių susipratimų nuo savo draugų kitose Lietuvos vietose. Ypač prieš karą čia viešpatavo didelė tamsa. Čia ponas ir kunigas buvo skaitomi žemiškais dievais ir jiems su nusižemimu bučiota rankos. Kad pareikalaut geresnio atlyginimo, niekam niekuomet į galvą neatėdavo. O atlyginimas toks menkas buvo, darbo sąlygos tokios bjauros, kad sunku tikėt, kaip galima žmogui iš jo išgyventi.

Metams ordinarininkas gaudavo: 60 pudų javų (su šiukšliais), 20 — 25 rublius, penktą ar ketvirtą dalį dešimtinės netręstos žemės bulvėms, vieną karvę, butą — lindinę, na, kuriai kokių nors žabų ir viskas. Padieniams mokėdavo vasaros metu 30 kapeikų, rudenį ir pavasarį 25 — 20 kap. ir žiemos metu 10 — 15 kap. Darbas nuo tamsos iki tamsos, apart to, žiemos metu reikėjo dirbti nakčia, nuo 3 val. iki 8 val. taip, vadinamas "gaidžiagystės".

Jokio laikraščio, jokios knygos, apart kokios nors dukaukos maldaknygės, nieks nieko neskaityt. Per tą tamsumą darbininkai nesuprato savo reikalo ir už tą skurdą baisiai. Tiesa, atsiradavo iš jaunesniųjų darbininkų tarpo tai vienur, tai kitur linkę į susipratimą, bet neturėdami jokių žinių, literatūros, neturėjo galimybės išbristi iš to tamsumo ir šie skurdo kartu su kitais.

Didžiajam karui baigiantis ir suužus revoliucijos audrai, patas dviem ar daugiau Jungtinių

Pamatė, kokiame jie varge sėdi, ėmė ieškoti kelių, kaip iš jo išėjus. Subruzdavo organizuotis. Beveik kiekvienam dvare sudarytas darbininkų komitetas. Dvarų komitetai užmėgė, tarpe savęs ryšius, pradėta bendrai rūpintis atlyginimo pagerinimui. 1919 metais liepos mėn. darbininkų įgaliotiniai pasitarime su darbdaviais nustatė visam Alytaus apskrįčiui vienokias atlyginimo normas. Nors ir nevisai patenkinanti buvo toji sutartis, bet visgi žymiai darbininkų buvį pagerino. Sulig sutarties atlyginimas nustatytas sekantis:

Algos — kumečiui metams 240 rub. (ostais), ordinarijos — 90 pudų, 2 karvės išlaikyti, ir avys su ėriukais, kiaulių kiek norint. Gyvenamieji kambariai remontuojami ir baltinami dvarų lėšomis, malkų pagal reikalo ir tokių, kokiomis naudojasi savininkas, 24 dienos liuosos per metus, 8 valandų darbo diena, medicinos pagalba darbdavio, svarbiems reikalams darbdavys duoda arklis, mokyklą įrengti ir dvarininko užlaikoma kur tik susiras nemažiau 30 darbininkų vaikų mokslo metu (6—14 metų), o kur jų mažiau, ten dvarininkai steigia mokyklą susidėję. Kiekviename dvare yra darbininkų komitetas kuris atstovauja darbininkų reikalus pas valdžią ir dvarininkus. Darbininkų komiteto pirmininko ar jo pavaduotojo žygiai darbininkų reikalais skaitomi į darbo laiką. Darbininkas be šeimos (ant dvarininko valgio) turi gauti metams 460 rublių (ostų).

Šios normos įgyjo galės nuo 1 d. liepos 1919 m. Tuo metu esant dideliame darbininkų judėjimui, buržuazija buvo persigandusi, darbininkų bijojo ir lengvai jiems nusileisdinėdavo. Bet pradėdant 1920 m. ponai prasidėjo atsigauti. Jie įmirtę ant darbininkų, kad šie pirm buvę tokie paklusnūs, dabar dryso išreikalaut sau tokio

Be abejonės, kad Dzukijos darbininkai, bekovodami su savo išnaudotojais, išmoks tą kovą vesti ir ateity netaip lengvai duosis ponams nugalėti. ["Lauko D—kas"] Vargas.

Skaitykit ir platinkit NAUJIENAS

DIDELIS IR PUKUS 13-TAS METINIS

PIKNIKAS

Rengia D. L. K. Keistučio Pašelpinis Kliubas iš Brighton Park

Nedėlio, Rugpjūčio 17, 1924

National Darže, Riverside, Ill.

Pradžia 10 val. ryto.

Kviečiame visus lietuvius iš visų kolonijų atsilankyti. Bus visokių žaislių ir išlaimėjimų. Delto nepraleiskite šitos progos. Kviečia visus KOMITETAS.

ISSIKIRPKIT ŠIĄ APLIKACIJĄ, IŠPILDYKIT ATSIŪSKITE Į NAUJENŲ OFISĄ SU PINIGAIS

Pinigai Lietuvon Telegramu 50c

Siųskite savo giminiams pinigus Lietuvon per telegramą. Telegramos kaštuoja tik 50c, — visvien ar didelė ar maža suma, visvien ar trumpas ar ilgas adresas. Pinigai išmokami Lietuvoje į tris ar keturias dienas.

NAUJIENOS FOREIGN EXCHANGE

1739 SOUTH HALSTED STREET

CHICAGO, ILLINOIS

APLIKACIJA PINIGINEMS TELEGRAMOMS LIETUVON

Pinigų siuntėjas privalo aiškiai surašyti atsakymus į visus paduotus klausimus.

SIUNTEJO ADRESAS AMERIKOJE

Vardas ir pavardė _____
Numeris namo ar bakso _____ gatvė _____
Miestas _____ Valstija _____
Indedu money orderį (ar pinigais) _____ dolerių _____ centų (\$ _____)
už kuriuos meldžiu pasiųsti Lietuvon telegramu išpuolandį sumą litų pagal žemiaus nurodyto telegrafinio kurso.

PINIGUS LIETUVOJ PRIVALO GAUTI SEKANTI YPATA

Vardas ir pavardė _____
Kaimas _____ Valsčius _____
Paštas _____ Apskritis _____
Siuntėjo parašas _____
PASARGA: Money orderius pirkite ant vardo "Naujienos."

Litų Kursas Siunčiant Telegramu (Mokestis už telegramą įskaitytas)

50 litų	\$6.00	600 litų	\$62.75
100 litų	11.00	700 litų	73.00
200 litų	21.25	800 litų	83.25
300 litų	31.75	900 litų	93.50
400 litų	42.25	1000 litų	103.75
500 litų	52.50	5000 litų	514.25

(Stambesnioms sumoms specialis kursas)

Prie augščiau nurodytos sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų.

INVESTUOKITE DABAR!

Padarykite greitą pelną — Daleiskite mums parodyti kaip

Už \$100 įmokėjus ir po \$5 į mėnesį, jūs galite nupirkti didelius lotus mūsų North Shore Subdivizijoje, kuri randasi netoli Johns-Manville dirbtuvės. Tila vienas blokas nuo transportacijos, tarpe dviejų golf laukų, — vienatinė sekcija mieste kuri auga labai smarkiai. Jei jūs pirkite dabar, jūs gausite mūsų žemiausiomis oiselio kainomis, bet jūs turite paskubėti, nes žemė tuojau pakils savo kainose. Namų statymo planai jau yra priręgti, kaimynystėje kainos jau yra pakilusios. CIA DIRBS DAUGIAU KAIP 2,500 darbininkų — SIMTAI NAUJŲ NAMŲ CIA BUS REIKALINGA PASTATYTI. Jūs galite čia padaryti didelį pelną. Atsiųskite kuponą del tolimesnių išaiškinimų

SIŪSKITE

ŠI KUPONA

TUOJAU!

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Bax 535.

Gerbiamieji:

Aš norėčiau gauti pilnas informacijas kas link jūsų North Shore prapertų.

Vardas _____

Adresas _____

Telefonas _____

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAITYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigais ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.,
Tel. Boulevard 1810

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

1720 West Chicago Ave.
Tel. Haymarket 1105

Veda bylas visuose teismuose. Bendrovių teisės ir real estate — specialybė.

A. A. Olis ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6

Vakaraais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6705
6-8 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGZIUNAS ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose. Egzaminuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir pardavimo Dokumentus ir Realizacijas
7 South Dearborn Street
Telefonas Randolph 3261
Vakaraais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1667.

J. P. WAITCHES LAWYER Lietuvys Advokatas

Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.
Telephone Randolph 5584
Vakaraais: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

A. E. STASULANI ADVOKATAS

Ofisas:
911 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
Tel. Central 6200
Cicero Panedėlio vakare
1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036
Bridgeport kitais vakaraais
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St. Room 520
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yords 4681

J. BUCERZAN ADVOKATAS

Notary Public
3405 Deodor Street
Phone: Indiana Harbor 279,
Indiana Harbor, Ind.

Dainininkų ir Muzikantų Žiniai

Sandaros Knygyne randasi sekanti Dainų ir Muzikos veikalai:

EGLE ŽALČIU KARALIENE, Opera, vienintėlis lietuvių gražiausias Muzikos-Dainų veikalas, kaina \$10.00
KANKLŠS, penkių metų rinkinis susideda iš 56 dainų ir muzikos skirtingų veikalų, kaina 5.00
GIRIŲ KARALIUS Opera vieno veiksmo Fantastiška, kaina 3.00
LIETUVISKOS DAINOS, šeši sąsiuviniai su 70 gražiausių dainų chorams, Kvartetai ir Duetai, kaina 1.50
LIETUVISKOS DAINOS, Trečias sąsiuvas, kaina 2.25
BIRUTĖ, Kvartetai ir Duetai, kaina 3.00

Taipgi randasi kiti veikalai Gerb. Kompozitorio Miko Petrausko, norinti gauti Dainų ar Muzikos veikalų, rašykite sekanti antraščių:

SANDARA

327 E. Street, Boston, 27, Mass.

KORESPONDENCIJOS

Farmington, Ill.

Nusižudė lietuvis Antanas Dovidaitis

Rugp. 4 d. ryte čia del nežinomos priežasties nusižudė lietuvis Antanas Dovidaitis, apie 43 m. amžiaus, nevedęs. Jis gyveno vienas namuose No. 18, Puff-up ir nusižudė paleisdamas sau į krutinę dvi kulkas.

Tą rytą, apie 7 val. jis kalbėjosi su savo kaiminu Antanu Dauksu, kuris dirbo savo darže. Apie 9 val. Dauksa girdėjo porą šuvių, bet neatkreipė į tai dėmesio. Bet paskui nematydamas kas būtų galėjęs šaudyti, nes žmonių aplinkui nesimatė, apie 11 val. nuėjo pas Dovidaitį, nes apie jo namus buvo taip tyku ir rado Dovidaitį jau negyvą gulintį lovoje. Jis tada pasiėmė Juozą Butkų ir kartu pranešė policijai. Rasta ir laiškelis, rašytą tą patį rytą, 8 val., bet ir laiškelis nepaaiškina priežasties saužudystės. Jame maždaug sakoma:

"Rugp. 4 d., 1924, 8 v. ryte. Aš, Antanas Dovidaitis, atsišveikinu su visais. Dovanokite man, jeigu kam padariau ką pikto. Eime į kitą gyvenimo vietą. Bučiuoju visus. Kur nueisiu, tai nežinau, nes tą sunku pasakyti svetui. Einu į geresnę gyvenimo vietą. Šio svieto turtai yra niekai."

Velionis buvo didelis vyras ir buvo žinomas kaip "Big Tony". Farmingtone jis išgyveno 12 ar 13 metų. Prieš tai gyveno Pensilvanijoje, kur turėję giminių. Jis turėjo brolių ir seserį New Yorke ir vieną seserį, Giraitienę, Pensilvanijoje. Paliko kiek ir turto. Velionis paėjo iš Vilkaviškio apskr. Sekamą ketvirtadienį jis tapo palaidotas Oak Ridge kapinėse.

Velionis nuo vas. 2 d., 1913 m. priklausė prie SLA 84 kp., taigi virš 11 metų.

Savo raštelyje jis ir prašė, kad tie jo draugai kuopojai ir palaidotų, ką jie ir išpildė. Be to velionis per 9 ar 10 metų buvo "Naujienu" skaitytoju.

—Ten Gyvenas.

Painesdale, Mich.

Prigėrė besimaudydami

Šeštą dieną liepos čia atsitiko didelė nelaimė lietuvių tarpe. Du vaikinai, abu suaugę singeliai, butent: Mykolas Meškevičia ir Kipras Liškauskas, vienas iš miestelio, o kitas iš kaimo išėjo maudytis ir besimaudydami prigėrė ir daugiau neatsigavo.

Kas iš pažįstamų ar giminių norėtų apie juos plačiau žinot, tesikreipia sekamu adresu.

J. Grudas,
P. O. Box 536
Painesdale, Mich.

Pajieškojimas

Šiuo paieškome:

1. Justinos Tamuliniūtės-Zablonskienės.

2. Aleksiaus Zablonsko,

3. Jono Blekaičio.

Šie asmenys kilę iš Nemaninių valsčiaus, Alytaus apskr. Ieškomų asmenų prašoma atsiliepti, arba visų žinančių apie juos, pranešti Lietuvos Pasiuntinybei Washingtonė.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai

SIUSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVON

Toprašo Lietuvos žmonės ir
taip pataria Lietuvos bankai

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šlame skrypiu
nuomones Redakcija neatsako]

KAIP TAUTININKAI RUPINASI VILNIAUS "VADAVIMU"

Tautininkai dedasi, kad tik jie vieni tikrai rupinasi "tautos reikalais", o visi kiti, — tai gero "tautiško" darbo ardytojai. Tokios nuomonės laikosi ir tautininkų "Varpas". Jis piršdamas, kad Vilniaus Vadavimo Komitetas susidėjęs iš vieny tautininkų tikrindamas, kad tik vieniems tautininkams rupi Vilniaus atvadavimas, sako: "tam (Vadavimo Komitetui) turi būti sukauptos jėgos, o tos gali susidėti tik iš tų, kuriems labiausia rupi Vilniaus atvadavimas — iš tautininkų". Visi kiti (ne tautininkai) "eis į jį (komitetą) ne tam, kad darbą daryti, o tam kad jį trukdyti", todėl — "šitokių žmonių komitete kaip tik ir neturėtų būti".

Dabar pažiūrėkime kaip tautininkai rupinasi Vilniaus "vadavimu". Prieš šesetą mėnesių Sandaros Apskritys Chicagoje surengė puotą (vas. 17 d.) ir surinko Vilniaus reikalams virš dviejų šimtų dolerių. Gavę tokią sumą pinigų tautininkams turbūt širdis apsaldo ir jie pasilaikė juos sau, nes jie tebėra neišsiję. Kada paklausė Sandaros apskr. įždininką N. C. Krukonį kur tie pinigai randasi, tai prisimeta nežinas ir iškoliojės paklausėjus paaiškina, kad tuo skaito tą "reikalą užbaigtu". Taigi tautininkams tik tiek Vilnius rupi, kad net ir sudėtas vargstantiems vilniečiams au-

kas jie pasilaiko ir jų neatiduoda skirtam reikalui.

Žinoma, taip darant, nepatogu yra Komitete turėti kitokių partijų žmones, nes jie tikrai nepažės tautininkams, o dar sutrukdydys tautininkams "darbą daryti" — savintis Vilniaus ar kitoms viešiem reikalams sudėtas aukas.

Taigi tautininkams rupi ne Vilniaus vadavimas, o tik kad tuo "vadavimu" prisidengs susirinkti pinigų savo partijai palaikyti. Kur jie negali prieiti prie pinigų, ten ir darbą dirbti nenori. — Senas Tautietis.

Aukų pakvitavimas.

Kaunas, liepos mėn. 25, 1924 "Naujienu" Redakcijai Amerikoje.

Gerbiamieji! Maloniai prašome patalpinti "Naujienuose" sekantį L. S. D. P. Centro Komiteto pakvitavimą:

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto kasa gavo nuo sekamų organizacijų ir pavienių draugų iš Amerikos aukų Partijos reikalams: Per drg. A. Žalpi (5513 So. 32nd Street, So. Omaha, Nebraska) nuo paminėtos vietos S.-D. Partijos Laisvanorių Rėmėjų kuopelės — Juzeliūnas J. P. — \$5.00, K. Juvikienė — \$2.50, A. A. Žalpis — \$2.50, V. Paukštienė — \$2.50, J. Armoškus — \$2.00, P. Kljunienė — \$1.00, V. Bendorius — 50 c., P. Babilionis 50c., M. Akromienė — 25c., A. Poškus — 25 c., J. Kunca 20c. — Viso \$17.25. Per tą patį draugą, nuo Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos (27 kuopelės) — \$5.00. Per "Keleivio" Redakciją nuo

Andriaus Stašaičio, iš 528 W. Mahanoy St., Mahanoy, City, Pa. — \$2.00.

Per drg. Adomaitį: J. Kaminskas — \$5.00, M. Ciurlionis — \$2.00, T. Čižauskienė — \$1.00, P. Balčioris — \$1.00, B. Čižauskas — \$1.00, P. Adomaitis — \$1.00. Viso — \$11.00.

Tardami Centro Komiteto vardu aukotojams ir rėmėjams širdingą ačiū, kartotinai pažy-

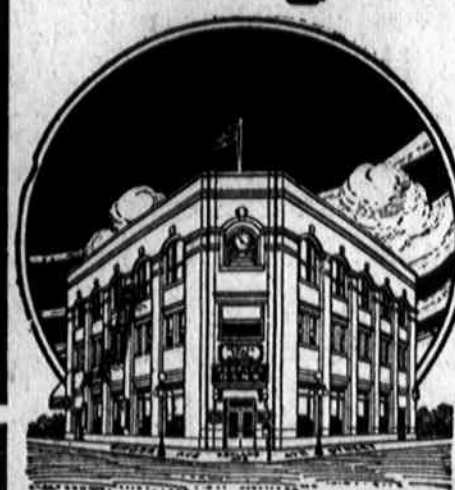
mime, kad Jus, draugai, remdami Lietuvos Socialdemokratų Partiją, prisidedate prie to didelio darbo — išliugavimo Lietuvos darbininkų iš klerikalinio jungo, sutvirtinimo darbininkų organizacijų ir žengimo prie galutinio darbininkų laisvėjimo. Centro Komiteto Išdėminkas K. Biečini.

Reikalingi vedėjas J. Poplauskas.

TIK PRIMINIMAS 13 AR 4 MĖNESIUS

Nuo dabar jūs galbūt turėsite pirkti anglis. Jei jūs turite pinigų pasidėkite tam dalykui. Pradėkite taupyti tuojau, padėdamas kels dolerius į jūsų banką kiekvieną savaitę. Jūs galite gauti taupymų knygutę padėdamas vieną dolerį ar daugiau.

Peoples Stock Yards Bank

DIDELIS BANKAS

ant kampo

47 St. ir Ashland Ave.
CHICAGO

Gera žinoma bankas tarpe lietuvių visoje Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

ELEKTRA

Visas ir patalpa suvada (senu ir naujus namus, taip pat dirbtuves. Čia arba ant išmokėjimo. Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc. A. BARTKUS, Pres. 1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

LIETUVA

Galite būti Lietuvoje viena meta, pailginant laiką dar šešioms mėnesiams jei reikėtų. Pasiklauskite arčiausio United States Linijų ofiso arba jūsų vietos agento pilną informaciją. Tuo pačiu sykį patvirtinkite patogumus važiuojant United States Linijų laivais; švarus, patogus kambariai, geras maistas, patikslintys patarnavimas, dideli dieniai, benų koncertai.

United States Lines
45 Broadway, New York City
Matykite jūsų vietinį agentą
110 S. Dearborn St. Chicago, Ill.
Managing Operators for
United States Shipping Board

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampo 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuojusi Pensilvanijos ligonbučiuose. Sazi-ningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymą ir po gimdymo.

Už dyką patarnas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasi- te pagelba. Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietu, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Jei abejojate akimis, pasitarkite Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampo 47-toe gat.
2-ros lubos

Dr. Michal Lewinski GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.
ar 47 gatvės
Gydo užsisėdėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.
Valandos nuo 11 iki 3 po pietu, 5:30 iki 8:30 valandai vakare. Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

Plumbinb, Heating

Kaiko lietuvis, lietuviams visados patarnauja kuogieriausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

NAUJIENŲ

Pinigių Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėli, yra pasiriję tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso Valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 deina ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave., netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107

Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave
Tel. Lafayette 4146

DR. HERZMAN

— IŠ RUSIJOS —

Gera lietuviams žinoma per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1925 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.

Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metų Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos

Moteriškių, Vyrų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.

Telefonas Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų

1724 So. Loomis, kampo 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

Telefonas Canal 1912

Naktinis Tel. Drexel 2279

DR. MARYA DOWIAT—SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693

Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moterų, Vyrų ir Vaikų ir visų chroniškių ligų

Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street

Valandos 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3803 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 68 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutarčių telefonuokit Prospect 0610

Dr. M. Žilvitis

DENTISTAS

Perkels ofis iš Brighton Park į Bridgeportą

3265 So. Halsted St.

Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare. Subatoje nuo 9 ryto iki 6 vakare. Nedėlioj nuo 9 ryto iki 12 diena.

Francužiškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniškių ir slapty ligų

Gydo su pagelba naujausiu metodu X-Ray Spinduliais

Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko

Telefonas Canal 0464

Valandos 2:30 iki 5 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet;

Buras 4348 Archer Ave.

Val. nuo 12:30 iki 2 ir nuo 6 iki 8

Telefonas Lafayette 3878

Dr. J. W. Beaudette

Tikslus Jūsų Taupymas

B. S. MAY, Chairman of the Board

L. H. HEYMANN, President

RESOURCES OVER \$14,500,000.00

West Side Trust AND SAVINGS BANK

An Authorized Trust Company

HALSTED STREET AT ROOSEVELT ROAD

CHICAGO

Parankios bankinės valandos. — Utarninkais ir subatomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare. Kitomis dienomis nuo 9 ryto iki 3 valandai po pietų.

Taupykit Nuolat ir Turėkit Pasisekimą

TIKRAS KELIAS ŽENGIMUI PIRMYN

Nežiurint kiek mažai jūs sutaupysit, jei jūs taupysit tą sumą REGULARIAI— jūs turėsite pasisekimą. Suprantama, juo didesnė sumą taupysite, tuo didesnis ir greitesnis bus jūsų pasisekimas.

Mūsų pačių kostumeriai surado, kad yra praktiška kas savaitę taupyti paskirtą sumą pinigų. Kuomet jie sutaupo tam tikrą dalį pinigų, tuomet jie gali pirkti namą, pasinauduoja proga saugiu investuotu, arba pradeda savo biznį. Nuolatinis taupymas padaro juos turtingais ir liuosais nuo finansinių rūpesčių.

Jūs irgi galite pasidaryti pasekmingu nuolat pasidėdamas pinigus į didelį ir saugų banką. Mes maloniai pagelbėsime jums su mūsų paprastu planu "turėkit tikslą savo taupymams"; malonu bus jums turėti kaip kostumerį.

Su pagarba,
C. L. JERNBERG,
Kasierius.

Clearing House Bankas

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor R. Stulgaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8580

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada,
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$5.00 per year in Chicago,
25c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
šventadienius. Leidžia Naujienų Be-
rosė, 1739 So. Halsted St., Chicago
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8580

Užsipašėjimo kainos:
Chicagoje — paštu: \$8.00
Metams — \$8.00
Pusmetį — 4.00
Tria mėnesiams — 2.00
Vien mėnesiui — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Chicagoje per nešiotojus:
Vieną kopiją — 3c
Savaitę — 15c
Mėnesiui — 75c

Šaliniuose Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:
Metams — \$7.00
Pusmetį — 3.50
Tria mėnesiams — 1.75
Vien mėnesiui — 1.25
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsieniuose:
(Atpiginas)
Metams — \$8.00
Pusmetį — 4.00
Tria mėnesiams — 2.00
Piginus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Prezidentas Coolidge,
„priimdamas“ kandidatūrą
antram terminui (po to, kai
jisai senai pats savę pasky-
rė kandidatui), pareiškė, kad
jisai tiki „amerikoniską“

individualio biznio vedimo
sistemą, ir yra priešingas
valdžios nuosavybės ir kon-
trolės plėtimui. Gerai, kad
jisai yra priešingas tikrai

„plėtimui“! Jeigu jisai būtų
priešingas ir tai valdžios
nuosavybei bei kontrolei, ku-
ri jau gyvuoja Amerikoje,

tai jisai turėtų ir paštą pa-
vesti į privatinų biznių
rankas.

Kadangi p. Coolidge ne-
ketina paversti paštą indivi-
dualiu bizniu, tai jo „ameri-
koniskoje“ sistemoje atsi-
randa didelė spraga. Šale

privatinių biznių stovi toks
milžiniškas dalykas, kaip
paštas, kurį ne tik kontroliuoja,
bet ir valdo valdžia. O ar paštas yra blogiau
tvarkomas, negu plieno pra-
monė, geležinkeliai arba ka-
syklos?

Paštas yra ne tam įsteig-
tas, kad iš jo kas nors dary-
tų sau pelną, bet tam, kad
jisai tarnautų žmonėms. Bet
ar ne tokiu pat tikslu tu-
rėtų tarnauti ir geležinkeliai
ir įvairios industrijos?

Koks yra principialis skir-
tumas tarpe įstaigos, kuri
išvaidžioja ir pristato į vie-
tą laiškus, laikraščius ir ki-
tokius šūnintinius, — ir įstai-
gos, kuri gabeną iš vietos į
vietą prekes arba žmones? Principialio skirtumo nėra. Kaip viena, taip ir antra įstaiga duoda patarnavimą žmonėms. Todel yra nelogiška reikalauti, kad viena jų būtų vedama del pelno, o antra ne.

Jeigu „amerikonizmas“ leidžia valdžiai turėti savo nuosavybę ir kontrolę paštą, tai jisai negali būti priešingas ir tam, kad taip pat būtų tvarkomos ir visos susisiekimo priemonės — geležinkeliai, gatvės, keliai.

P-o Coolidge'o „ameriko-

nizmas“ yra tokios pat rū-
šies, kaip ir musiškis tautiš-
kas „lietuviškas“. Tam tik-
ros mūsų srovės spaudoje

buvo ne kartą išreikšta nuo-
monė, kad socializmas esąs
priešingas „lietuvių dvi-
siai“. Jisai esąs pasiskolin-
tas nuo kitų tautų. Bet juk

ir krikščionybė buvo nuo ki-
tų tautų „pasiskolinta“; ir
laisvamanybė ir liberaliz-
mas — taip pat buvo „pasi-
skolinti“. Jeigu mes atmes-
tume visa, ką lietuvių tau-
ta tuo ar kitu laiku paėmė

iš kitų tautų, tai paliktume
barbarai.

Mūsų konservatoriai, ly-
giai kaip ir amerikoniški
konservatoriai, laiko sveti-
mu arba priešingu „tautai“
dalyku kiekvieną naują ide-
ją, kuri neatsako jų intere-
sams. Bet iš naujų idėjų re-
ta kuri yra jiems naudinga,
todel bendrai jie yra nusi-
statę prieš visa, kas yra
nauja.

Vienok naujos idėjos vis-
viena ima viršų ant senųjų,
o tautos ne tik tai ne nyksta
deliai to, bet darosi vis tur-
tingesnės dvasinės ir medi-
žiaginės kultūros gėrybės.

Apžvalga

JAUCIASI, „KAIP KIAULĖ
RAGUS UŽSIAUGINUS“

Kadangi vienas klerikalų
laikraštis parašė ilgą kritiką
straipsnio, tilpusio „Sandaroje“,
tai ši sakosi esanti labai paten-
kinta. Tik gaila, girdi, kad to
laikraščio redaktorius nėra to-
kio sveiko proto vyras, kaip
„Sandaros“ redaktorius. Jeigu
ne šitas trukumas, sako „San-
dara“, —

„tai, po šimto pyptių, jaustu-
mės gerai — kaip kiaulė
ragus užsiauuginus.“ („San-
dara“, Nr. 33, Apžvalgoje.)

Taigi mes dabar iš pačios
„Sandaros“ patyriame, kad jos
redaktorius, kuomet jisai jau-
čiasi gerai, tai jaučiasi — kaip
kiaulė ragus užsiauuginus.

Turime pripažinti, kad šitokio
nuostabaus atvirumo dar mums
neteko matyti pas suaugusius
žmones. P-as Tuls tur-būt yra
pirmas „visuomenės veikėjas“,
kuris taip gražiai atidengė savo
sielą publikai. Tautininkų San-
dara, kuri paskyrė jį savo ofi-
cialio organo redaktoriu, gali-
ma pasveikinti!

Ir taip, jeigu „Sandaros“ re-
daktorius jaučiasi gerai, tai ji-
sai jaučiasi, taip, kaip kiaulė su
ragais. Žinant tą, nesunku su-
prasti, kaip jis jaučiasi, kuomet
jisai jaučiasi ne labai gerai ar-
ba visai negerai: tuomet jisai
jaučiasi, kaip kiaulė be ragu, ki-
taip sakant, — kaip paprasta
kiaulė.

Kiaulės prigimimas, tečiau-
s, matyt, yra toks, kad ji visuomet
nori turėti ragus, nežiurint ar
jai tas pritinka, ar ne. Šituo
gamtos įstatymu tenka aiškinti
redakcinį straipsnį, išspausdin-
tą tame pačiame „Sandaros“ nu-
meryje.

Jame ve kas parašyta:
„Sandariečiai šiemet susi-
laukė didelio laimėjimo. Gal
bet nieks mūsų nemanėme,
kad socialistai ir klerikalai su-
klaups prieš mus ant kelių
taip greitai. Bet šandien ma-
tome juos suklauptus. Su
pagalba Progresyvių partijos,
La Follette, mes privertėm
juos pripažinti teisybę ir nu-
silenkti prieš Sandaros prin-
cipus.“

Kiaulė, kuriai — vaizduojasi,
kad socialistai ir klerikalai „len-
kiasi“ jai ir „klupo“ prieš ją,

yra, be abejonės, raguota. Rei-
kėtų uždėti jai da ir vainiką
ant ragų, kad ji galėtų krikšče-
ti su dar didesniu pasitenkini-
mu!

KAPITALAS IR KAPITALIZ-
MAS

„Laisvė“ paduoda iš Anglijos
MacDonaldo interviu su vienu
laikraščio atstovu tokią vietą:

„Kada korespondentas pri-
minęs jam, kad „socializmas
pasmerkia kapitalą“, tai p.
MacDonaldas atkirtęs: „Tai
da viena klaida.“

Apie tai „Laisvė“ pastebi:
„Vadinasi, MacDonaldo so-
cializmas nėra priešingas ka-
pitalizmui.“

Skaitytojas mato, kaip Brook-
lyno komunistų organas keičia
žodžius MacDonaldo kalboje.
Pastarasis pasakė, kad socialis-
tai nėra priešingi kapitalui; o
„Laisvė“ padarė iš to pareiški-
mo, kad MacDonaldo socializ-
mas nesąs priešingas „kapitali-
zmui“.

Mes nežinome, ar komunistų
organas šitaip pasielgė tikslu
sufalsifikuoti MacDonaldo mi-
nį, ar netyčia. Išrodo tečiau-
s, kad jį visai ne nežino, jogei ka-
pitalas ir kapitalizmas reiškia
anaipol ne tą patį.

„Kapitalas“ yra pinigai, ku-
riuos žmonės deda į biznį arba
kurios turi bankai; dirbtuvės,
kasyklos, geležinkeliai ir t.t. Tai
yra, žodžiu, tie materialiai dail-
tai, iš kurių susidaro pamatinis
krašto turtas šioje gadynėje.

O „kapitalizmas“ yra tam
tikra visuomenės tvarka — to-
kia tvarka, kurioje aukščiau
minėti materialiai dailtai pri-
klauso atskiriems žmonėms (ar-
ba atskirų žmonių grupėms), var-
tojantiems juos pelno darymui.

Šitai tvarkai socialistai yra
priešingi. Jie nori, kad tuos
turtus valdytų ne atskiri as-
mens savo naudai, bet visuome-
nė. Tokia tvarka, kokios nori
socialistai, vadinasi socializmas.

Jie nori pakeisti visuomenės
tvarką. Jie nori ne panaikinti
pinigus, bet tikrai jų kontroliu-
vimą atimti iš privatinų bankų
ir pavesti visuomenės įstai-
goms; jie nori ne suardyti gele-
žinkelius, bet tikrai padaryti jų
valdytojus visuomenę.

Todel visai teisingai MacDo-
naldas pasakė, kad socialistai
nėra priešingi kapitalui. Taip
sakydamas, jisai stengėsi ap-
šviesti ignorantą korespondentą
ir tą nepažįstančią socializmo
publiką, kuri įsivaizduoja, kad
socialistai eina prie kapitalo —
materialių visuomenės turtų —
„sumaikino“. O „Laisvė“ ne
tikrai nepasimokino iš tų Mac-
Donaldo žodžių, bet dar jais pa-
sipiktino! Iš to matome, kiek ji
„supranta“ socializmą.

Ji turi tokią pat naivią pa-
žvalgą į kapitalizmą, kaip žmo-
nės, gyvenusios pora šimtų me-
tų ar daugiau atgal. Kuomet
kitąsyk ėmė rasti Europoje
fabrikai, kurie kenkė smulkųjų
amatininkų bizniui, tai šie žiūrė-
jo į juos su neapykanta. Neap-
kentė jų ir darbininkai, kurie
tuose fabrikuose dirbo, nes jie
buvo baisiai išnaudojami. Jie
manė, kad jeigu sudegintum ar-
ba sugriautum fabrikus, tai vi-
sos jų bėdos pasibaigtų. Ir dar-
bininkai dažnai degindavo ir
griaudavo fabrikus. Darbinin-
kai keldavo maišus, kuomet bu-
davo įvedamos naujos mašinos,
kurių pagreitina darbą ir su-
taupo žmogaus energiją. Tas
mašinas jie sudaužydavo, o jų
išradėjus pasigavę užmušdavo.

Tie amatininkai ir fabriku
darbininkai nebuvo tiek apsi-
švietę, kad galėtų atskirti visu-
menės tvarką nuo materialiu
dailtų, su kuriais jie susidurda-
vo, ir jie kovoję todėl prieš ka-
pitalą, o ne prieš kapitalizmą.

Tamsešnieji darbininkai da ir
šiandien taip protuoja, kaip anie
praėjusiųjų šimtmečių amatinin-
kai ir fabriku darbininkai.
„Laisvė“ je kaip tik ir yra tu
prieities prietarų reišėja.

Tame, beje, ji yra „genialių“
Rusijos bolševikų sekėja. Bol-

ševikai juk, paėmę valdžią į sa-
vo rankas, mėgino pašalinti ka-
pitalizmą, panaikinant pinigus
(dabar tą savo kvailybę jau jie
patys suprato). Jie, be to, skai-
to nelaime darbininkams, ku-
omet mato, kad kyla pramonė ir
taisosi finansai ir prekyba Ang-
lijoje, Francijoje arba kitoje
kurioje šalyje. Dėlto, kad prie
socialistinės valdžios Anglijoje
tos šalies pramonė ir kitoks biz-
nis taisosi, o ne eina blogyn, tai
bolševikai šaukia, kad socialis-
tai „stiprina kapitalizmą“!

Kova prieš kapitalizmą bolše-
vikams ir jų vienminčiams yra
tas pats, ką kova prieš kapitalą.
Tai yra jų ignoracijos pasekmė.

Kokiose vietose Amerikos
pramonės randasi

Dažnai pasitaiko, kad imi-
grantai, atvažiuoję į Suviennyas
Valstybes, keliauja į tą dalį ša-
lies, kur negali naudoti savo pa-
tyrimus. Elektrikas važiuoja pas
giminę ir vakarus, giminė — uki-
ninkas. Ir neužgijo jis ruogoja,
kad atvažiuo į šalį kur netu-
rėjo progos gauti sau tinkamą
darbą. Kitas imigrantas, atva-
žiavęs nuo ukės Europoje, apsi-
gyvena New Yorke ar Chicagoje,
ir jam sunku konkuruoti su ki-
tais darbininkais. Priežastis
to yra, jog naujai atvykusieji
nori apsigyventi prie draugų ar gi-
minių, bet kita svarbi priežastis
yra imigranto nežinojimas Ame-
rikos pramonės aplinkybių, ir
ypatingai pramonės geografi-
jos. Nėra reikalo pramonės ar
žemdirbystės darbininkams apsi-
sistoti tuose distriktuose, kur jų
draugai ar giminės gyvena. Be-
veik kiekvienoje valstijoje yra
daug svetima kalbančių darbi-
ninkų, ir svetimų kalbų ukinin-
kai iš kiekvienos šalies sudaro
didelę dalį Amerikos ukininkų
skaičiaus. Be pamato yra nau-
jo imigranto baimė, kad del ne-
žinojimo šios šalies kalbos jis
negalės rasti darbo toli nuo jo
draugų ir giminii. Jis ras savo
tautiečius daugelyj valstijų ir
beveik kiekvienoje pramonėje ir
žemdirbystėje.

Sekantis aprašymas jima svar-
biausias pramonės ir kur tos
pramonės randasi.

Žemdirbystės įrankiai — Ra-
cine, Wis., Moline, Ill., ir Spring-
field, Ill.

Automobilių centrai — De-
troite, Mich., Cleveland, Ohio, In-
dianapolis, Ind., ir Chicago, Ill.

Kurpių pramonė — Brockton,
Mass., Lynn, Mass., St. Louis,
Mo., Haverhill, Mass., New York
City, Boston, Mass., ir Manches-
ter, N. H.

Guminių čebatų pramonė —
Massachusetts ir Connecticut
valstijose.

Vario, misingio ir žalvario
pramonės — Waterbury, Conn.,
Detroit, Mich., New York City
ir Chicago, Ill.

Sviesto, surio ir kondensuoto
pieno pagaminimas — Wiscon-
sin, New York, Minnesota, Mi-
chigan, Ohio, Illinois, Iowa ir
California.

Konservavimas (vaisių ir t.
t.) — California, New York,
Maryland, New Jersey, Pennsyl-
vania, Illinois, Indiana, Washing-
ton, Maine ir Oregon valstijose.

Vyrų drabužių išdirbystės
centrai — New York, Chicago,
Ill., Baltimore, Md., Philadel-
phia, Pa., ir Rochester, N. Y.

Moteriškų drabužių centrai —
New York, Philadelphia, Pa. ir
Chicago, Ill.

Vatos centrai — New Bed-
ford, Mass., Fall River, Mass.,
Pawtucket, R. I., Lowell, Mass.,
Philadelphia, Pa., Lawrence,
Mass., Passaic, N. J., Utica, N.
Y., Baltimore, Md., ir Gastonia,
N. Carolina.

Cigarų ir cigarečių išdirbystė
— New York City, Richmond,
Va., Tampa, Florida ir Philadel-
phia, Pa.

Anglių išdirbystė jima dau-
giaus kaip pusę valstijų. Akme-
ninė anglis (anthracite), kuri

rytuose vartota del naminių tik-
slų kasta Pennsylvaniaj, Pitts-
burgh, Scranton ir Wilkes-Barre
apielinkėse. Minkštos anglies ka-
syklos — Pennsylvania, West
Virginia, Illinois, Ohio, Ken-
tucky, Indiana, Alabama. Colo-
rado, Virginia, Wyoming ir
Iowa.

Vyrų kalnierių — Troy, N.
Y. (Kalnierių Miestas).

Vario pramonė — Montana,
Arizona, Michigan, Utah, Cali-
fornia, Tennessee, Colorado, Ida-
ho, New Mexico, Wyoming ir
Nevada.

Elektriškos mašinerijos —
Chicago, Ill., Cleveland, Ohio,
New York Miestas, Philadelphia,
Pa., Lynn, Mass., ir Newark, N.
J.

Žvejojimas — Maine, Massa-
chusetts, New York, Washing-
ton, Oregon ir California.

Stiklo pramonė — Philadel-
phia, Pa., Pittsburgh, Pa., ir
Camden, N. J., Newark, N. J.,
Milville, N. J., ir Vineland, N.
J.

Kepurės — Danbury, Conn.,
Philadelphia, Pa., ir New York
Miestas.

Geležies ir plieno valstijos —
Pennsylvania, Ohio, Indiana, Illi-
nois ir New Yorkas. Pittsburgh,
Pa., ir Cleveland, Ohio, yra pa-
saulyje pagarsėję geležies ir
plieno centrai.

Megstų dalykų fabrikai —
Philadelphia, Pa., New York
Miestas, Reading, Pa., Milwau-
kee, Wis., Utica, N. Y., Amster-
dam, N. Y., ir Lowell, Mass.

Odų išdirbystė — Philadel-
phia, Pa., Milwaukee, Wis., Chi-
cago, Ill., Newark, N. J., Pea-
body, Mass. ir Camden, N. J.

Medžių ir medinių produktų
centrai — Washington, Oregon,
Wisconsin, Louisiana, Mississi-
ppi, Arkansas, Alabama ir North
Carolina valstijos.

Popierės išdirbystė — New
York, Maine, Massachusetts,
Wisconsin, Michigan, Pennsyl-
vania, Ohio ir New Hampshire.

Aliejaus dirbtuvės — New
Jersey, Texas, California, Penn-
sylvania, Oklahoma ir Louisiana
valstijos.

Puodinyčios — Trenton, N. J.
ir Camden, N. J.

Guminių daiktų fabrikai —
Akron, Ohio, Trenton, N. J.

Laivų statymo vietos — New
Jersey, Pennsylvania, Califor-
nia, Washington ir New York.

Šilko pramonė — Pennsylva-
nia, New Jersey, New York ir
Connecticut. Patterson, N. J.,
yra pagarsėjęs šilko miestas.

Skerdyklos ir mėsos pakavimo
vietos — Chicago, Ill., Kansas
City, Kansas, Omaha, Nebr.,
New York Miestas, Sioux City,
Iowa, Indianapolis, Ind. ir St.
Louis, Mo.

Vilnonių audekų centrai —
Lawrence, Mass., Philadelphia,
Pa., Providence, R. I., Passaic,
N. J.

Sulig 1920 gyventojų skai-
čius, iš viso Suviennyose Val-
stybėse yra 581,068 sveturi-gi-
mė ukininkai, iš kurių 51,599 gimė
Norvegijoje, 60,461 švedijoje, 25-
565 Danijoje, 13,051 šveicarijoje,
140,667 Vokietijoje, 17,352 Len-
kijoje, 30,172 Austrijoje, 7,122
Vengrijoje, 32,388 Rusijoje, 14-
988 Finlandijoje ir 18,267 Itali-
joje.

[FLIS]

VALDININKO BYLA

Kaunas. — Šiomis dienomis
Kauno Tautos Teisme buvo na-
grinėjama vieno valdininko
Špeito byla, kuris patrauktas
atsakomybėn už praužimą įs-
tatos pinigų.

Tardymas parodė, kad tasai
valdininkas buvo siustas pro-
vincijon supirkinėti įstaigai
prekes. Valdininkas pinigus
sumojo 2800 litų pameitė ir
pats pasislėpė. Alytaus poli-
cijai pagavus, jis buvo pristat-
tas Teismui. Teisme jisai pri-
pažino kaltas. Teismas jį nu-
baudė 2 savaitėmis arešto, grą-
žinant pinigus.

Menasse patraukė pečius. Tai
jau brangiau atsieis, pastebėjo
jį bizniškis tonu. Daugiau še-
šių dešimtų žmonių paimti ne-
galima. Jau dabar yra ketu-
rios dešimtys septyni. Viso rei-
kės apie pusę milijono rublių,
hurs kelyje gal pasirodys, kad
tų pinigų toli gražu nepakaks.

„Visų pirma reikia tylėti“, už-
baigė jis, „kiekvieną minutę
dalykai gali pasikeisti. Jūs bu-
kite rami ir pasilikite vietoje,
kol aš nepranešiu jums kas rei-
kia daryti. Nuo šios minutės
aš jūsų generolas ir reikalauju
pilniatsio paklusnumo. Laba

Menasse patraukė pečius. Tai
jau brangiau atsieis, pastebėjo
jį bizniškis tonu. Daugiau še-
šių dešimtų žmonių paimti ne-
galima. Jau dabar yra ketu-
rios dešimtys septyni. Viso rei-
kės apie pusę milijono rublių,
hurs kelyje gal pasirodys, kad
tų pinigų toli gražu nepakaks.

„Visų pirma reikia tylėti“, už-
baigė jis, „kiekvieną minutę
dalykai gali pasikeisti. Jūs bu-
kite rami ir pasilikite vietoje,
kol aš nepranešiu jums kas rei-
kia daryti. Nuo šios minutės
aš jūsų generolas ir reikalauju
pilniatsio paklusnumo. Laba

Menasse patraukė pečius. Tai
jau brangiau atsieis, pastebėjo
jį bizniškis tonu. Daugiau še-
šių dešimtų žmonių paimti ne-
galima. Jau dabar yra ketu-
rios dešimtys septyni. Viso rei-
kės apie pusę milijono rublių,
hurs kelyje gal pasirodys, kad
tų pinigų toli gražu nepakaks.

„Visų pirma reikia tylėti“, už-
baigė jis, „kiekvieną minutę
dalykai gali pasikeisti. Jūs bu-
kite rami ir pasilikite vietoje,
kol aš nepranešiu jums kas rei-
kia daryti. Nuo šios minutės
aš jūsų generolas ir reikalauju
pilniatsio paklusnumo. Laba

Menasse patraukė pečius. Tai
jau brangiau atsieis, pastebėjo
jį bizniškis tonu. Daugiau še-
šių dešimtų žmonių paimti ne-
galima. Jau dabar yra ketu-
rios dešimtys septyni. Viso rei-
kės apie pusę milijono rublių,
hurs kelyje gal pasirodys, kad
tų pinigų toli gražu nepakaks.

„Visų pirma reikia tylėti“, už-
baigė jis, „kiekvieną minutę
dalykai gali pasikeisti. Jūs bu-
kite rami ir pasilikite vietoje,
kol aš nepranešiu jums kas rei-
kia daryti. Nuo šios minutės
aš jūsų generolas ir reikalauju
pilniatsio paklusnumo. Laba

Menasse patraukė pečius. Tai
jau brangiau atsieis, pastebėjo
jį bizniškis tonu. Daugiau še-
šių dešimtų žmonių paimti ne-
galima. Jau dabar yra ketu-
rios dešimtys septyni. Viso rei-
kės apie pusę milijono rublių,
hurs kelyje gal pasirodys, kad
tų pinigų toli gražu nepakaks.

„Visų pirma reikia tylėti“, už-
baigė jis, „kiekvieną minutę
dalykai gali pasikeisti. Jūs bu-
kite rami ir pasilikite vietoje,
kol aš nepranešiu jums kas rei-
kia daryti. Nuo šios minutės
aš jūsų generolas ir reikalauju
pilniatsio paklusnumo. Laba

Jacob Wassermann

Vertė Kast. August.

GOLOVINAS

(Tęsinys)

Elena nubalo. „Kaip ji tik
drįsta!“ sušuko ji ir visa sudre-
bėjo nuo pasipiktinimo. „Nekal-
bant jau apie tai, kad ji jokių
įrodymų neturi, jos prasmany-
mai dar yra leidžiami del tam
tikrų išrokovimų.“ Ji prikando
lupas ir išdidžiai išsitiesė: „Ar
galima jai leisti, kad ji Grigorio
atmintį juodintų? Ko jūs nori-
te? Kodel jūs ją užstojaite?“

„Aš ne kiek užstojaite“, atsakė
Marija, tuoj dasiprotėjusi,
kad jauna mergina tame dalyke
yra labiau užsiteresuota, negu
ji išpradžių manė. „Man norė-
josi tik įspėti jus nuo perdaug
greito nuosprendžio. Nepykite
ant manęs be reikalo.“ Ji atsi-
kėlė ir išėjo iš kambario.

Koridoriu vaikštinėjo Menas-
se. „Viešbutis apsuptas ir aky-
liai yra daboje“, pranešė jis
Marijai. „Prie visų išėjimų stovi
apsiginklavę vyrai. Vakaraus
draudžiama iš namų išeiti. Ku-
rie to neklausys, bus šaudomi.“

Kieno tas įsakymas, kol kas ne-
ra žinoma. Niekas nežino ir to,
ar jie nori mus apsaugoti, ar
tik įspautus pagauti, kad nebu-
tų galima pasprukti. Kaip ten
nebutų, bet reikalas labai rim-
tas. Dalykas eina apie gyvybę
ir mirtį.“

Jis be pakvietimo atidarė
jos kambarį duris ir tik paskui
lyg prisiminęs mandagumo tai-
sykles leido jai pirma iėti.

„Klausykite“, gan familiariu
pradėjo jis, „laukti, kol mūs
prie sienos pastatys ir kaukolę
sutrūpins nėra pr

Sveikatos Dalykai

DULKĖS

[“T.”] Išvesta iš kantrumo, ne viena namų šeimininkė, dažnai priversta yra griebtis šluot-
ražio ar kito nemažiau įtakingo
rankio įdūkusiemis vaikams su-
drausti. Tiek pridulkinai jie kar-
tais bešėdami, kad pirkioje pa-
sidaro, kaip nuo dumų, tamsu.
Tai vis tų nevidonių darbas!..

Nespės, žinoma, panašiuose
atvėjuose šluota prie vieno kito
kaltininko nugaros prisiliesti,
kai žiūrėk—Petrukai, Onytės,
Juozukai kaip lydziai iš gurbos
sprunka laukan. Tokių pirių
susilaukia vaikučiai del nelai-
mingų dulkių.

Ir ko čia, rodos, pykti? Ne-
jaugi tos dulkės jau taip yra
blogos?—gal ne vienas nuken-
tėjusių pamano. Tačiau ir še-
imininkė į panašų klausimą gal
ne greitai atsakytų.

Dulkina ir gana, o taip daryti
negalima! Štai ir visas teismas.
Tuo tarpu jos teismas, žinoma,
ne be pamato.

Dulkės tiek yra reikšmingos
žmogaus gyvenime, kad apie jas
turi žinoti kiekvienas, kas nori
sveikas gyventi, tik žinoma,
daug daugiau žinoti, negu to rei-
kalauja šeimininkės šluota. Tai-
gi šiandien su jomis mes ir su-
sipažinsime.

Kiekvienas pastebėjo, kad įsi-
skverbę pro langą į mažai ap-
šviestą kambarį saulės spinduli-
liai virsta šviesiu stulpu, kuria-
me lengva pastebėti begales ma-
žulyčių plaukučių, siulelių ir ki-
tų jiems panašių trupinėlių. Tai
vis dulkės, kurių kupinas oras ne
tik kambaryje, bet ir lauke,
kloune.

Išžiūrėję į jas, mes matome,
jog vienos jų kyla į viršų, kitos
neva skrenda į šoną, vienu žo-
dziu, jos nestovi vietoje, jos ju-
da, nors ir niekas rodos jų ne-
verčia tai daryti. Einant žmo-
gui arba pučiant, jos pradeda šo-
kinėti, tarytum atgyja.

Lauke, kaip jau pažymėta,
dulkių irgi nemaža yra, tačiau
jos tenai mažai pastebimos.

Visas dulkės, esančios ore, ga-
lima suskirstyti net į kelias ru-
šis. Pirmoji rūšis apima tas
dulkės, kurias galima akimi, be
padidinančių stiklų, matyti. Tai
bus įvairiausi gyvulių plauku-
čiai, mažytės smėlio bei kalkių
dalelės, trupinėliai išdžiuvusio
mėšlo ir t.t. Šios rūšies dulkių
pasitaiko nemaža kambariuose
nuo rubų, žemės ir iš lauko.

Prie antrosios rūšies priklauso
smulkutės dulkės, kurias galima
matyti tik saulei šviečiant, kaip
buvo aukščiau pažymėta, tai bus
taip vadinamos saulės dulkės.
Rodo didinamieji stiklai, kad ši
dulkių rūšis susideda iš mažuly-
čių žmogaus audinių dalelių, žy-
dinčių augalų dulkių, mažulyčių
grybelių, plaukučių.

Paskutinį jų rūši sudaro ne-
matomi be padidinančių stiklų
gyvūneliai, vadinamieji mikro-
bais bei bacilomis.

Tai dažniausi nuodingi grybe-
liai, siulelių, ar kabučių pavyda-
le, kurie patekę žmogaus kūnui
be galo greit veikia, užkrėsda-
mi ligom. Jie yra tiek maži, jog
virš dviejų milijonų sudaro vos
vieną gramą svarumo.

Greta užkrečiamųjų mikrobu,
kurių dėka mes sergame šilti-
nėm, skarletina, raupais, pasiut-
timu, cholera, džiuma ir tt., yra
ir ne blėdingi grybeliai. Šie pa-
tekę žmogaus kūnui nesukelia
jokių žymesnių atmainų.

Iš mokslininkų bandymų ma-
tosi, jog gyvūnelių ne visur ore
vienodai yra. Pasirodo, kad
miestas šiuo atveju daug nelai-
mingesni už sodžius. Mieste vie-
nam kubiniame metre (oro kū-
binis metras-indas kurio ilgu-
mas, platumas ir aukštumas ly-
gus vienam metrui) buvo rasta
nuo 10 iki 40 tūkstančių mikro-
bų. Reikia tik įsivaizdinti, kiek
žmogus mieste sugeria jų per
dieną! Išstis milijonus!

Štai kodel miestelėnai sveika-
tos žvilgsniu negali lygintis su
kaimiečiais.

Juo toliau mes šalinsimės nuo
tirstai apgyventų vietų, tuo ma-
žiau rasime mikrobu. Aukštuose
kalnuose jų visai nėra. Maža
taip pat ir jūrų bei ežerų pavir-
šiuje. Žiemiškai ir lietingais laiko-
tarpiais jų mažiau, negu vasaros
metu, kuomet esti sausa.

Taip buna todėl, kad lietingam
orui esant mažai yra dulkių, gi
sausame ore jų žymiai daugiau.
Padaugėjus dulkėms, daugėja ir
mikrobai, nematomi gyvūneliai,
nes panašūs ponai, prikibę prie
irgi veik nematomos dulkės gali
sau skrajoti, kaip orlaiviu.

Todel tarp dulkių uždarytu-
se, mažai vėdinamuose kamba-
riuose, visuomet esti nemaža
mikrobų. Mokslininkų tėjimi-
mais bei bandymais nustatyta,
kad kiekvienam žmogui į park-
šų nematomų sutvėrimelių
drauge su oru tenka įtraukti ir
savo nemažiau kaip 10 tūkstan-
čių.

Mažame skaičiuje patekę žmo-
gaus kūnui, jie nėra dar pavoj-
ingi, bet juo daugiau jų žmo-
gus įtraukia, juo kenksmingiau
jo sveikatai.

Žmogus nuolatos sėdįs kamba-
riuje, paprastai yra išblyškęs,
nusilpnėjęs ir tokiu labai leng-
va susirgti, nese jo nusilpęs kū-
nas negali priešintis ligai, tuo
tarpu kaip sveikas, stipraus
žmogaus organizmas dar ilgai
grumiasi su liga.

Sluojant aslą, taisant guolį
arba atliekant kitą kokią darbą,
reikia stengtis kuo mažiau
dulkių sukelti.

Nepašalstyto grindys šiuo at-
veju gali jų kiekį žymiai padidinti.
O kadangi šiltas oras vi-
suomet yra lengvesnis ir papras-
tai sukinėjasi palubais, tai aiš-
ku, kad ir lengvutės dulkės drau-
ge su mikrobais mėgsta ten su-
kinėtis.

Iš to išvada — kuodažniausiai
vėdinti kambarius taip, kad visi
oro sluogsniai galėtų tyru oru
pasikelti. Nuo tų pačių dulkių
kuodažniausiai drėgnu skudurų
valyti palanges, sienas, naikinti
voratinklius.

Niekuomet nespaudyti ant
grindų, nes išdžiuvę skrepliai,
pavirsdami dulkėmis, pateks į
sveiko žmogaus plaučius, ir gali
jį džiova užkrėsti. Džiovininko
skrepliuose kaip tikslai slepiasi
tūkstančiai džiovos mikrobu, ku-
rie ir sudžiuvę tebeturi užkrėti-
mo galę. Patekę sveiko žmogaus
plaučiuose, jie vėl atgyja, už-
krėsdami jį ta baisiąja liga. Šiaip
nuo vieno ligoonio gali visa šei-
myna užsikrėsti.

Toliau, niekad nevalgyti pie-
tų, nenusimazgojus rankų. Pra-
kaituotas kūnas, o itin rankos
esti paprastai apsėtos storu
sluogsnio dulkių, kurių tarpe su-
kinėjasi įvairūs mikrobai.

Nori išvengti ligos — būk šva-
rus, mazgok rankas, neryk tų
dulkių, kurias gali lengvai nu-
plauti. Kuliant javus, akselį
piaunant — nealsuok per burną;
visuomet trauk orą per nosį.
Šiuomet suteiksi plaučiams žy-
mos paramos.

Visame kame, kur susiduri su
dulkėmis, atmink, kad tai yra pir-
masis ligų sėbras, pirmasis giti-
nės talkininkas.

Visos dulkių rūšys draikosi
ore, neaukštai nuo žemės. Aukš-
tesniuose oro sluogsnuose dul-
kių veik nėra, tačiau ten pasi-
taiko kitokių dulkių.

Prie šios rūšies dulkių pri-
klauso taip vadinamieji sausieji
rūkai. Šie dažniausiai susideda
iš mažiausių akmenų dalelių, ku-
rias išdraiko ore ir pagamina
veikiančių ugniakalnių. Jėga.
Dažnai panašūs dulkių rūkai su-
daro ištisus debesius, kurie pri-
verčia net saulę juose pasislėpti.
Tokie rūkai taip pat atsiranda
ir nuo išdegusių miškų bei
durpių. Vienas toks rūkas buvo
matomas 1783 metais ne tik Eu-

ropoje, bet ir žymioje dalyje
Azijos. Gegužės mėnesio 19 d.
pasirodęs Kopengagoje (Danijos
sostinėje), tas rūkas iš lėto ap-
ėjo visą Europą, ir jau liepos 1
d. pasirodė Altajaus kalnuose,
Sibire.

Šis rūkas itin buvo įdomus
naktį: jis ypatingai žibėjo, teik-
damas tiek šviesos, kad galima
buvo laisvai skaityti knygas bei
laikraščius.

Toks pat maždaug reiškinys,
tik daug stambesniame maste,
buvo užregistruotas Žiemų
Amerikos Barbaroso saloje. Ten,
del arti veikusio ugniakalnio, su-
sitarė toks debesis dulkių, kad
iki 2 valandai dienos nesimatė
kambariuose langų, durų, o nuo
dulkių lietaus lužo medžių ša-
kos. Visą salą buvo apklota ža-
lios spalvos pelenais.

Kartais panašus rūkas suside-
da iš mažulyčių smėlio dalelių.
Jurininkai, lankantieji Afrikos
pakrantes, dažnai susiduria te-
nai su karštais vėjais, kurie pu-
čia iš kaitrios Sacharos (dyku-
nės), tiek ir iš kitų tyrų. Vėjus
dažnai lydi smulkiausio vėjo ru-
kas. Šis rūkas tiek tiršta, kad
vidurdienį mažai praleidžia net
saulės spindulių. Krisdamas žė-
mėn, rūkas (smėlis) pridengia
baštu sluogsnio augalus, žmones,
gyvulius ir t.t.

Prie panašių rūkų rūšies pri-
klauso ir raudonosios dulkės, ku-
rios reguliariai pavasarį ir ru-
dėn, kasmet rodo ties žaliuo-
jų snapu, vakarų Afrikos kran-
te. Šioje vietoje vieno ir net
dviejų mėnesių laikotarpyje iš-

krinta iš oro ypatingos raudonos
dulkės, kurios apibarsto ne ma-
žiau, kaip vieno milijono ketvir-
tinių mylių (viena jūros mylia
lygi 4 kilometrams) vandenyno
plotą.

Šiokios raudonos dulkės pasi-
taiko ir kituose kraštuose maty-
ti. Jų pasirodo net Europoje.

Panašių reiškinį tyrinėjimui
parodo, jog tokiose dulkėse esti,
be smėlio ir molio dalelių, dar
ypatingi gyvūneliai, kurie yra
daug didesni už bakterijas, infu-
zorijoms vadinami. Jų tūkstan-
čiai sukinėjasi paprasto vandens
lašelyje. Infuzorijas pamatyti
nereikia net ypatingai didinan-
čių stiklų.

Be sausų rūkų, kurie yra ne
kas kita, kaip tam tikrų dulkių
rinkiniai, pastarosios gali apsi-
spręsti ir paprastame lietaus ar
sniego debesyje. Žiemos metu
kai kada pasirodo ne tik raudo-
nas, bet ir kitokių spalvų snie-
gas, tai pat kaip ir maišytas su
dulkėmis lietus. Tai vis tų pa-
čių ugniakalnių dulkių pasirody-
mas, tik kitokioje formoje, snie-
go ar lietaus pavidale.

Jeigu mes įsižiūrėsime į pa-
dangių mėlynę ir pasistatysime
sau klausimą, kodel dangus mė-
lynas, tai reikės atsakyti, jog
pastarasis įgijo mėlyną spalvą
irgi nuo dulkių: tik nuo tokių
dulkių, kurios drankosi daug
augščiau, negu sausi rūkai, tarp-
planėtinose erdvėse. Jų tenai ku-
pinos erdvės.

Štai ką padaro mažulytės, daž-
nai nematomos dulkės.

—J. Vilkupėnas.

S. L. FABIONO CO. Atstovas ROSELANDE

Juom yra K. B. ALEKNA, 253 E. 115th St.
Roselandiečiai yra kviečiami atsikreipti pas
mus arba tiesiog pas mūsų Atstovą bile reikale:
Pardavimo namų, lotų ir kitokių biznių, kaip
lygiai ir pirkimė virš-minėtų praperčių ir biznių.

Kaip praelytę taip ir ateityj mes noriai Jums
patarnausime, ypatingai turėdami savo atstovą
ant vietos.

Nepamirškite su reikalais atsikreipti į atsako-
mą įstaigą, nes tas visados duos Jums užtikri-
nantį teisingą patarnavimą.

S. L. FABIONAS CO.
809 W. 35th St.

Gražiausios Stasio Šimkaus dainos vienam balsui

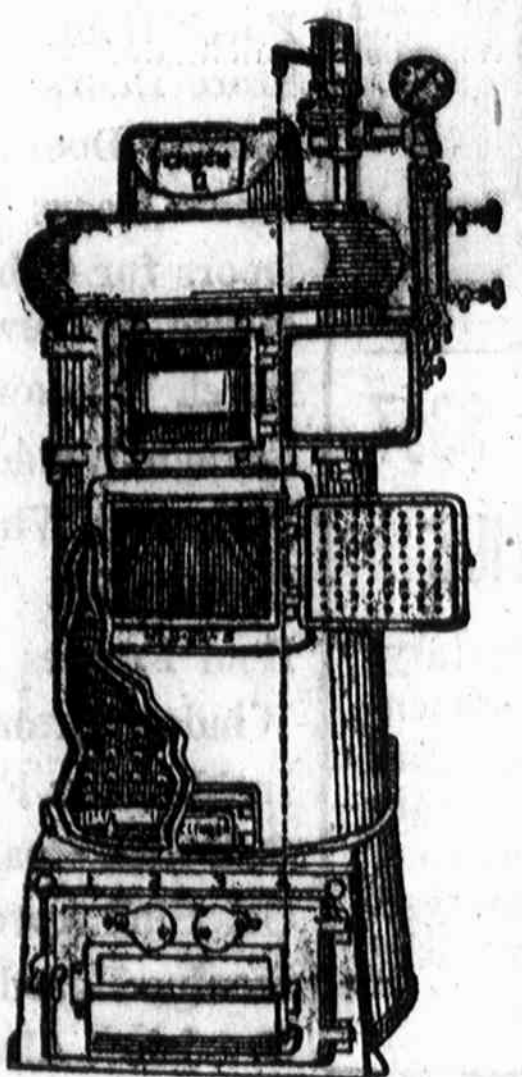
Pamylėjau vakar,
Vai varge, varge ir
Vai putė, putė.

Tik 75 centai.

GAUK NAUJIENOSE,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Garsinkitės "Naujienose"

Įdėkite į Namus Apšildymo Reikmenis Dabar!

Nelaukite nei biskio ilgiau. Šaltas oras
jau greitai bus čionai. Nelaukite iki pas-
kutinės minutės. Turėkite apšildomą na-
mą kol dar šaltai neatėjo. Jums kainos
dabar mažiau pinigų ir turėsite mažiau
rupesčio.

Pašaukite mumis arba ateikite į mūsų
ofisą ir mes maloniai pasiūsysime jums na-
mų apšildymo inžinierių, kad aprokuotų
kiek tas viskas kainos, dykai.

MUSŲ INŽINIERIUS NURODYS JUMS
VISĄ DARBĄ IR TIKRAI PARODYS
KAIP ĮDĖTI Į JUSŲ NAMUS APŠIL-
DYO REIKMENIS PER JUMIS PA-
ČIUS, BET JEI JŲS NORITE, KAD

MES ĮDĖTUMĖM, MES PADARYSIME TAI UŽ LA-
BAI ŽEMĄ KAINĄ. MES TAIPGI PASKOLINAME
VISUS REIKALINGUS ĮRANKIUS DĖL ĮDĖJIMO
REIKMENŲ. DARYKITE DABAR IR SUTAUPY-
KITE PINIGŲ IR TRUBELIO.

Mes taipgi turime pilną staką medžio materijolo labai
žemomis kainomis. Bile koki tavorą jūs pirsite pas
mumis, jei nebusite užganėdintas, mes permainysime
jums arba jūsų pinigus grąžinsime į du metus laiko.
Tai yra mūsų motto mūsų biznyje.

Pabandykite pas mus vieną sykį ir mes tikiname
jums, kad jūs nepirksite niekur kitur plumbingo ir me-
džio materijolo, kaip tik pas mumis.

MES DASTATOME Į VISAS DALIS MIESTO IR
APIELINKES, ĮSKAITANT WHITING, EAST CHI-
CAGO, HAMMOND, INDIANA HARBOR, GARY,
ROSELAND, BLUE ISLAND, WEST PULLMAN,
CHICAGO HEIGHTS, BERWYN IR KITUS MIEST
ELIUS DYKAI.

Buk tikras, žiūrėk tikros vietos ir tikro vardo

Mūsų vieta yra vienas blokas ilgumo, medinis namas, geltonai malevotas ir didelė iškaba ant virsaus.

M. LEVY & CO.

State ir 22nd Streets

Telefonas — Calumet 0645 — Calumet 1692

Atdara vakarais iki 7:30 valandą vak. Nedėlioj iki 1:00 val. dieną

Jūsų buvęs senas
Prietelis Patarėjas

H. LEIBOWITZ

Persikėlė į naują vietą
Valandos nuo 12 ryto iki 8 val.
vakare kasdien.

2347 W. North Ave.

Kampas Western Ave.

CHICAGO, ILL.

Valo, prošina vyrų ir moterų
drabužius.

P. Kasparaitis

General Contractor
Real Estate

Statau muro ir medžio
namus.

3827 Archer Avenue
Lafayette 9182

Plumbing ir Apšildymo Įrengimai
Olelio kainomis visiems
Pigiausi dabar radiatoriai ir boile-
riai. Jie bus brangesnis po mėnesio
gegužio. Sutaupykite pinigų tiesiai
pirkdami nuo mūsų.

PEOPLES PLUMBING AND
HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4251

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmingai gydau staigias ir
chorines ligas NAPRAPATI-
JOS būdu — be vaistų, be
operacijų

4647 So. Halsted St.,
Val. 9 iki 12 ir 3 iki 9 vak.
Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS:
11132 So. Michigan Ave.
2 iki 7 vak. Tel. Pullman 5147

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph.
D. C., D. O., N. T.

Gydau įvairias ligas, o ypatingai
užsiėmusias, be vaistų ir opera-
cijų, naujaisiais būdais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ry lubų, Rumas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėdieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

Dr. Chiropractor ir Akušerka

ANIELE KAUSHILLAS

Gydau be vaistų ir be operacijų,
visokias ligas vyrų, moterų ir vai-
kų. Kurie serga kreipkitės, o
rasite pagalbą. Patarimas dovanai.
Valandos nuo 1 iki 9 vakare.
Tel. Yards 4951
3252 So. Halsted St.

Buk mandagus, neduok progos iš-
sivystyti ligai. Tankiai šaltis pa-
gauta, skauda galva, užkietėjimas
vidurių, silpnos akys, nervuotas,
jaučiasi sustingęs, reumatiški skau-
dėjimai ir t. t. Nuo tokių apsiirėi-
kimų reikia but atsargus ir atei-
tyj padaro daug blogo.
Šiandien jums yra reikalinga pasi-
matyti su chiropraktoriu ir buk
sveikas.

Dr. C. Yucius, D. C., Ph. C.

2159 — 21st St. ir Leavitt, Chicago
Val. nuo 10 iki 1; 5 iki 8 val. vak.
Telefonas Roosevelt 8135
Rezidencija Brunswick 4887

"Tamstos vaistai yra kaip
tik tokie kaip jus sakot yra
ir, verti daug daugiau negu
jus praiot".

James Pearson,
Box 192, Drummond, Wis.

PE-RU-NA

Pagelbėję umiose negero-
vose kasdien daugiau kaip
per Penkiasdešimt metų.

Gydo kosulį, šaltį, katara,
vidurių ir žarnų pagėdima ir
kitoniskus katarinius sto-
vius.

Parsiduoda visur
Tabletuose ir kaip akystimas

Didelis Iškilmingas Atidarymas

Subatoj Rugpjūčio Šešioliktą

DOUGLAS PRODUCTS CO. NAUJAS LUMBER JARDAS

2901-19 So. Halsted St., Skersai Gatvės nuo Mark White Square Parko

Viskas dėl namų ir garadžių tiesiai iš dirbtuvės jums.

Vienodos kainos visiems ir viskas garantuota.

Jūs galite pamatyti ko jums reikia pirmiau pirkimo ir mes dastatysime viską ką jūs užsisakysite tiesiai į jūsų namus. Mes nieko nerokuoja už dastatymą.

Ar jums reikia vienos lentos ar viso vežimo lentų, langų ar viso medžio materijolo dėl visų namų, mes galime jums viską dastatyti ir sutaupyti pinigų

Statykite, perdirbkite arba taisykite dabar. Nelaukite kol kainos bus augštesnės.

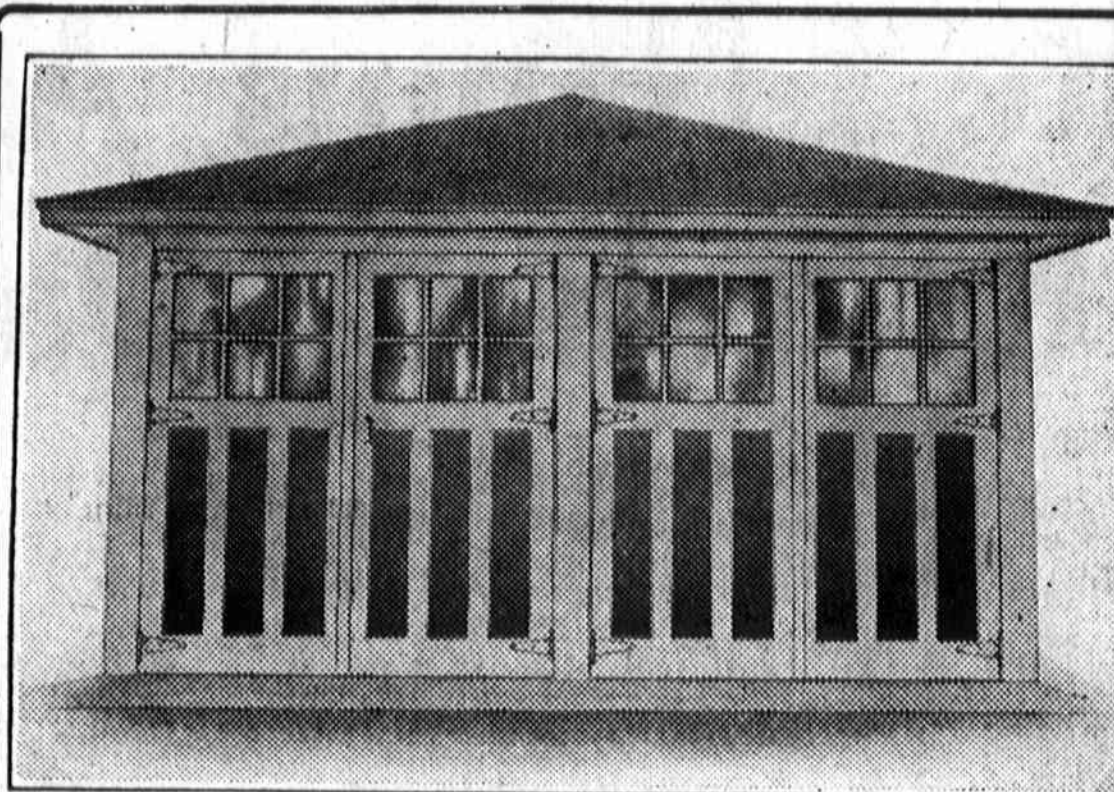
PERSERGĖJIMAS:

Mes jau daugiau nėsime prie Archer Ave., netoli nuo Halsted. Musų lumber jardas, lentų piovimo dirbtuvė ir namų materijolo verauzė dabar yra prie 29 gatvės ir Halsted St. Neikite prie Archer Ave. ir Halsted St.

Mes turime sekamą materiolą ant rankų ir tuojau galime dastatyti:

Naujos Lentos ir Stogu Dengimai

Dressed & Matched Boards	Fence Posts
Finish Boards	House Posts
Roof Boards	Heavy Planks
Shelving Boards	Scantling
Boards for Sidewalks	Ceiling Joists
Attic Flooring	Building Paper
House Sheathing	Sheathing Paper
Shiplap	Roofing Paper
Outside Trimming	Tar Paper
Beaded Ceiling	Slate Surfaced Roofing
Beaded Partition	Slate Surfaced Shingles
Lath	Glass for Windows
Shingles	Paints, Putty
Common Flooring	Roof Joists
Oak Flooring	Heavy Sills
Maple Flooring	Bevel Siding
Porch Flooring	Garage Siding
Porch Posts	House Siding
Porch Railing	House Timbers
Lumber for Making Screens	Gutters
Screen Moulding	Rain Pipe
Screen Wire	Sash Weights
Inside Trimming	Sash Cords
Outside Moulding	Hardware for Garage Doors
Porch Columns	Sheet Plaster
Porch Stepping	Sheet Rock
	Wall Board

\$397 **NUPIRKS ŠITA** \$397
PUIKUS BUNGALOW STOGU GARADŽIUS

Mieros 18x18 pėdų, tinkamas dėl 2 karų. Pastatysime ant jūsų pačių loto, pilnai užbaigtas, su cimentinėmis grindimis ir du sykiu numalevotas. Mes parduodame už pinigus arba išmokėjimais, taip kaip rendą. Nepirkite bile kokio namų materijolo ir nestatykite bile kokio garadžiaus kol nepasimatysit su mumis. Mes sutaupysime jums pinigų ir viską garantuosime.

Lentų Materijolas

Front Doors	Buffets
Inside Doors	China Closets
Back Doors	Kitchen Cases
Combination Summer and Winter Doors	Medicine Cabinets
Porch Doors	Book-case Colonnades
Store Doors	Porch Columns
Garage Doors	Inside Trimming
Storm Doors	Picture Moulding
Doors for Cabinets	Panel Moulding
House Windows	Cornice Moulding
Porch Windows	Plate Rail
Garage Windows	Oak Thresholds
Basement Windows	Stair Rail
Storm Sash	Stair Posts
Door Frames	Stair Steps
Window Frames	Base Board
Inside Door Frames	Chair Rail
Oak Sink Boards	Casing
Oak Sink Apron	Hook Strip
Ironing Board Cabinets	Shelf Cleat
Breakfast Alcoves	Outside Trimming

Jums nereikia pirkti antrarankių lentų, durių, langų, kuomet jūs galite ga uti viską naują mūsų žemomis kainomis.

Jei jums reikia ko nors šiandien, atekite ir pašimatykite su mumis, mes turime savo lentų piovyklą.

Atminkite, jūsų doleris turės daugiau centų jei jūs darysite biznį su

DOUGLAS PRODUCTS CO.

"Better Lumber and Millwork for Less"

2901-19 So. Halsted St.

Pirmiau buvo prie Archer Ave., netoli Halsted St.

Chicago, Ill.

Visi telefonai Calumet 6704

DYKAI

Labai naudingos dovanos kiekvienam namų savininkui. Be jų nėra visai užbaigtas namas. Ateikite ir gaukite jas šiandien ir atlankykite mūsų show kambarį.

DYKAI

CHICAGOS ŽINIOS

Užmušėjį Cicerioje

Porą dienų atgal prie 21 gatvės ir 54 Ave., Cicero, naktį liko nušautas Raymond Günther, 416 N. Avers Ave. Jis dirbo ten vienai kompanijai naktimis. Apie vidurnaktį jis išėjo, pasisakydamas, kad turys pasimatyti su kokia tai mergina. Kitos dirbtuvės, darbininkas dagi matęs jį einant su ta mergina. Bet vienam darbininkui jis išeidamas pasisakęs, kad jį labai vargina viena mergina ir kad tai galbut paskutinį cigarą jis ruoš. Išsikrūję, po to neužilgo rasta jį nebegyvą, su persauta krūtine.

Tyrinėjant išsiaiškino, kad jis tik trys dienas atgal slapta Waukegane apsidėję su Pearl Prieskop, kuri gyvena pas savo tėvus Chicagoje. Klausinėjama jį pasisakė, kad nieko apie žmogžudystę nežinanti ir kad visą tą vakarą jį buvusi namie. Policija pradėjo spėti, kad jį galėjo nužudyti kuri kita mergina, kuri keršino dėl jos pametimo, o apsidėję su kita. Bet vistik nepaliovė klausinėti ir jo pačios. Tada ji ūmai pakeitė savo pasakojimą ir prisipažino, kad ji buvo nušovimo vietoje. Esą ji vakare išvažiavusi pasimatyti su juo, bet beidama nuo elevatoriaus jį pamatė jį besikalbant su kita mergina, tai jį apsisukusi ir grįžusi namo, jam visai nepasirodė. Paskui jį pakeitė ir tą pasaką ir prisipažino, kad jis mirė jos rankose. Esą jo tėvai priešinosi kam jis apsidėję su šokike ir jis norėjo, kad ji su juo važiuotų į kitą miestą, bet jį atsisakiusi važiuoti iki nebus jį paantrinę šliuba bažnyčioje. Tada jis išsitraukė revolverį ir nusišovė. Bet revolveris buvęs jį ir tik jam paskolinusi porą dienų atgal. Po nusišovimo tą revolverį jį pasiėmė namo. Po tokio jos prisipažinimo, Cicero policija mano apkaltinti ją žmogžudystėje.

Mirė nuo mūšino

Stephen Ryan, 43 m., 13 So. Sangamon St., pasimirė, o jo pati serga ir guli pavieto ligoninė. Tai pasekmė girtavimo jį namuose. Kada jo pačios pasauktas daktaras atvyko, jis rado Ryan jau nebegyvą, pasimirusį nuo mūšino. Daktaras tuojau pranešė policijai, kuri taip pat paėmė ir Ryan'ienę, nes ir ji buvo girta ir paėmė ją ligoninėn.

Trys žmonės užmušti

Užvakar automobiliai užmušė tris žmones — du vyrus ir vieną vaiką.

Užvakar automobiliai užmušė tris žmones. Viso šiemet automobiliai Chicagoje užmušė 387 žmones.

Išėjus iš beprotnamio užpuolė buvusią pačią

Joseph Sykora, Berwyn, liko paliuosutas iš Elgin beprotnamio pirmadienį. Pereitą ketvirtadienį jis tapo areštuotas už grumojimą nužudyti savo buvusią pačią Mrs. Vlasta Krška, kuri persikyrė su juo dar prieš jo paėmimą beprotnamin. Jis atėjo į jos namus 2531 So. 56 Ct., Cicero ir pareikalavo pasiaikinti kodėl jį apsidėję su kitu. Ji liepė jam išeiti. Tada jis išsitraukė britvą ir norėjo ją pajauti, bet tuo tarpu atėjo jos vyras, Sykorą parmušė ir atidavė jį policijai.

Bronislava Atarienė, kurią pereitą savaitę supiaustė peiliu ir sunkiai sužeidė jos vyras Stasys Ataras jos motinos Barboros Birvidienės namuose 723 W. 14 Pl., kur jie abu gyvena.

DAKTARAI IR DENTISTAI BUDAVOSIS DIDELI KLUBA

Chicago daktarų ir dentistų draugijos, kurios turi 3,000 narių, nutarė pasibudavoti nuosavą didelį bendrą klubą. Jis bus budavojamas prie Lake Shore kelio, bus 15 augštų ir kainuos apie \$2,000,000. Ateinantį pavasarį manoma turėti užbaigtus pirmus 10 augštų.

DU ŽMONĖS PRIGERĖ

Hugh Wells, 13 m., 1106 E. 62 St., prigrėrė ežere Jackson parke, kada paskendo jo pasidaryti traptai. Kitas kartu su juo buvęs vaikas išsigelbėjo.

George F. Mearns, 3212 Carroll St., prigrėrė ežere ties Decatur, Ill., kur jis pateko į gilumą bandydamas išimti savo užkliuvusią meškėrę.

Lietuvių Rateliuose Vaidilų Brolijos naktis

Šeštadienį, rugp. 9 d. Justice Parke, netoli Tautiškių kapinių miškelyje, Lietuvių Vaidilų Brolijos buvo surengusi naktinį pikniką, arba kaip vaidilos sako, Vaidilų naktį (mat Vaidilų Brolijos vienas brolis nesenai važinėjo Lietuvon ir laimingai iš ten sugrįžo, tai jo pagerbimui ir buvo surengta ši naktis). Skaitydamos laikraščiuose žinutes apie Vaidilų Broliją, kad vaidilos renkasi tai pietuose, tai vakaruose, o kitą kartą šiauriose, bet antrašlo kur jų susirinkimai atsitubina niekada nebudavo pažymėta, tai išto žiurint ta draugija man atrodė kokia tai fantastiška, slapta, kaip iranglų masonų draugija. Žingeidumo delei sulaukęs tad minėtą vakarą nusitariau butinai nuvykti Vaidilų Brolijos naktin.

Šeštadienio vakaras — po savaitės darbo yra poilsio laikas; apsidėjęs šventadienio drabužiais, apie devintą valandą vakaro pasigavęs Archer gatvėkarį leidau si važiuoti, kol karas sustojo. Ten paėmęs Justice karą davežiavau iki kelio, kuriuo važiuojama į Tautiškas kapines. Išlipęs iš karo pamačiau, kad kartu su manim išlipo dar keli proletarai. Priėjau prie jų ir klausiu angliškai:

— Ar jūs lietuviai?
— Taip, lietuviai.
— O kur jūs einate?
— Į Vaidilų Brolijos išvažiavimą.

— Tai eisiu sykiu, — sakau jiems. — Aš irgi ten einu.

Vienas jų pasisakė, kad jis jau antrą kartą šią vasarą eina į Vaidilų Naktį, nes jam labai patinka Vaidilų parengimai. Taip mus buvėlis ėjome per mišką šnekučiuodami ir ieškodami piknikininkų. Oras vėsus, malonus. Kvepia žaliuymai. Mėnulio šviesa tokia gaivanti. Umai tarp medžių šakų pama-

tam šviesas ir šviesų vedini per vandeniui nuo lietu pažliugusių pievų, priejom ta žingeidžią fantastingą vaidilų naktinę gegužinę. Vieta graži ant kalnelio. Medžiuose daugybės popiera apšviesti ir ant šniurų iškabinti įvairių spalvuočių žiburių. Aplinkui kelias dešimt automobilių stovi, o viduryje dega sukurta didelis medžių laužas. Netoli laužo visa eilė stalų su valgiais ir minkštais gėrimais. O palei tą ugnį pristojusį ir prisėdusių bureliais lietuvių, lietuvių ir maziukų lietuviukų, moksleivių, profesionalų, daktarų, advokatų ir paprastų darbininkų. Visi susmeigę akis į tą gražią degantį laužą. Vieni juokauja, kiti šnekučiuojasi, o garmonistas griežia, gramafonas dainuoja, radio šneka. Ant ugnies induose vienu virė kiaušiniai, kitur dešrelės.

Gal but jau buvo biskį po dvyliktos valandos, kada vyriausias vaidila brolis Perkunas sušaukė visus susirinkusius Vaidilais ir svečiams ir pranešė, kad dabai prasideda vaidilų nakties programos. Programo vedėjas perstatė kalbėti vieną teisų žinovą, inteligentą, kandidatą į Vaidilų Broliją. Kalbėtojas aiškino lietuvių, kaippo ateivių, gyvenimą šioje „auksio“ šalyje, kad lietuviai ne kokiū būdu negali prisitaikinti, nežiurint kokio jie nebūtų išsilavinimo ir pažvalgy, prie šios šalies — amerikoniškų papročių. Kaip visų tautų ateiviai turi savo papročius, taip ir lietuviai, todėl ir svarbu, kad lietuvuose įsigyventų Vaidilų Brolijos idėjos — suvienyti visus lietuivus del platau, doro, kulturingo gyvenimo, o labiausia, kad gelbėt tą

lietuvišką jaunomę, kuri išsiauklėja blogose gyvenimo aplinkybėse ir palieka blogais žmonėmis del savęs ir del visuomenės. Kalbėtojas panagrinėjo šios šalies masonų kolumblečių ir k. idėjas ir jų nuveiktus darbus del šios šalies gerovės ir nurodė ką lietuviai galėtų nuveikti turėdami tokią stipriai suorganizuotą organizaciją. Tam kalbėtojai pabaigus kalbėti, buvo pristatytas kalbėti vienas iš Vaidilų. Tas kalbėtojas nurodė, kad senovės lietuvių vaidilos buvo lietuvių tautos vadovais ir tik dėka tų senovės vaidilų dar iki šiandien lietuviai neprauvo internacionalizmo juroje. Nors lietuivus stipriosios tautos mėginusios pavergti, su naikinti, bet lietuviai vistik išliko. „Todel aš sakau visiems čia susirinkusiems, kad mes, jaunieji šių laikų vaidilos, turėdami senovės lietuvių vaidilų lietuviškumo dvasią, pasiėmę šių dienų mokslą už vadovų, nepaliksimе siaurais šovinistiniais lietuvių tautos patriotais, bet busime visapusiški; plačių pažvalgy, kultūrinį ir paliksimе mūsų tėvynei Lietuvai naudingi žmonės.“

Buvo dar kalbėtojų, kurie pasakė visokių linkėjimų Vaidilų Brolijai ir svečiams, buvo pasakyta monologų, anekdotų, dainavų birutiečių, dainavų kvartetų, buvo šokiai, įvairios žaismės. Keturiasdešimt du vyrai ėjo atnešti ir atnešė didelį medį, kurio butų kelios dienos užtekę kurenti, bet rytą skirstanties turėjo užgesinti ugnį.

Kadangi vaidilos viską užlaiko slaptyste, aš manau nesu- pyks, kad nesuminėjau vardų

ONA RIMKUNIENE

Atsiskyrė su šiuo pasauliu Liepos 26 diena, mūsų numylėta motinė, palikdama ateičiai nuliudime penkis dukteris ir du sunus. Paėjo iš Kauno rėdybos, šiaulių apskr. Klovėnų miesto. Išėjęs mūsų numylėta motinė Lietuvo šalioj žemelėj.

Paliekam: nuliudė

Dukterys ir Sunai.

JUOZAPAS MILIAUSKAS

po sunkios ligos August 14 dieną 1924 m. 12:10 po pietų persikyrė su šiuo pasauliu palikdamas nuliudime moterį ir penkis kūdikius: moteris Elzbieta ir vaikai: Edvardas — 14 metų, Malvina — 10 metų, Albinas — 8 m., Juozapas 4 m. ir Leonas 2 metų. A. A. Juozapas pragyveno 20 m. Amerikoje, dasešies amžiaus 34 metų; paliko 4 brolius ir 3 seseris: Kazimieras ir Antanas Amerikoje, kiti broliai, seserys ir tėveliai Lietuvoje. Paėjo į Lietuvos Vaiguvos val., šiaulių ap. Gedužių kaimo. Laidotuvės atsisub August 19, utarninke, 8 val. ryte iš namų 1730 S. Union Ave. į Apveizdos Dievo Bažnyčia, o iš ten į šv. Kazimiero Kapines. Kviečiam visus gimines ir pažystamus atiduoti paskutinį patarnavimą neužmirštantiam A. A. Juozapui.

Nuliudė

Moteris Elzbieta ir vaikai.

ONA BERNOTIENE
po tėvais Lukoševičaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugp. 15, 1924. Turėjo amžiaus apie 33 metus. Paliko dideliame nuliudime vyrą Jurgį Bernotą, taip pat paliko Lietuvoj motiną, du brolius ir dvi seseris. Paėjo iš Lietuvos, Pradžiūų kaimo, Radvėnų apskr. Kauno rėdybos. Velionė randasi Melrose Park, Ill. 164 — 34th Ave. Laidotuvės įvyks rugpjūčio 18 d., 1924 į šv. Jurgio bažnyčia ant Bridgeporto iš ten į šv. Kazimiero Kapines. Užkvičia visus gimines ir pažystamus dalyvauti laidotuvėse.

Laidotuvės patarnauja graborius A. Masalskis.

Palieka nuliudęs vyras

Jurgis Bernotas.

ŽINOTINA

Gimėms bei pažystantiems, kad Pranas Tverionavičia, 49 metų amžiaus, mirė 4 d. rugpjūčio, Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuvės užsienė Draugystės Lietuvių Tėvų, graborius I. J. Zolpis. Velionis Amerikoje išgyveno apie 12 metų. Lietuvoje liko šeima, Kauno rėdybos, Raseinių apskr., Stulgų parapijos. Amerikoje taipgi turėjo giminių, bet kur jie gyvena, nežina.

Velionis Pranas buvo taupus žmogus, turėjo centų, vis rėgėsi gyvytė tvynėti, bet nelabai mirtis sugriovė viską. Artimiesi giminės atsisauk.

KAZ. DEVEIKIS.
1518 So. 48th Ct., Cicero, Ill.

LIET. MOTERŲ IR VYRŲ PAŠELPINIO KLUBO susirinkimas įvyks sekmadienį, rugp. 17 d., 1 val. po pietų, White Square svetainėje.

Visi nariai prašomi laiku priburti, nes yra svarbių reikalų.

— Nut. rašt. Juozaitienė.

Roseland. — Draugijų palaikanti „Aušros“ Knygyno išvažiavimas su dovanomis įvyks nedėlioje, 17 diena rugp., 10 v. ryte, Washington Heights miške. Šiame išvažiavime bus daug žaismų. Puiki muzika, namie darytu valgiu. Tikietis malonėte gražinti komisijai. Kurie nesugrąžins iki nedėlios, skaitysime parduotais.

— Komitetas.

Sus. Liet. Amerikoje 134 Moterų kuopa rengia draugišką išvažiavimą į Washington Parką, nedėlioje rugpjūčio 17 d., 1924 m. Todel medžiame visas šios kuopos nares, rėmėjus, draugus ir pažystamus dalyvauti nūnėtam šios kuopos išvažiavime, kur bus galima ant gražios pievos pažaisiti, pajaukauti ir ant tyro oro malonai laiku praleisti. Pastaba, važiuojant Cottage Grove Ave. karais, išlipus ant 56 gatvės reikia eiti pietų vakarų linkini perėjus per bulvarą reikia už eiti ant viršaus kalnelio, tenai matysite vėliuką plevėsiojant.

— Kuopa.

Brighton Park. — Didžioji Kun. Keistūnų Pašelpinijai Klubui iškilmingas piknikas įvyks rugp. (August) 17 d. Nacional. darbe. Bus gėrų kalbėtojų, įvairių žaismų, lektynių ir išsilavinimų. Pasižymėjusieji gaus dovaną. Visų kolonijų lietuvių kviečiami į mūsų šaunų pikniką.

— Komitetas.

visų tų, kurie dalyvavo vaidilų ir svečių Vaidilų Brolijos nakties programė. Be to turiu pasakyti, kad aš pirmą kartą mačiau tokį smagų, draugingą ir idomų lietuvių į miškūs išvažiavimą.

Prašvitus, apie šestą valandą ryto, ėmė skirstytis, o kiti dar pasilikio iki devintai valandai. Tai tokis buvo Vaidilų Brolijos piknikas, arba kaip vaidilos sako, naktis.

— Kabardinas.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN jūs galite prisirašyti prie **NAUJIENŲ SPULKOS** ir turėtumėte prisirašyti tuojau, jei dar nesate prisirašę. Dėdami kas savaitę po dolerį, nei nepatėmsit, kaip susidėsit užtektinai pinigų, kad nusipirkus sau namelį ar užtikrinus savo senatvę.

NAUJIENŲ SPULKA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje 2 kuopa rengia puikų banketą pagerbimui baigusiems studentams mokslo. Šis banketas bus kartu ir priešsėminis puoklis. Jis įvyks penktadienį, rugpjūčio 22 dieną, kai 9 val. vakaro, Morrison hotely, Madison ir Clark gt. Banketė dalyvaus lietuvių lytu darbuotojai, kurie pasakys daug įvairių kalbų ir linkėjimų. Visi svečiai ir moksleiviai maloniai prašomi dalyvauti ir išlaikyti ką turį pasakoti baigusių mokslus studentai ir ką jie mano pradėti veikti ateity.

Bilietus galima gauti Dr. Drangelio aptiekoje, 4101 S. Francisco Ave., Aušros knygyne, 3210 S. Halsted St., Naujienų raštine, 1739 S. Halsted St., Chas Montvido vaistinėje, 1824 Wabansia Ave. ir pas visus moksleivius.

— Komitetas.

North Side. — Visi smuikininkai, kurie ėmė lektijas pas p. P. Sarpaliu malonėte susirinkti subatoje, rugpjūčio 16 d., 1:30 po pietų.

Taipgi kurie norėtumėte lavintis muzikos, tai esate prašomi ateiti ir prisirašyti.

— J. F. Vilis.

North Side. — A. L. T. Sandaros 23 kuopa lauks mėnesinį susirinkimą nedėlioje, rugp. 17 d., 9-30 val. ryte Liugybės salėje 1522 Wabansia Ave.

Visi nariai malonėte atsilankyti laiku, nes bus išduotas raportas nuo išvažiavimo ir kiti svarbių reikalai.

— Komitetas.

Birtės Kalno Draugija lauks mėnesinį susirinkimą, rugp. 17 d., 1 v. v. A. Urbono svetainėje, 3338 Auburn Ave. Visi draugai yra kviečiami kuoskaitlingiausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų.

— Nut. Rašt. Leon Klepsis.

Draugystė Atgimties L. Tautos ir Tautiška Draugystė L. D. rengia draugišką išvažiavimą suvienytom spēkom su išsilimėjimais, nedėlioje 17 d. rugp. 14 d. Zalecki miške, prie tautiškių kapinių, Justice Park, Ill. Užkvičiame visus lietuivus atsilankyti, turėsimę gražų pasiliksminimą prie geros muzikos.

Kviečia Komitetas.

Civero. — Draugija Lietuvos Kareivių mėnesinis susirinkimas atsisub sekmadienį, 17 rugp., 1 val. po pietų, Lietuvių Liugybės svet., Cicero, Ill. Nariai bukite visi, atsiveskite ir naujų kol pigus įstojimas. Šiame susirinkime bus išduota atskaita iš buvusio išvažiavimo, tad girdėkite visi.

— Sekretorius K. D.

Liet. Moterų ir Vyrų Pašelpinijai Klubas susirinkimas įvyks sekmadienį, rugp. 17 d., 1 val. po pietų, White Square svetainėje.

Visi nariai prašomi laiku priburti, nes yra svarbių reikalų.

— Nut. rašt. Juozaitienė.

Roseland. — Draugijų palaikanti „Aušros“ Knygyno išvažiavimas su dovanomis įvyks nedėlioje, 17 diena rugp., 10 v. ryte, Washington Heights miške. Šiame išvažiavime bus daug žaismų. Puiki muzika, namie darytu valgiu. Tikietis malonėte gražinti komisijai. Kurie nesugrąžins iki nedėlios, skaitysime parduotais.

— Komitetas.

Sus. Liet. Amerikoje 134 Moterų kuopa rengia draugišką išvažiavimą į Washington Parką, nedėlioje rugpjūčio 17 d., 1924 m. Todel medžiame visas šios kuopos nares, rėmėjus, draugus ir pažystamus dalyvauti nūnėtam šios kuopos išvažiavime, kur bus galima ant gražios pievos pažaisiti, pajaukauti ir ant tyro oro malonai laiku praleisti. Pastaba, važiuojant Cottage Grove Ave. karais, išlipus ant 56 gatvės reikia eiti pietų vakarų linkini perėjus per bulvarą reikia už eiti ant viršaus kalnelio, tenai matysite vėliuką plevėsiojant.

— Kuopa.

PRANEŠIMAI

Liet. Teatr. Draugijos šv. Martino mėnesinis susirinkimas įvyks šeštadienį, rugpjūčio 16 d., 7:30 val. vak., šv. Jurgio parapijos svetainėje, 32 Pl. ir Auburn Ave.

Šiuomi draugijos nariai yra kviečiami susirinkti virš nūnėta dieną, svarstyti draugijos reikalus ir rūpintis jos labu.

Visi norinti gauti „Naujienas“ kiekvieną dieną, anksti iš ryto į savo namus, praneškite tuoj į Aušros Knygyną, 3210 So. Halsted St. Nuo ko-vo 1 dienos Aušros Knygynas paveda šita darba, išnešiojimą laikraščių patyrušiam ir pilnai tą darbą finansiam žmogui. Taipgi norinti gauti kas savaitę „Keleivį“ arba kas mėnesia „Gyvenimą“, „Gydytoją“, taipgi ir kitus laikraščius, praneškite Aušros Knygynui virš pažymėtu antrašu arba pridukite reikalavimą telefonu: Boulevard 9663.

L. M. S. A. 2 kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, rugp. 16 d., Raymond Chapelj, 8 val. vak.

Visi nariai privalo susirinkimam ateiti, nes yra priešsėminis susirinkimas, bus aptariama daug dalykų.

— Pirm. J. Keserauskas.

Extra susirinkimas Akejonierių Chicago Lithuanian Auditoriumj Bendrovės įvyks rugpjūčio 16, Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted.

Pribukite — svarbu.

J. P. Evaldas, Sekr.

Išvažiavimas į Jefferson girias, rengia Pirmyn Mūsus Choras, nedėlioje, rugpjūčio 17 d. Bus naujos links mos lietuviškos žaismės, taipgi bus skanių proletarinų užkandžių. Kviečiame publiką atsilankyti.

— Komitetas.

Dr. J. „Lietuvos Ukininko“ mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 17 d., Mėdžio svetainėje, 2242 W. 23 Place, 1 val. po pietų.

Visi nariai kviečiami atsilankyti.

— Valdyba.

Chicago Lietuvos Draugijos Savi-tarpinės Pašalpos Valdybos susirinkimas įvyks, panedėlioje, rugpjūčio 18 d. 1924 m. Liugybės svetainėje, 7:30 vakare. Valdybos nariai susirinkite laiku.

— Sekr. X. Shaikas.

Draugystė Lietuvos Dukterų rengia puikų šeiminišką išvažiavimą nedėlioje, rugp. 17 d. į Beverly Hills mišką. Draugės nepamirškite atsivesti svečių — bus galima puikiai pasiliksinti. Vaziuoti reikia Ashland — 87 karais iki galo linijos, o paskui eiti pėstiems į vakarus.

— Komitetas.

IMKIT IMITACIJĄ IŠ VISKO

Didžiosios Britanijos autoritetai yra surengę dirbtinę dailės parodą Londone su tikslu, kad persgerėjus Amerikietius ir kitų šalių keliauninkus ir parodžius skirtumą tarpe tikro darbo dailėje ir dirbtino darbo. Yra užkviesti visų šakų fakieriai prie dailės, mokslo ir industrijos. Yra didelis laukias į gyduolių tarpe tų išdirbinių. Daug fake „karčiojo vyno“ yra pasiuloma publikai. Bet skirtumas tarpe dirbtinio karčiojo vyno ir tikrojo Trinerio Karčiojo Vyno yra labai didelis. Trinerio Kartusis Vynas pagelbsti tikrai ir greitai, o fake nieko nepagelbsti arba dar pablogina. Trinerio Kartusis Vynas neturi sau lygaus atsitikimuose skilvio nesmagumų. Mr. George Seecina parašė mums iš Linton, Ind., liepos 23: „Aš noriu tarti gerą vardą už Trinerio Kartųjį Vyną. Jis yra tikrai geras sveikatos budavotojas. Mano moteris ir aš jaučiame daug geriau nuo to laiko kaip mes vartojame Trinerio Kartųjį Vyną ir visa štimyna labai mėgsta jį vartoti“. Ar jūs žinote kaip užmušti muses ir uodus tuojau? Pašlakstykit Trinerio Fli-Gas! Jei jūsų aptiekorius arba gyduolių parduvi- nėtojas neturi Trinerio gyduolių pas save stake, rasykite pas Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

(Apparsinimas)

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

JIESKAU dėdės Alekso Mačiūlo, Bimbi kaimo, Panemūnio vals., Rokiškio apskr. Girdėjau, kad gyvena Detroit, Mich. Meldžiū atsisaukti, žinant pranešti.

ADELE MARCUONATE

3321 Lowe Ave., Chicago, Ill.

JIESKAU Ignaco Petkaus iš River-ton, Ill. jis turi tėvus River-ton, Ill. Aš dabar esu Chicagoj, norėčiau labai susėti. Meldžiū atsisaukti.

PRANAS DOVEIKA,

3357 So. Halsted St., Chicago, Ill.

— Komitetas.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIESKAU Stellos Urbaitės ir Volterio Jasel. Stella turi 14 metų, bet atros kaip 16, turi (randus) vie- na ant kairės pusės kaklo palei ausį, o kita ant kairės rankos palei didįjį pirštą, augščio 5 pėdų 7 colų; turi nukluptus plaukus šviesiai juodus ir duobutę smakre. Dreses gal nešios juoda ru karoliais ir raudoną su baltais laisliškai.

A. Volter Yasel nešioja plaukus aukstyn, atrodo jaunas, bet jau 29 metų, muzikantas, augščio 5 pėdų 10 colų, užsimešimas kraujuos operatorius mašinos, siutus nešioja margą ir rudą. Išnešė 22 dol. už burda ir 70 dol. pinigų ir išplėšė register banku- tų; taipgi nukirto telefono vielas.

Stella meldžiū sugrįžt da tu jauna; bet jeigu policija suras, tais bus blo- gai. Mes esame labai susirupinę, nes jisai apieis ja p. Urbiene labai ser- ga. Kas žinote arba patėmsite to- kias ypates meldžiū pranešti šiomi antrašu:

JUOZAS ir KATARINA URBAI
7001 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.
Tel. Triangle 1929

JIEŠKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS partnerys į žvejo- nės biznį, kad butu nors kiek apspai- žines su loikos bei ežerų darbais. Taipgi turi turėti nors kiek inesti pinigų į šitą biznį. Atsisaukite po 6:30 val. vakare prieš 7 val. iš ryto. 3518 So. Farnell Ave., 2nd floor. Klauskite namų sovinniką.

REIKALINGAS partneris į bučernės ir grosernės biznį; gera vieta visokių tautų ap- gyventa. Arba galiu šitą biznį parduoti už prieinamą kainą. 821 W. 34 Street

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PAGRAZINAM NAMUS
Ar Tamstai yra reikalias savo na- mą — maliaivoti, dekoruoti, kalsimuo- di, popieruoti arba į naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes ta- vęs Tamstos darbą galime atlikti už gana prieinamą kainą — pirma ne- duosi kitių virš pažymėtą darbą, at- sisauksite kainos pas mus.

Kreipkitės:

BRIDGEPORT PAINT

SIULYMAI KAMBARIŲ

ISRENDAVOJU ruimą vienam vaikui bei valgio prie mažos šeimos ir blaivų žmonių, turi būti blaivas, atsišaukite, galima visą dieną.

J. V.,
1462 So. Peoria St.,
11 fl. front

RENDAI 2 ruimai su rakandais merginoms. Patogi vieta gyvenimui. Kreipkitės nuo ryto iki 3 val. dienos, subatomis ir nedidelios vakarais.

Atsišaukite
3240 So. Morgan St.

RUMAS ANT RENDOS del vieno arba 2-ų vyrų. Taip čia galės būti patys sau pasigaminami valgiai. Rūmai gana geras.

Kreipkitės tikrai nuo 5 val. vakare.

2818 So. Emerald Ave.

RENDAI rūmai prie mažos šeimos; švartai ir patogios vietos gyvenimui. Kreipkitės: 2 lubos.

910 W. 32nd Place

TINKAMAS kambarys del vieno arba dviejų vaikų. Kambarys šviesus, su visais patogumais.

3127 Emerald Ave.
3rd floor flat

RUMAS rendai vienam vaikui; švartai ir patogios vietos gyvenimui. Kreipkitės.

3031 S. Union Ave
Tel. Yards 7034

REIKIA DARBININKŲ

MOTERU

REIKIA patyrusių moterų sortavimui skudurų ir popierių.

Higgins & Henry
422 Federal Street
Tel. Harrison 1365

REIKALAUJAME 6 mergaičių norinčių mokintis ant nusių; 2 metų kursas. Atsišaukite St. Paul Hospital
828 W. 35 Place

REIKALINGA mergina prie namų darbo.

P. K. Bruchas,
3321 S. Halsted St.
Tel. Blvd. 9687
Residence Tel. Beverly 0943.

REIKIA merginos į ofisą, gerai išlavintos lietuvių kalboje, taipgi turi būti gera rašytoja ant drukuojamos mašinėlės.

H. Leibovitz
2347 W. North Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGI du vyrai ant farmos dirbti, arti Chicago; gera mokesčiai, darbas ant visados. Kreipkitės tuoj. J. Namon, 2418 W. Marquette Rd., arti Western Ave.

Phone Prospect 8678

REIKIA patyrusio bučeriaus, kuris moka bučernės ir grosernės darbą. Mokėsiu gerą algą.

J. Aickas
2701 W. 43rd St.

REIKIA jaunų vyrų, turi but švarų ir nebijoti kalbėti. Kreipkitės

Miller Bros.
11241 S. Michigan Ave

RAKANDA!

PARDUODU furniūrą keturių kambarių, labai pigiai, arba duosiu ant lengvo išmokėjimo, galėsite mokėti kartu su renda. Renda taip pat pigi, rūmai labai gražūs ir šviesūs, kam reikalinga meldžiū atsišaukti.

8900 Normal Ave.

PARDAVIMUI del 5 kambarių rakandai, kaip nauji. Didelis barge-nas. Mohair parloro setas, riešuto valgomos kambario setas, miegamo kambario setas, grojklis pianas, \$750, vartotas 3 mėn, už \$350, kaurai, liampos ir fonografas. Viskas sykiu arba dalimis, 5629 S. Lincoln Ave.

TRIŲ RUMŲ furniūrai par-davimui, maži, Parduosiu pigiai. Atsišaukite:
3225 So. Auburn Ave.
2nd floor rear

PENKIŲ kambarių furniūrai pigiai parduoda. Priežastis—važiuoju į Lietuvą.

Stanley Lukas,
3639 W. 56 St.
1 fl. front

AUTOMOBILIAI

BARGENAI NAUJŲ IR VARTOTŲ KARŲ

LEXINGTON, 5 pasažierių, touring. Mes turime keletą tų karų, kurie yra visai nauji, visai dar nevažinėję, kuriuos parduosime labai pigiai.

COLUMBIA touring karai, nauji. Turi Continental 6 cilindrių motorą, Timkin ašis, Bros & Beck clutch. Spicer universalis, 115 colių wheelbase, \$985, F. O. B. dir-tuvė.

Tuos karus galima nupirkti labai žemomis kainomis.

VARTOTI karai, Columbia, 1923, 5 pasažierių, touring. Tas karas yra labai gerame padėjime, turi bumperis iš fronto ir iš užpakalio, užraktą, extra tajorą, disc ratai, motometer, sustabdymui šviesą ir lango stiklo valytoją, \$750.

GARDNER, 1922 roadster. Tas karas yra labai gerame padėjime ir pilnai prirengtas, \$395.

DODGE, 1921, 5 pasažierių, touring, labai geras karas, \$295.

OAKLAND, 1921, 4 pasažierių. Coupe, užbaigtas ir labai gerame mechaniskame padėjime, \$395.

WM. LANDSHAFT & BROS.

2336-38 Milwaukee Ave.,
2840-42 Edgewood Ave.,
Telephone Humboldt 0502

SPECIALIS ISPARDAVIMAS

Naujas, 1924 modelio Ford touring karas, chasis, truck chasis ir Chevrolet truck chasis.

Didelis atpiginimas ant listo. Atdara nedėlio.

WARSHAWSKY & CO.

1915 So. State St.
Tel. Calumet 7315

Nėra skyrių.

LINCOLN TOURING KARAS

Demonstratorius, 4 mėnesių senumo, važinėtas 1000 mylių, vertas \$400, parduosime už \$390 pinigais arba lengvais išmokėjimais. Tikrai gaarntuos kaip naujas karas.

EVANS SCHUSTER CO.

3704 So. Western Ave.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA bučernė ir grosernė. Viskas naujai įrengta. Pictures visai nauji. Tys skėliai. Parduosiu pigiai, nes važiuoju į Lietuvą.

WILLIAM SIMAŠIUS,

5359 Aberdeen St.

PARDAVIMUI Notation Ice Cream cigarečių ir visokių smulkmenų krautuvė. Taip pat parduosiu 6 rūmų rakandus. Viskas turi būti parduota pigiai ir greitai. Priežastis patirsit ant vietos.

Kreipkitės
2988 Archer Ave.

PARDAVIMUI cigarų, cigarečių, ice cream notino ir mokyklos smulkmenų ir taip pat delikateses arba mainysiu ant nedidelio namo.

Atsišaukite
1734 So. Union Ave.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė, ar mainysiu ant lo-to, namo ir automobilio. Biznis randasi 3806 S. Wallace St. Savininkas 4619 S. Hermitage Ave.

GROSERNĖ ir delikateses; sena įstaiga, kampinė krautuvė, 5 šviesūs gyvenimui kambariai, geri fixtures, pigi renda, gera priežastis pardavimui.

Telefonas Wentworth 3158

PARSIDUODA krautuvė ir ice cream parloras. Paranki ir gera vieta apgyventa lietuvių. Parduosiu pigiai.

2002 Canalport Ave.

PARSIDUODA gaminis pečius. Pečius beveik naujas, labai mažai vartotas. Parduosiu pigiai.

6816 S. Maplewood Ave.

PARDAVIMUI nesvaiginamų gėrimų parloras, tirštai apgyventojė lietuvių kolonijoje. Biznis daromas labai geras, laisnis yra geras (O. K.). Nebrangi kaina.

2025 S. Western Ave.

PARSIDUODA naujas din-ing room stalas ir 4 krėslai, rašomas stalas su knygom padėti. Parduosiu pigiai.

S. J. Wernis

2660 N. Orchard St.

Tel. Buckinham 9053

PARDAVIMUI restaurantas, geroj vietoj; biznis išdirbtas. Nupirksit pigiai, nes apleidžiu miestą. Kreipkitės:

148 W. 69th St.

EXTRA! EXTRA! Parduosiu geras biznis, salianus su namu ir visais įtaisymais prie Chicago nepriklauso, ant gero kelio. Biznis geras visados, niekas nebedaruoja. Priežastis pardavimo, išvažiuoju į kitą miestą.

453 Vermont Street,
Blue Island, Ill.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA Restoranas, vieta graži, biznis išdirbtas. Priežastis, pardavimo — nesutikimas partnerių. Parduosiu pigiai.

Atsišaukite

2065 Coulter St.

Už \$125 nupirksite mano Twichell grojklį pianą su 80 rolelių ir benčiumi. Atsišaukite

1722 So. Ashland Ave.
1 floras.

EXTRA!

Parsiduoda Dry Goods Store, biznis išdirbtas per daugelį metų ir yra nešantis gerą pelną — parduosiu už pereinamą kainą.

Kreipkitės

Aušros Knygynas

3210 So. Halsted St., Box 140.

PARDAVIMUI ar rendai barbernė 3 krėslai, viskas gerai įrengta. Ly-sas 5 metams. Pigi renda. Priežastis pardavimo liga.

Kreipkitės

3008 W. 47th St.,
Tel. Prospect 5277.

PARDAVIMUI grosernė, delikatesen, tabako, Ice Creamo, saldinių ir smulkmenų krautuvė. Biznis geras, nėra kompeticijos, yra 2 gyvenimui kambariai, turi parduoti pigiai.

964 W. 37 Pl.,
netoli Morgan St.

PARDAVIMUI puiki kampinė grosernė ir bušernė vietoje tirštai apgyventojė lenkų ir čekų. Puikiai visi visi nauji "fixtures", puikus štoras, bet kada aš nemoku lenkų, čekų nei anglų kalbos ir kaip farmerys neapsipazinę su bizniu tai yra man persunkiu ir užtai parduosiu pigiai.

Atsišaukite į štorą:

5200 S. Honore St.

PARDAVIMUI pool room, yra 4 stalai, 1 biliardinis stalas, "šioke-sai", ir visi įrengimai. Turi but parduotas į 2 savaites, labai pigiai. Atsišaukite nuo 6 iki 10 val. vakare.

3623 W. 22 St.

PARDAVIMUI barbernės krėslai, veidrodžiai, knygoms šėpos ir siuvamoji mašina; parduosiu pigiai.

6813 S. Western Ave.

PARSIDUODA grosernė ir delicatessen; turi but parduota šią savaitę, nes apleidžiu miestą ir parduosiu pigiai.

5135 So. Halsted St.

PARDUODU elektrinį pianą vertės \$700, tinkamas prie biznio arba į flatą. Parduodu pigiai, tik \$150. Atsišaukite į Mildos Teatrą, 3140 S. Halsted St.

NELAIMES BARGENAS!

Parduosiu iš priežasties vyro sužeidimo bučernę ir grosernę, 3 svarstyklės, elektrinis registeris, kavos ir mėsos malūnas, trokas. Geras 3 metų transfer lysas. Visi įrankiai geri. Senas cash biznis. Nupirksite viską už \$1700.00.

Kreipkitės

828 W. 31 St.

PARDAVIMUI. Už \$125 nupirksite mano \$600 grojklį pianą ir 100 rolelių ir benčiumi. Atsišaukite šiandien iki 9 val. vakare, arba rytoj, nedėlio, iki 4 val. vakare.

A-B-C STORAGE HOUSE

1646 W. Madison St.

PARDAVIMUI groseriukas ruki-tuos mėsos, ice creamo, kėndžių ir visokių daiktų krautuvė. Vieta gera, biznis nuo senai išdirbtas, lysas 4 metams. Renda \$35 į mėnesį, 4 rūmai pagyvenimui. Parduosiu už teisingą pasiūlymą. Pardavimo priežastis patirsit ant vietos.

524 W. 33rd St.

PARDAVIMUI grosernė, ice cream ir visokių minikštų gėrimų arba mainysiu ant automobilio arba mažo namo. Skubėkit nes apleidžiu miestą.

4958 Wentworth Ave.,
Tel. Yards 0903

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. Biznis išdirbtas per 10 metų. Renda pigi. Visi įrankiai bučernės, trokas, priežastis pardavimo nesveikata, persunkiu vienai moteriai.

MRS. C. PETROSONIS,

3428 So. Auburn Ave.

PARDAVIMUI kriaučių šapa, 12 siuvamų mašinų, vienas didelis motoras, stalai ir visi įrengimai. Galima naudoti del vyrų ar moterų rubų siuvimo.

Atsišaukite laišku,

Naujienos,
Box 537

PARDAVIMUI krautuvė vyrų aprėdalu. Gera vieta, pigi renda, 4 kambariai gyvenimui iš užpakalio. Esu priverstas parduoti iš priežasties kito biznio.

718 W. 18 St.

Tel. Roosevelt 7870

PARDAVIMUI

DIDŽIAUSIS BARGENAS

Pardavimui grojklis pianas už \$195, su benčiumi ir 50 rolelių.

Miller Bros.

11241 S. Michigan Ave.

Tel. Pullman 1377

GROSERNĖ, Notion ir Ice Cream parlor parduosime už \$1000, verta \$2000, geras biznis, greitai parduosiu, netoli mokyklos ir bažnyčios, renda pereinama, 4 rūmai pagyvenimui užpakaliu.

3856 So. Sacramento Ave.
Tel. Prospect 5173

TURIU parduoti puikų paprastą aržuolinį pianą. Adam & Shaff, paprasta kaina \$600, atiduosiu už \$150.

1612 Ruble St.

NAMAI-ŽEMĖ

PARDAVIMUI namas, 5417 So. Racine Ave., prieš Sherman Parką, netoli Garfield Bulvaru. Atdara del apžiūrėjimo, imokėti \$4,000. Dideli kambariai, sun parloras, miegojimui porčiai, ugnvietė, knygynas, bufetai, įrengta maudynė, mazgojimui standas, ilga grindys, gasinis pečius, Lorain reguliatorius, garų šildomas. Pamatykitė tuos namus kol jus pirsite kur nors kitur

KOCH & CO.,

2603 So. Halsted St.,
Tel. Victory 6590

SOUTHWEST SIDE
Pardavimui per namų budavotojus, 5-6 kambarių, naujas murinis bungalow. Viskas moderniška, galima tuojau gyventi, \$2,500 pinigais, kitus išmokėjimais. Pamatykit namą, 3511-19 W. 65 Pl.

Arba šaukite

Republic 0106

Išsimaino
2 flatų kampinis muros namas, ant bulvaru; parduosiu už \$12,500, arba priimsiu mainais mažesni namą, lotą, bučernę kaip pirmą įmokėjimą; kas pirmsinis, tas laimės.

Frank G. Lucas,

4116 Archer Ave.
Tel. Lafayette 5107

PARDAVIMUI 6 kambarių moderniškas murinis bungalow, pusė bloko nuo busų linijos ir Marquette Parko, 3 blo-kai nuo lietuvių bažnyčios ir mokyklos. 6627 So. Mozart St.

BARGENAS

PARSIDUODA 3 pagyvenimų namas su štoru ir 3 kambariais iš užpakalio ir 2 flatu po 7 kambarius. Elektra maudynės, gasas ir privatė porčiai. Viskas pirtos klesos stovyk-lės. Renda neša \$160.00. Parduosiu už \$15,500; cash \$5000. Savininkas, S. J. Wernis, 2660 N. Orchard St., Tel. Buckingham 9053.

BRIGHTON PARK

1½ augšto medinis namas, 2-4 kambarių flatas, gasas, vana, elektra, cash, \$1500.

Bargenas

2 augštų murinis namas, su sklepu, 2-4 kambarių flatai, viskas moderniška.

Bargenas

2 augštų naujas murinis namas, 2-5 kambarių flatai aržuolo trimingai, viskas moderniška, B. Bargenas

Atdara nedėlio nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

B. R. PIETKIEWICZ & CO.

2612 W. 47 St.

DIDŽIAUSIA CHICAGOJ SUBDIVIZIJA
Yra atidroma Canfield Road Subdivizija del jusų. Štai yra jūsų progą nusipirkti biznio arba rezidenciję lotą labai pigia kaina. Biskį imokėti ir 4 metų kontraktas išmokėjimui. Transportacija netoli nuo Jefferson Parko. Neatidėliokite, bet klauskite del plius informacijų nuo mūsų

TUPONICH & SIMAN,

Div. Mgr.,

1344 W. 18 St.,

kampas Blue Island Ave.

PARDAVIMUI 2 aukštų medinis namas. Kampinis lotas 30x169, 6 ir 7 rūmai, nupirksit pigiai. Kreipkitės prie savininko į frontinį namą.

4625 Wallace St.

PARDAVIMUI namas ir 2 bizniai su pagyvenimu priešais Tautiškių kapinių, klaus-kite J. Kazlauskas

Justice Park.

WOODLAWN, 15 apartmen-tų, 6500-6502 Greenwood Ave., labai geras namas, randasi ant gero kampo, viskas 4 ir 5 kambarių, kaina \$82,000, pinigais \$15,000.

Ernis E. Feeney,

559 W. 31st St.

GERIAUSIAS bargenas mie-sis; 2 — 30 pėdų lotai, South West Side. Yra vanduo, suros ir gasas, \$400 kiekvienas.

Tel. Lawndale 2715

NAMAI-ŽEMĖ

ŠTAI GERAS PIRKINYS

2842 Union Ave. 2 augštų, su augštu sklepu, murinis, 3 flatų namas, pirmas augštas 7 kambariai, garų šildomas, 2 augštas 4 kambariai, pečiai šildomas. Yra 2 augštų medinis namas iš užpakalio. Gera vieta del pieno stoties, daktaro rezidencijos arba sluvėjų šapos, kaina tikrai \$18,500, su apie \$4,000 cash įmokėjimu. Veikite greit.

WINTON & NARTEN,

6829 So. Halsted St.

PARSIDUODA UKĖ

Kas manote pirkti, čia yra progą pigiai įsigyti gerą ukę, 40 akrų, gera žemė, su budinkais, upelis bėga pro triobas, kelias žvėrinis, arti miestas, didelis sodas pilnas visokių vaisių, 5 akrų girios, yra nekurie padargai, rugių, šieno ir t. Atsišaukite greit, pirsikite už žemą kainą, ba yra labai reikalus parduoti.

S. JUŠKA,

R. 1, Hart, Mich.

BRIGHTON PARK

2 augštų, murinis, su augštu sklepu, gasas, vana, elektra. Specialis bargenas

\$8400

2 augštų, medinis namas, 2-4 kambarių, cementiniu pamatu, viskas moderniška. Didelis

\$6200

4 kambarių cottage, geroje apielinkėje, Ekstra

\$3700

Malnysime 5 kambarių medinę otage su ekstra lotu, į 2 augštų medinį namą.

2 augštų medinis namas, 2-4 kam

NEGIRDĖTI ŽMOGŽUDŽIAI

(Loebas ir Leopoldas) Protoneurozai ir protoanaliza

Dr. AL. K. S. Margeris.

(Pabaiga)

Ir dabar jau jiems manant ar nemanant, tai vistiek einama ton linkmėn, kur galima kuodžiausiai sau naudoti turėti. Tai gilus įpročiai, arba dirbtiniai instinktai.

Nieku būdu negalima daleisti, kad ir Loebas šitokių instinktytų neturėtų. Juodu juos turi. Juk ne vieną sykį yra stačiai pasakę, kad juodu nužudė tą vaiką tik todėl, kad va nemeno smagumo turėjus, prie to dar ir gražią pinigų kruvą susižėrus. Ir šiaip jau juodu ne sykį pasirodė labai aukštai apie save maną. Giliau pažvelgus į nekuriuos juodviečių išsireikšimus, rodos, kad juodu net prisipyrę bando kokiais tai nežemiškais, kokiais tai nepaprasto mąslumo ir įmanymo jaunuoliais pasirodyti. Vis dėlto kaip dieną aišku, kad abu yra labai paprastu žydėliu. Tiesa, sako, mokykloje neprasčiausius laipsnius gavę. Bet tai maža ką reiškia. Gauti "gerus" mokykloje laipsnius visai nereikia didelį protą turėti. Tik turėk gerą atmintį, štai tau profesoriai tartum kepte kepa tuos "gerus laipsnius", vadinasi, "A" arba "100%". Užtenka didelių žmonių biografijas pasiskaityti, kad kuodžiausiai pamatius, jog jie mokykloje nepergeriausi studentai buvo. Stačiai stebėtina, kad ve išėina tulas žmogus iš mokyklos, laikraščiai parašo, kaip aukštai mokykloje jis stovėjo, kiek "aukso medalių" gavo, — ir štai daugiau to "didvyrio" nebegirdėti. O kiti išeina visai be jokių "medalių" (kaip Darvinas) ir paskui didžiausiais pasaulyje mokslo vyrais tampa.

Taigi, šiandviem žmogžudom didelį protą bei genialingumą pripažinti todėl, kad juodu mokykloje "A" ar "B" gaudavo — yra stačiai juokinga; da daugiau žiopa!

O kad juodu tuomi didžiojausi, tai, žinoma, todėl, kad baisiai dideliais egoistais yra. Vadinasi, jaučiasi esą tokiais, kokiais iš tikrųjų visai nėra.

Kas gali betgi abejoti, kad šitoks baises egoizmas galėjo stumti pastumti juodu prie to baisaus darbo? Absoliučiai niekas.

Šičia vertą mažą pastebėlę padaryti: Mes visi turime nemenką sumą ego instinktyvų motyvų, tik tai mes išmokstame juos valdyti. Mes turime jėgą, kuri tuos ego instinktyvius motyvus persveria. Žydams tačiaus sunku tokią jėgą įsigyti, kadangi jie yra kitokios aplinkybės auklėjami. Tiesą sakant, jie yra auklėjami egoistų tėvų.

Dabar, ar yra gero pamato šiuodu žmogžudžiu (ir abelnai žydus) už jų baisy egoizmą apkaltinti? Žinoma, kad ne. Jie visi yra tam tikrų gyvenimo aplinkybių padarinys, tai ir viskas. Bet daugiau apie tai pasakysime biskutį toliau, kai rašyme, ar verta šiuodu žmogžudžių pakarti?

Ar šių dviejų žmogžudžių palaidas seksualinis gyvenimas galėjo juodviečių protą pakrikdyti?

Čia galime labai gražiai pasinaudoti Freud'o ir Jung'o teorijomis.

Ir Leopoldo ir Loebos besamoningoji proto dalis (pasamony) nepasilikio nekaltas, vadinasi, liuosas nuo seksualinių (lytiškųjų) kompleksų. O ne! Kaip visiems vaikams, taip ir jiems, dviem ten ejo nemenką seksualinė audra. Šitos audros stambūs pėdsakai pasilikio. O pasiekus jiems dviem pribrendimo metus, visai nereikia abejoti, kad

šitie pėdsakai itin didelio spaudimo ir judviečių samonę darė. Ir galimas daiktas, kad visa tai išmušė juodu iš seksualinio gyvenimo lygsvaros. Jau ir taip netikusio auklėjimo nepažabotus ir neįsilačius nesamoningus instinktus šitie seksualiniai kompleksai tikrai pabloginti galėjo. Ir štai netvarkus ir nepersitipriausias protas da labiau pakriko.

Gaila, kad lyties klausimai vis dar tebėra "gėdos" klausimai, ir todėl negalima dienraštyje pasakyti, kad butinai reikėtų čionais pasakyti. O būtų galima visai aiškiai lytinius abnormalumus šiudviečių žmogžudžių aiškinti išvilkiti. Jeigu tik bus leista teisme advokatams, o itin daktarams, šitas klausimas viešai iškelti aiškėn, tai gal but, kad ir laikraščiai apie tai parašys. Tada jus tik stebėsitės, kaip žemai šiuodu žmogžudžių seksualiniame gyvenime nusmukusi tėra.

Seksualiniai kompleksai labai daug žalos judviečių besilpėtojantiam protui padaryti galėjo. Būnant tokiais egoistais, kokiais juodu pasirodė, suprantamas daiktas, kad save mylėti, tik savę paisyti, tik del savę dirbti ir gyventi motyvai vis augo: didėjo ir stiprėjo. Daug manytą apie save: savus smagumus, patenkinimus. Nemažai ir energijos tam išleista. O tai labai negerai, nes kiekviena energijos dalelė, nepaisant, kaip ji maža nebūtų turi būti naudinga dalykams samaudojama kaip, antai: instinktus kontroliuojančios jėgos didinimas valios stiprinimas, del savo artimo pasisventimas, etc. Iš teisybės, tai instinkty, net seksualinių instinkty, socializavimas, vadinasi, padarymas jų tokiais, kad jie būtų naudingi ne tik tai del savo "Aš" bet ir del visos draugijos.

Štai kas jaunuolio protiniame gyvenime turi smarkiai veikti: instinkty intelektualizavimas ir socializavimas. Ar tai buvo šiudviečių jaunuolių proto gyvenime tai daroma. Visai ne! Judviečių auklėjimas, ką tuojaus matysime, buvo tokis, jog ego instinktus ne tikrai nevaldyta, — neintelektualizuota ir nesocializuota, — bet priešingai jiems vis didesnės valios ir galios teikta.

Ar Loebos ir Leopoldo auklėjimas buvo toks, kad padarius juodu tinkamais draugijai nariais?

Jau aišku ir iš to, ką aukščiausiai pasakėme, kad judviečių auklėjimas toll gražu nebuvo toks, kokio ištikrųjų reikėjo. Juodu buvo auklėjami egoistų tėvų. Tai viena, o antra, tai jiems dviem per daug valios duota. Nenoriame tuomi pasakyti, kad reikia vaikus lyg ir surištais laikyti, bet nereikia ir per daug palaidais paleisti. Vaikai turi būti lygsvaroj laikomi. Auklėtojų šventa pareiga turi būti štai kas: stiprias vaikų instinktyvius jėgas, kurios paprastai tik prieš savymelės traukte traukia, reikia slopinti, mažinti, o silpnas, kurios paprastai prieš artimo meilės ir gero veda, kiek tik galima stiprinti, didinti.

Tai tiesa. Bet ar taip Loebas ir Leopoldas auklėjami buvo? Žinoma, kad ne. Ego instinktyvams ir šių instinktyvų motyvams leista išsiplėtoti ligi pačių kraštutinių, o artimo meilės instinktyvams ir jų motyvams — nič nieko.

Be to, per daug minkštose, tartum koše, aplinkybės šiuodu

vaiku išauginta. Neduoda progos ir šiurkštesnius gyvenimo akstinus atsiliepti ir prie jų priprasti. Neleista realybę pažinti, ją įkainuoti ir su ja savo ego instinktyvius motyvus suderinti. O tai vis kad prie gyvenimo santykių prisitaikyti ir draugijos šašu nebuvo. Čia įeina labai svarbus, patsai pamatinis, draugijinio gyvenimo veiksnys: suderinimas išvinių santykių su išoriniais santykiais. Kas to nepadarė, tas ar save skriaudžia, nes per daug del savę dirba, — kaip kad šiuodu žmogžudžių padarė: per daug del savo gerovės dirbo, o visai nieko del kitų.

Mes itin gerai žinome, kad mums visiems tenka į visokius gyvenimo akstinus atsiliepti. Ir juo daugiau mes į tokius akstinus atsiliepiame, tuo labiau išmokstame prie kad ir šiurkščiausių gyvenimo aplinkybių prisitaikyti, na, ir su jomis kaip reikia sugyventi. Mes savo instinktus kasdiena modifikuojame. Padarome juos tokiais, kad jie ir mums ir mūsų artimui būna geri. Pagaliau, gyvenimo nemalonumų nebijodami, skausmais užgrūdintais tampame. O paskui jau gyvenimas mums atrodė visai nebaisus. Tokiu būdu kad ir prielankiausias gyvenimo aplinkybės negali nublokšti mus nuo lygsvaros pamatų. Mes stovime kaip uola ir šaipomės iš gyvenimo audrų. Skausmai mums nebaisūs, o jau itit tie, kuriuos panešti turime, idant prie draugijos narių prisitaikyti, geriau sakant, idant savo idejas, norus su savo artimo idejomis, norais suderinti.

Šiuodu žmogžudžių betgi visai netaip auginta, auklėta. Juodu augo milijoninkų atmosferoje, kur ir sveikiausio proto kudiški gali aršiausiu degeneratu paversti. Kur visai neduodama kudiškiu progos realų gyvenimą pažinti ir su juomi savo išvinių santykius suderinti. Kudiškis auginama mažame šito gyvenimo kampelyje — tokiam kampelyje, kuris iš teisybės yra kur tai kas patį gyvenimą, kaip visą kuną, toll toli pralenkęs. Ir va didžiausia bėda tame glūdi, kad tame kampelyje išsitemti nebegalima. Noroms nenoroms reikia į svetį išeiti. Bet kur tu čia išėjies tiksi, kad gyvenimo nepažįsti! Da blogiau, kad neturi nei galios, nei noro su nuog gyvenimu susipažinti ir susidraugauti, vadinasi, savo išvinių santykius su išlaikiniais suderinti.

Mes paprastai sakome, kad tokis žmogus niekam netinka, kad jis yra parazitais, kad jis iš kitų gyvena, kad jis tik savę tepaiso, ir tt., ir tt. Bet ką gi daugiau jis gali daryti, kad jis kitaip nemoka, neigi jis turi noro kitaip daryti? Jis tapo išaugintas, kaip ir kokis stiklas, kaip kiaušinio lukštas. O, tiesa, juo kunas gali būti labai tvirtas, tai ne kalbos nėra. Bet kas mums galvoj apie kuną, kada čia išimtinai kalbame tikiai apie protą. O protas šiaip išauginto jaunuolio yra baisiai netikęs.

Sveiko, stipraus, draugijai naudingo būdo (charakterio) tokis žmogus visai neturi. Jo atsineštiniai ir dirbtiniai instinktai, jo jausmai, jo emocijos, o valia, jo sprendimas, jo mąslumas, jo įmanymas, jo geidimai ir norai, jo smagumo ir skausmo, jo meilės ir neapykantos pažinimas bei supratimas, žodžiu, — yiskas, be ko šitoje draugijoje gyvenant naudingi žmogumi visai būti negalima, veikia kaip tik atbulai: ne draugijos labui, bet skriaudai.

Ar nelygiai taip yra, sakysite, su šiandviem žmogžudžiais. Kur čia jums ne. Juodu išauginti ir išauklėti tapo netik šitai draugijai nenaudingi, bet dargi ir baisiai žalingi. Judviečių darbai — neįveikiami faktai.

Ir kaip gražiai matome dabar, kad neatitinkamas auklėjimas lengvai gali padaryti vaiką tik tai savę tepaisanti, gali palikti jame visai žalius ego instinktus, gali netik kad nesuvelhinti, bet atpenč sustiprinti tokių instinktyvų motyvus; o jau paskui, žinoma, tie galingi motyvai jį užnosies vedžioja. Jis neturi jėgų atsilaikyti, nes niekas tokių jėgų jame neišdirbo ir neįkūnijo. Su kuo jis dabar gali kontroliuoti savo žalius instinktus, jausmus, emocijas, geidimus? Nėra inagių del tokio darbo, nėra ir noro tokį darbą dirbti. Jaunuolis yra stačiai beginklis!

Tiktai pagalvokime dabar: Gyventi šitoje baisiai painioje draugijoje, kur tokių didelių priešgynbių, kaip smagumas ir skausmas, kaip meilė ir neapykanta, visur, kur tik nepasiusi, pilna, ir neturėti ginklų, kad ve būtų galima su šitomis priešgynbėmis kariauti, — išties, kas nors nepaprasto, baises turėti atsitikti. Ir atsitiko: šiuodu jaunuolių papildė žmogžudybę, kokios dar šitas pasaulis, rodos, nebuvo girdėjęs.

Štai jums vaisiai netikusio kudiškių auklėjimo. Gerai įsižiūrėkite į juos, kad ateityje nepamirštumėte ir juos pažintumėte! Lai jie mums visiems būna nemirtina pamoka, kaip reikia vaikų auklėti.

Ir šitie vaisiai virsta taip stiprių motyvų, kad mus versta priverčia štai ką pasakyti: Ir Leopoldas ir Loebas yra labai aiškūs protoneurozus turinčiu jaunuoliu. Vadinasi, judviečių protas yra iškrypęs, sugedęs arba toks, su koku nė vienas vienas žmogus šitoje draugijoje gyventi ir prie aplinkybių prisitaikyti absoliučiai negali.

Be to, gerbiame, atminti, kad judviečių protas yra iškrypęs, pakrikęs ir aplamai sugedęs tik ant tiek, ant kiek judviečių ego instinktyvų motyvų intelektualizmas ir socializavimas nepilnas ir netikslus. Juk kai žmonės buvo laukiniai, tai labai galimas daiktas, kad tokis vaiko nužudymas buvo visai paprastu dalyku, — netik paprastu, bet, gal but, normaliu. Tik va dabar, kada mes gyvename šiek tiek intelektualizuoti ir jau pusėtinai daug socializuoto draugijoje, tokis darbas atrodė mums begalo baisy.

Todel ir nėra pamato manyti, kad šiudviečių žmogžudžių smegenose ir aplamai nervų sistemoje būtų kiek nors patologijos žymių. To tenais ištikrųjų nėra. Bet tenais tikrai nėra ir tų priemonių, kokios šitoj draugijoj gyvenančiam žmogui būtina reikalingos. Tuomi norime pasakyti, kad smagenos ir aplamai visa nervų sistema nėra taip išlavinta, taip įpratinta dirbti, kad va tokis darbas būtų naudingas netik pačiam "gaspadoriui", bet ir draugijai. O tai reiškia, kad nervų sistema negali veikti taip, kaip reikia.

Tai gerai. Dabar atsimeikime, kad be nervų sistemos anaipol ir proto turėti nebūtų galima. Ta nervų sistemos dalis, kurią paprastai smagenų žievė vadiname, yra pamatinė proto mechanika. Šitos mechanikos darbas padaru yra protas. Dabar, jeigu šita mechanika nėra išlavinta ir įpratinta dirbti kaip reikia, tai visai negalima norėti, kad va protas būtų tobulas. Čia

Ar tai nejuokinga, kad didžioji sveiko proto suma turi save teisinti, o mažytę nesveiko proto sumą, kuri paprastai milijoninkų ir ubagų valkastes pasireiškia, kaltinti? Ir tai kaltinti tada, kada jau pervėlė. Kodel ne apkaltinti ją pirmiau ir paskui iš gyvenimo pašalinti? Juk tada ir jos daviniai visai nepasirodytų.

Dabar, ar jūs, gerbiame, kaip ir aš pats, visi budami šitos draugijos nariais, visi priklausdami didžiajai proto sumai — tai sumai, kuri sudaro didžiulą, nesijaučiamą kaltais? Žinoma, kad mes jaučiamės kaltais. Kitaip ir būti negali. Kam mes laukėme ir šitos draugijos nebetaisėme.

Taip, ištikrųjų mes jaučiamės kaltais. Ir užtat gan daug iš mūsų yra tokių, kurie nors ir turi sveiką ir normalų protą, bet vis dėlto labai mažai jį varžauja; todėl dabar, tartum, visai

keš, netikslus, lyg tai iš tiesų vežių iškrypęs, — žodžiu, netokis, kokio šitoj draugijoj gyvenant reikia.

Kaip tik šitaip yra su Loebu ir Leopoldu. Judviečių proto mechanika nebuvo išlavinta, išbulinta, įpratinta dirbti taip, kaip reikia. Ji veikiausiai niekad normaliai nedirbo, šiandie nedirba ir vargiai ateity normaliai dirbs. Todel ir tos mechanikos darbo vaisius nieku būdu negalima laikyti už normalius. Taigi: ir Leopoldo ir Loebos protas nėra normalus.

Ar išpuola mums (draugijai) šiuodu baisy žmogžudžių pakarti?

Iš visko, ką aukščiausiai išgavome, noroms nenoroms reikia skaitytis su neįlaužiamu faktu, kad šiuodu žmogžudžių yra netikusio auklėjimo aukcmis. Iš mūsų judviečių egoizmą, kurį jie, beabejo, paveldėjo, kitos judviečių savybės buvo netikusio auklėjimo juosna sukrautos. Norint dabar ką nors apkaltinti, visai logingai išeina, kad pirmiausiai reikia apkaltinti tėvus, kam jie taip netikusiai savo vaikus išauklėjo. Pagaliau, juk ir tėvai kalti, kad vaikai tokį egoizmą paveldėjo.

Taip tai taip. Dirstelėkime į dalyką giliau ir pamatysime, kad čia netik vieni tėvai kalti. Ir kam? Argi jie nėra tokiais jau draugijos nariais, kaip ir mes visi? Žinoma, kad taip. O, tiesa, jie turtingi. Bet tatau čia su mūsų valdomuoju klausimu nieko bendra neturi. Ir būtų juokinga, jeigu turėtų. Jie yra milijoninkai, o juk milijoninkai yra šioje draugijoje tik tai lašas mariose. Nemilijoninkai sudaro daugumą. Šitų pareiga yra nuspręsti: ar turi būti draugijiniame gyvenime toksai piktas, kaip tai milijoninkai ir ubagai.

Milijoninkų gyvenimo aplinkybės yra kur tai kas vaikams blogesnės ir pavojingesnės, negu ubagų. Smerktinos abidvi. Auklėjimas netikęs kaip vienur, taip ir kitur. Ir ubaguose ir milijoninkuose išauklėti vaikai nėra atatinkamais draugijai nariais. Tiesa, daugumą mes patenčiame, bet kaip pasitaiko toki, kaip Loebas ir Leopoldas, tada jau negalime pakęsti. Ir sakome, kad reikia nuo jų pasiliuosuoti, — nužudyti.

Nužudyti! Ar todėl, kad mes (draugija) nesirupiname pikta panaikinti, kad ve niekas tarp mūsų iš tiesaus kelio išbloktas nebūtų? Ar todėl, kad mes, būdami daugumoje, vadinasi, turėdami didžiausią sumą aukščiausios galybės, tai yra proto, neišdirbame taisykles ir nepasiverčiame pakaktinai energijos, idant tokias taisykles gyvenimam įvykdyti, kad paskui niekeno kudiški negalėtų išaugti tokiais, kaip Loebas ir Leopoldas?

Ar tai nejuokinga, kad didžioji sveiko proto suma turi save teisinti, o mažytę nesveiko proto sumą, kuri paprastai milijoninkų ir ubagų valkastes pasireiškia, kaltinti? Ir tai kaltinti tada, kada jau pervėlė. Kodel ne apkaltinti ją pirmiau ir paskui iš gyvenimo pašalinti? Juk tada ir jos daviniai visai nepasirodytų.

Dabar, ar jūs, gerbiame, kaip ir aš pats, visi budami šitos draugijos nariais, visi priklausdami didžiajai proto sumai — tai sumai, kuri sudaro didžiulą, nesijaučiamą kaltais? Žinoma, kad mes jaučiamės kaltais. Kitaip ir būti negali. Kam mes laukėme ir šitos draugijos nebetaisėme.

Taip, ištikrųjų mes jaučiamės kaltais. Ir užtat gan daug iš mūsų yra tokių, kurie nors ir turi sveiką ir normalų protą, bet vis dėlto labai mažai jį varžauja; todėl dabar, tartum, visai

savo jausmų nesuvaldo kol šiuodu žmogžudžių yra gyvu. Ot, kad juodu kuogreičiausiai pakorus, tada būtų daug lengviau ir smagiau.

Ką tai reiškia? Štai ką: Jau pirmiau sakėme, kad mes visi vis dar daugiau instinktais nei šaltu protu gyvename, todėl mes ir labai mėgstame kitus kaltinti, o save teisinti. O kaip kitus apkaltiname ir juos iš savo tarpo pašaliname, tada, tartum, lyg ir kokia našta nuo mūsų sąžinės nuslenka, na, ir mums buna gerai.

Ar netaip su dauguma mūsų bus, jeigu šiuodu žmogžudžių pakars? Nė mažiausios abejonės nėra. Vis dėlto atsiras iš mūsų ir tokių, kurie tikrai jausimės, kad mes kalti.

Galutinė išvada: Didžioji sveiko proto suma snaudė, o labai mažytę nesveiko proto suma dirbo. Mažytę iškilo aiškėn: Loebas ir Leopoldas papildė tokią žmogžudystę, kokios dar nebuvo. Didžioji sveiko proto suma, lyg perkuno trenka, sujudo. Tik po laiku. Užtai ji kaita. Ir todėl labai logingai išeina, kad jeigu karti ką nors, tai reikia karti didžiosios proto sumos savininkus, vadinasi, didžiąją draugijos dalį. Tai labai nemalonu, nes ve vietoj dviejų žmogžudžių reikia pakarti beveik visą žmonės.

O, tai negalimas daiktas! Tada ir šiudviečių žmogžudžių pakorimas yra visai negalimas daiktas, nes nėra tikrieji kaltininkai. Todel čia mirties bausmė yra visai nepritaikoma. Užmirškime ją.

Ką su Leopoldu ir Loebu reikia padaryti?

Žingsnis po žingsniui, aiškiai patyrėme, kad juodu mirties bausmės bausti neišpuola, nes nubaustume netikruosius kaltininkus. Kas tada lieka daryti? Juodu paleisti anaipol negalima. Judviečių protas toll gražu nėra išauklėtas taip, kad juodu galėtų prie draugijinio gyvenimo aplinkybių prisitaikyti. Štai kas reikia padaryti: Ir Loebas ir Leopoldas turi eiti į saugę vietą. Ne į kalėjimą, bet į tam tikrą ligoninę. Čia jiems dviem turi būti leista savo nuomones plėtoti, žinoma, ne taip palaidai, kaip juodu ligi šiolei darė. Nereikia visai jų opinijos pažeboti, bet nereikia ir visai palaidai laikyti.

Abudu yra jaunu vyruku. Judviečių būdą, gal but, galima dar pataisyti. Tik ve reikia judviečių protą gilinti išanalizuoti, kam tikrus protoneurozus aiškėn iškelti ir paskui atatinkamą intelektualinę terapiją jiems dviem prirašyti.

Išties, šiuodu žmogžudžių yra didelė medžiaga abnormalės protologijos studijuotojui. Tą medžiagą sunaikinti, mes (draugija) kur tai kas daugiau pralostume nei laimėtume.

Literatura.

Mokslinės knygos, mano supratimu, rašomos tėra ne todėl, kad kas iš jų vertimus darytų, bet kad kuodžiausiai iš jų mokintųsi. Todel, pirmiau ir prieš pradėsiant šitą straipsnį rašyti, ne vieną desėtką knygų, kurios valdo normalę ir abnormalę protologiją, teko perskaityti, geriau sakant, išstudijuoti. Čia bent nekurius iš jų suminėsiu.

Neurology and psychology — S. S. Jelliffe and W. A. White. Outline of abnormal psychology — Bridges.

Problems of dynamic psychology — J. T. MacCurdy.

The principles of mental hygiene — W. A. White.

Psychology and physis culture — R. P. Halleck.

Psychology — J. R. Angel.

Psychology of mind — F. X. Dercum.

Mechanisms of character formation — W. A. White. A. general introduction to psychoanalysis — S. Freud. Instinct and the unconscious — W. H. R. Rivers.

KLaidos Atitaisymas

Pereitą sykį lyg ir perdidele, kad praleisti nepataisius, klaida įsibrovė. Todel dabar imu čia ir atitaisaus. Ažuot dienraštyj tilpusio akinio: "Paveldėjimu juk nereikiame ir tuos visus padėlius, kurie ytin yra atatinkamais perais dirbtinėms ypatybėmis susidaryti," rankraštyj buvo: "Paveldėjimu juk nereikiame vientik tas ypatybes, kurios žmogus su savim į šį svetą atsineša, bet reikiame ir tuos visus padėlius, kurie itin yra atatinkamais perais dirbtinėms ypatybėmis susidaryti." — M.

Margumynai

GOEFO PLANAL

Tapo išleista šeši dideli lapai, kaip golfą žaisti. Ant lapų parodoma, kaip atsistoti, kaip lazda laikyti ir kaip mušti. Iš jų lengva mokytis golfą lošti. Tai yra savo rūšies planai.

BAYER 205.

Prieš kiek laiką šioje vietoje jau buvo rašyta, kad vokiečiams pasisekė surasti vaistą miego ligai gydyti. Ta liga, kaip žinia, siaučia Afrikoje ir ypač tose teritorijose, kurios pirma vokiečiams priklausė. Už to vaisto paskelbimą vokiečiai reikalavo savo prarastų kolonijų grąžinimo.

Be to štai dabar pranešama, kad ir francuzy chemikams pasisekė padaryti Bayer 205 (taip vokiečiai pavadino vaistą nuo miegamosios ligos). Tuo budu vokiečiai šį kartą nieko nepelnys savo išradimu.

Žiežirbos

Žmonės dabar nesiveda taip jauni, kaip kad pirmiau, bet už tai vedasi tankiau.

Nojus išsiuntė balandį ir tarsi rado sausą vietą. Bet mes manome, kad tas paukštis turėtų daug didesnę vargą dabar rasti tokią vietą Jungt. Valstijose.

Koks pastebėtinai tvarinys yra žmogus ir kaip nepaprastą progresą jis galėtų padaryti, jei jis tik sustotų prigaudinėjęs ir kariauės! Visi mes kenčiame nuo per daug didelės saumylės, visi pavieni žmonės, taigpi visos tautos. — Frank Harris.

Mes užtektinai prisipildėm neapykanta ir pasaulis yra grūvėsiuose. Atbudavokime jį prasiakodami kiek draugingumo ir brolybės.

— Durham Vyskupas.

Nepriklausomybė yra puikus žodis del vergo; bet toj valandoj, kada jis patampa laisvas, jis atranda, kad mes esame nariai vienas kito ir kad nepriklausomybė yra tik egocentrisis sapnas. — Bernard Shaw.

Demokratija yra kilniausia žmonių valdžios forma. Ji yra labai reta; aš pažįstu ją kada aš ją matau, ir aš žinau kad mes neturime jos šandie, negi ko nors panašaus į ją.

— Hilaire Belloc.

Mums nereikia kunigų diktuoti mums. Mes geriau gyvename be jų. — Maj. Strolbeen, iš Walcott, Ia., kur nėra nė bažnyčių, nė kalėjimų.

LITERATURA

Ark. Averčenko

Vertė K. A.

Kaip Reikia Laidotuvėse Užsilaikyti

Mirtis yra paslaptinga. Tad apie laidotuves reikia kalbėti su pagarba, švelniai. Juokams vietos čia nėra. Mane kodel tai skaito humoristai, bet aš galiu ir rimtas būti.

Mane kartą labai įžeidė draugo rašytojo žodžiai. Su juo aš susitikau kokiame tai laidotuvėse... Pastebėjęs mane, jis priėjo ir šurkščiai paklausė:

—Ko jūs čia atvykote?
—O kodel man čia nebūti?
—Hm. Kas čia juokingo?!

Tas storžievis pamiršo, kad apart juokų aš dar ir širdį turiu. Laidotuvėse aš taip verkiau, jog našlė toli gražu negalėjo su manimi lenktyniuotis, o ant kapinių įpuoliau į tokia isteriją, jog tvarkos darbotojas paprašė mane išeiti lauk ir nekleudyti iškilmingas ceremonijas atlikti.

—Palieskite tik mane, — ramiai aš pastebėjau tvarkdariui. —Patys nabašninku virsite. Ir aš pasilikau, ir prie karsto aš pasakiau kalbą, kurią skaitau mano geriausiu literatūros kūriniu.

—Ką mes laidojame?! — sušukau aš, mesdamas nuliudusį žvilgsnį į susirinkusius.

Į tą klausimą kiekvienas dalyvių galėjo atsakyti, kad "mes laidojame Ignaciją Fomicių Ziabkiną, o jeigu aš net ir to nežinau, tai geriau visai nieko nekaltinti."

Bet visi tylėjo, nes suprato, kad tai frazė oratoriai paprastai vartoja dėl išvaikymo...

—Ko mes nustojome?! Šaukiau aš (nutylėjo ir tą klausimą) — Ignaciją Ziabkiną mes praradome — štai ką! Tu tarp mūsų švietei kai saulė... (tiesą pasakius, švietė ne visas nabašninkas, o tik viršugalvis — plikė, bet frazė išėjo labai skambiai... Juk tiesa?) Tu tais spinduliais kaitinai visus, kas tau buvo artimi (pačią, meliuzę ir kečius vaikus nuo vienos ir kitos), tu savo talentu prisidėjai prie kėlimo gimtojo krašto industrijos ir prekybos (nabašninkas laikė rakandų krautuve) ir štai — pasirodė, kad dangui tu esi labiau reikalingas neg žemei, ir Visagalis pasišaukė tave (smugis buteliu nuo alaus į smilkinį traktierių "Balkanai" pagreitino Visagalio norą).

Tai išsėkis gi, Ignacij — tu stebėtinai žmogau, tėve ir paliečiai! Žemė tegul bus tau lengva, kaip pukas, ir tegul angelai sergsti tavo paskutinę buveinę... netraukite už rankovės, — apsiausta sudraskysite (paskutinė frazė, žinoma, buvo kreipiamą, į tvarkdary, kuris vijo mane nuo kapo, negalėdamas pakęsti mano pasisėkimo...)

Štai atsitikimas, kuris parodo, jog esti momentų, kuomet ir aš moku būti rimtas, ir todėl apie laidotuves aš rašysiu pilniausiu dalyko pažinimu.

Jūs, sakysime, sužinosite, kad numirė jūsų draugas. Jūs užmaunate ant rankovės juodą juostelę (tai kaštuoja tik keli skatikai) ir, išdirbę prieš veidrodį atitinkamą nuliudusį išraišką veide, einate nabašninko našlę atlinkyti.

Ji, prispaudusi nosinę prie akių, paklaus:

—Ar girdėjote, koki nelaimė mane ištiko?

Atsakykite:

—Taip, taip. Pilnai suprantu jūsų nelaimę. Bet... jam ten bus geriau.

Geriau ar blogiau — tai nesvarbu, bet tie žodžiai raminaužiai veikia. Galite dar pridėti:

—Rup užės jus! Vazinėti nemokate. Ar mažai jus, niekadėjus, dar baudžia.

—Dievas davė, Dievas ir atėmė.

Arba:

—Visi Dievo globoje esame.

Jeigu našlė del visako paklaus:

—O laidotuvėse ar busite?

Tai nereikia tupinėti ir linksmai šaukti:

—Aš—tai?—Mielu noru! Užgarbė palaikysiu!

Privolote nulenkti galvą ir liudnu balsu tarti:

—Tai mano prievolė.

Cia prie jūsų prieis kitas sąjausmo reiškes, ir kadangi apie pašalinis dalykus (sakysime, pralošimą pinigų) kalbėti neišpuola, tai jis paniurusiai paklaus:

—Ar busite Ivano Nikolaevičo laidotuvėse?

Jūs neprivalote piktai atsakyti:

—Dar ką užsimanys! Koks čia reikalas?! O jis mano laidotuvėse ar dalyvaus?!

Nes prieš atsivėrusį kapą visos mūsų sąskaitos — del vizitų nebetenka vertės.

Į kapines eikite su liudnai nuleista galva ir retkarčiais atiduskiute; mirkėlėti kelyje pasipainiojusiai panelei — nors ji ir neįmanoma graži būtų — nederia. Jeigu privargsite — galite įlipti į užpakalyje lėtai važiuojančią karietą. Jeigu visos karietos užimtos, tai nebandykite lipti į katafalką pas nabašninką, nors jam gyvenant kalbėjote su juo ir ant "tu". Bus laiko — dar paspėsime katafalkoje pasivažinėti.

Kai paskutinės apeigos atliekama, akyliai stebėkite našlę, nes ta publika mėgsta bėgti duobės link ir šaukti "leiskite mane prie jo!"

Jūs privolote vikriai pagauti ją už rankos ir suraminančiai sušnibždėti:

—Kur jūs? Juk nabašninkas apgaudinėjo jus kiekviename žingsnyje, o kai pristigirdavo, tai mesdavo jums į galvą visa, kas po ranka pasipindavo. Prisiimkite tai! Ir jūsų santykiai su sunaus repetitorium tokie, kad aš geriau jus leisiu prie jo, repetitoriaus. Norite?

Tie teisingi žodžiai gali paveikti, kaip balzamas, ir į visai sukoneveiktą širdį.

Iš viso laidotuvės — reikalas rimtas ir reikia pastangų dėti, kad jos būtų išdidios. Kuomet girtas mechanikas kino teatre, demonstruodamas kurios nors garsenybės laidotuvės (aš kartą pats tai mačiau) — paleidžia sparciau aparatą neg reikia — gaunama visai nederamas reginys: priešakyje linksmai šoka dvasiškiai, tarsi Maks Linderiai, kuriuos kas nors vejas, paskui rūsčiai bėga arkliai dideliu greičiu vilkdamį katafalką, o paskutiniaisiais bėga nabašninko draugai, tarsi bijodami pasivėlinti į laidotuvų pietus.

Prie viso to pianistas pradeda dar skambinti linksma dainelę ir tuo būdu visai sugadina laidotuvų išdidumą.

Petrapilio chronikose užrašyta dar nepaprastesnis faktas — petrapiliečiai ir šiandien jį atsimena: vežė kartą gatve nabašninką. Staiga iš už kampo iššoko tramvajus; užbėgo ant katafalkos, apvertė ją, išmetė gatvę ir staiga visi su pasibaisėjimu pastebėjo, kad iš grabo išlindo nabašninkas ir, trindamas sutrenktą koją, suriko:

—Rup užės jus! Vazinėti nemokate. Ar mažai jus, niekadėjus, dar baudžia.

Ta nepermatoma apystova visai sugadino laidotuves: nabašninkas rupeštingai surinkęs liekanas brangaus grabo sėdo karieton ir nuvažiavo namo, dvasiškiai ir palydovai išsiblaškė kaip žydo bitės, prisiėjo užkasti tuščią duobę, o laidotuvų pietus teko išmesti — sugedo.

Aš nenorėčiau taip dviprasmingai mirti.

Baigdamas, aš turiu prisipažinti, jog neturiu patyrimo viename dalyke: aš puikiai žinau senoviskų laidotuvų ritualą: su grabu, katafalka ir kapu. Bet dabar įėjo į madą deginti lavonus krematorijose — ir kaip tokiuose atvėjuose reikia užsilaikyti — visai nežinoma.

Ritualas dar neišsidirbo, nesukietėjo.

Vienas išmintingas jaunas žmogus su pasibaurėjimu pasakojo man, kaip jis nuvalė dantis su savo bobute.

Atvažiuo jis pas gimines, kuomet bobutė sulig naujos mados jau buvo krematorijoje sudeginta, paliudėjo apie pusę dienos (ar daug reikia senulei, o vakare nuėjo miegoti... Atsikėlė anksti rytą, pradėjo praustis, — o gi žiuri — nėra dantis valyti miltelių.

Emė po kambarį ieškoti. Na gi žiuri — stovi ant lango cigarečių dėžė, o joje — pilna pelenų.

Atsiminė, jog pelenais irgi galima dantis valyti — nuvalė. Pusryčiams susirinko visa šeima — jo motina ir sako:

—Ačiū Dievui, ant galo, atvežė urną!..

—Kokią urną?

—Gi bobutei. Pelenus į urną supilsime. Laikyti jos pelenus cigarečių dėžutėje — tai stačios negerbimas nabašninkės!

Skaitytos gali paabejoti. Bet prisieksiu — tai faktas. Gyvenimas kartais mėgsta pasijuokti net iš mirties.

Mačiau juk aš kartą Orle tokią iškabą:

—"Čia pasiduoda naujos mados grabai 'Tango'".

Subiaurojo mirčių, pradendant grabu ir baigiant gėlos juosta ant rankos. Dar laimė juostų nešiotojams, kad juostos platumas neprivalo būti proporcingas gėlos didumui.

Nes tokiam atvėjyje daugeliui prisieitų persiřiti rankovę tik juodu siulu.

Osip Dymov

Vertė K. A.

Amžina Meilė

...Kuomet jai pranešė, kad jis atvažiuo ir randasi tame pat mieste, kur ji gyvena su savo vyru ir vaikais, Ona tik biskutį tesutraukė antakius.

Cia ji nenoromis pastebėjo, jog prieš kelis metus į tokį pranešimą ji būtų visai kitaip reagavusi.

—Reiškia, — galvojo ji: — viskas pabaigta. Praėjo.

—Tu, žinoma, nenori su juo susitikti? — paklausė jos draugė.

Ta draugė gerai žinojo, kas atsitiko tarp Onos ir jauno inžiniero.

Ona norėjo atsakyti; tuo tarpu į kambarį įėjo jos vyras, rimtas ir geras žmogus.

—Apie ką jūs kalbate? Ką susitikti? — paklausė jis.

Ona atsakė kaip ir visuomet tiesiai žiūrėdama jam į akis:

—Mudvi kalbėjome apie inžinierių Oranovą. Jis atvažiuo. Vyras truputį suvirpėjusiomis lūpomis atsakė:

—Kaip nori.

Ona jau visai ramiai draugei tarė:

—Jeigu pasitaikys susitikti, tai aš nebėgsiu. Bet pati, žinoma, nedarysiu jokių pastangų, kad ji sutikti.

Tais žodžiais, kaip jai rodėsi, ji išreiškė savo atsinešimą į kadaisė-pergyventą dramą.

Ji sutiko Oranovą, kai buvo jau apsisėdusi; jos sunui tasykėjo kėtvirti metai. Inžinierius pradėjo tankiai namus lankyti.

Tarp jo ir vyro susidarė draugiški santykiai. Tai erzino Oną. Kartą tarp jos ir Oranovo įvyko pasiaiskinimas. Atsitiko tai nelauktai, ne vietoje, kur tai svečiuose, girdint pašaliniam žmogui. Inžinierius aistringai ir nuosirdžiai kalbėjo apie savo meilę link jos. Ona nusijuokė — bet jai norėjosi verkti ir daug šokti...

—Jums būtų geriau nebesilankyti mūsų namuose, — ir ašaros pasirodė jos gražioje akyse.

Abu buvo sąžiningu, inžinierius tylėdamas sutiko, o Ona patį vakarą papasakojo vyrui.

—Ką tu manai dabar daryti? — paklausė vyras, paniurusiai ir nervingai kosėdamas.

—Nežinau. Pagalvošiu.

Mėnesio pradžioje jį apėjo vyras, paliko sunų ir apsigyveno atskirai mažame kambariuke.

Cia prasidėjo tarp jos ir inžinierio romanas, kuris beveik visiškai nesužadino laidotuvės: nabašninkas rupeštingai surinkęs liekanas brangaus grabo sėdo karieton ir nuvažiavo namo, dvasiškiai ir palydovai išsiblaškė kaip žydo bitės, prisiėjo užkasti tuščią duobę, o laidotuvų pietus teko išmesti — sugedo.

—Ačiū Dievui, ant galo, atvežė urną!..

—Kokią urną?

—Gi bobutei. Pelenus į urną supilsime. Laikyti jos pelenus cigarečių dėžutėje — tai stačios negerbimas nabašninkės!

Skaitytos gali paabejoti. Bet prisieksiu — tai faktas. Gyvenimas kartais mėgsta pasijuokti net iš mirties.

Mačiau juk aš kartą Orle tokią iškabą:

—"Čia pasiduoda naujos mados grabai 'Tango'".

Subiaurojo mirčių, pradendant grabu ir baigiant gėlos juosta ant rankos. Dar laimė juostų nešiotojams, kad juostos platumas neprivalo būti proporcingas gėlos didumui.

Nes tokiam atvėjyje daugeliui prisieitų persiřiti rankovę tik juodu siulu.

žinumas" pareina nuo kokių tai liaukų, skysčių! Kaip naivu kalbėti išviso apie kurią nors amžinybę...

...Kaltininko nėra. Nėra ir teisingo. Nėra įstatymų, nėra dorinės meilės pergyvenimuose.

Yra tik tam tikras suderinimas skysčių ir cheminiai fiziinių procesų. Žmogaus žodžiai yra tik melagingas ty procesų aidas. O tie procesai jam pačiam nėra žinomi.

—Viskas praėjo, — tarė sau Ona ir liudnai nusisypsojo. Jai pasidarė gaila tos praeities — ty paslaptingų kuno veiksmų, kuriems atėjo galas.

—Ar ne laikas namo, — tyliai paklausė priėjęs vyras.

—Eikiva, — sutiko Ona.

Einant namo vyras tylėjo; jis laukė, kad ji prabiltų. Ji žinojo tai ir su dėkingumu įvertino jo domę. Ji žinojo taipgi, kad jos tylėjimas kankina jį. Bet visgi ji nė vieno žodžio nepratarė.

Ir tik visai priėjus prie namų, Ona pažūrėjo į savo gerą vyrą ir tarė:

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

panašumo. Net ir pats žmogus persikeičia, nes taip jau tvirtino Darvinas ir Nitšė.

Šią žiemą budamas kaime, vieną šventvakarį papasakojau susirinkusiems kaimynams apie naujausius išradimus, apie senųjų išradimų patobulinimus, ir paklausiau, kas, jų nuomone, po šimto metų bus.

Į mano paklausimą sutiko atsakyti tik trys ūkininkai, kuriems savo anžiūje nebuvo tekę net didelio miesto matyti. Tai buvo tipingi lietuviai:

Tadas, Šemas ir Matas.

Ilgai jie kalbėjosi, pagaliau susiginėjo, ir po kokios valandos laiko Matas pirštą atkišęs įtikinančiu tonu prabilo į draugus, kurie tiek susikaupę jo kalbą klausė:

—Po šimto metų sportas tiek išsivystys, o su juo kartu ir sportininkai, kad darys įvairias "mirties kilpas" daug vyriškiau už bezdžiones. Žinoma, jei šio progreso nesulaikys kokia nors pašalinė perturbacija. Aš po šimtmečio sportininkus tokiais įsivaizduoju:

—O aš manau, — tarė Šimas, kad po šimto metų visai kas kita bus. Jei blavybė kliučių nesutiks ir žengs pirmyn, kaip kad dabar, tai labai galimas daiktas, miške ir pamišky, lauke ir paupy, mieste ir kaime ir kiekvienoje vietoje matysis šiaip blavybė išbujousi.

Piliečiai, be skirtumo lyties, tautybės, politinių pažiūrų — visi išvien naikins šį nelabąjį skystimėlį.

Bet galimas daiktas, kad blavybės bujojimą gali kokia nors kliūtis sulaukyti, o alkoholio gamyba paliks ta pati kaip dabar, tada jau, po šimto metų mūsų ainiai šį skystimėlį sunaudos kitam kokiam nors tikslui. Na gal epidemijų prasiplatinimo metu kelius apstatys. Jeigu su medžiais ir toliau bus taip elgiamasi kaip dabar, tai labai galimas daiktas, kad tik jie muziejuose išliks. Aš įsivaizduoju, kad po šimto metų keliai, vietoj medžių, bus bonkomis apsodinti. Keleivis nuo saulės kaitros galės bon-

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

—Aš labai pripratau prie tavęs...

kos pavėsy atsišliejęs pasilsėti.

—Et, — tarė Tadas, — mano išmanymu, jei taip toliau bus kaip dabar yra, tai nei to, nei kito nebus, o bus tokia lygybė Lietuvoje.

Klausiusieji iš šalies šių vyrų gipčų stebėjosi jų išmintimi, o vienas prabilo:

—Kas po šimtmečio bus, to niekas nežino. O jūs, vyrai, darote tik spėjimus, pesiremdami mūsų šių dienų gyvenimo pranašingais reiškiniais...

Na, kuris čia jų bus didesnė teisybė pasakęs?

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

—K. Oboljevičius. ["T."]

MOKSLAS

TELEPATIJA

Tankiai tenka girdėti atsitikimų, jog vienu ir tuo pačiu laiku du žmogai mato apie tą patį dalyką. Sėdi, sakysime, tėvas ir motina prie stalo, ir nė iš šio, nė iš to vienas jų nieko nepastebi. Tačiau įdomiausias eksperimentas tapo padarytas Chicago radio stotyje. Trys profesorai Gault, Dr. English ir Dr. Murphy — susirinko į radio stotį ir „siuntė“ savo mintis besiklausančiai publikai. Pavyzdžiui, jie visi trys galvojo apie vieną skaitmenį, ir publikos buvo prašoma, tas skaitmuo atspėti. Gauta buvo laisčiai ir telefonais 2010 atsakymų. Nei vienas jų nebuvo teisingas! Paskui buvo prašoma atspėti spalvą, gyvulio vardą, etc. Rezultatai pasirodė gan blogi.

Kaip tai galėjo atsitikti, kad jie du galvojo apie vieną ir tą patį dalyką tuo pačiu momentu? Šį reiškinį kai kurie bando išaiškinti sekančiu būdu. Jie tvirtina, kad žmonių mintys persiduoda. Kitaip sakant, žmogus gali sužinoti, ką jo draugas mano. Toks minčių persidavimas (komunikacija) vadinama telepatija.

Jau ne nuo šiandien skelbiama, kad vieno žmogaus mintys persiduoda kitam. Sakysime, Indijoje senovėje aiškino, jog kapinės yra liudna vieta todėl, kad ten liudnos mintys paskleidžiama. Tad atėjusieji į kapines žmonės tomis mintimis ir užsikrečia.

Bet tai buvo tik tyriausio vandens spėjimai, kurių nebuvo galima moksliškai būdu patvirtinti. Visai neseniai paskilbęs augmenų burtininkas, Luther Burbank, paskelbė spaudoje, jog jis lengvai galįs susinesti mintimis su savo seseria, kuri gyvena dviejų tukstančių mylių atstume. Prieš kiek laiko laikraščiai taipgi pranešė, kad rusų profesorius Lazarens sužadęs, jog žmogaus mintys esančios elektro-magnetinės bangos, kurias galima atstatinamu instrumentu patirti.

Be to, teatruose tenka matyti tokių špionininkų, kurie nesu- prantamu būdu įspėja, kur yra paslėptas pinigais arba koks nors kitas daiktas. Visa tai sudaro tokių įspūdį, jog mintys iš tikrųjų persiduoda ir jas galima įspėti.

Tačiau pažūrėkime, ką be- šalys tyrinėtojai tuo klausimu sako.

Visų pirma tų tyrinėjimų šviesoje išnagrinėsime motinos ir tėvo minčių supuolimą. Toks minčių supuolimas nėra joki misterija. Panagrinėję dalyką, mes rasime, kad prieš tai įvedu tankiai kalbėjo apie savo vaikus, butent, prie to paties stalo sėdėdamu. Tai visai natūralu, kad pas juos vieną gražią dieną gimė vienokios mintys. Bet tai tik supuolimas ir daugiau nieko.

Visai kitoks reikalas yra su, taip vadinamais, profesionalais „telepatais“. Jų „trikais“ yra tiek įstabūs, jog atrodo, kad jie iš tikrųjų gali žmonių mintis atspėti. Pavyzdžiui, prof. Robert H. Gault padarė gan sudėtiną eksperimentą su vienu profesionalu telepatu. Profesorius mintinai liepė telepatui eiti prie nedidelio staliuko, paimti degtukų dėžutę, nunešti ją prie kito stalo, ant kurio stovėjo asotis, etc.

Telepatas visa tai atliko. Bet laike eksperimento pas jį nuolat pasireiškė svyravimas. Jis imdavo tai vieną daiktą, tai kitą. Praeidavo nemažai laiko, kol jis galutinai nusprendavo kas daryti.

Čia sako prof. Gault, nėra nieko misteringo. Laike eksperimento profesorius noroms nepastebimai reaguoti į kiekvieną telepatų judėjimą. Jo veide pasireiškė įvairios ar kitoki išraiška, vienokiu ar kitokiu kuno judėjimu. Iš viso to telepatas galėjo daryti spėjimus, ar jis daro tai, kas jam liepiama, ar ne.

paslėptą čėverykė, ir mesti jį į duris. Telepatui ėmė pusę valandos surasti penktuką, o antros paliepimo dalies jis visai neįspildė.

Tačiau įdomiausias eksperimentas tapo padarytas Chicago radio stotyje. Trys profesorai Gault, Dr. English ir Dr. Murphy — susirinko į radio stotį ir „siuntė“ savo mintis besiklausančiai publikai. Pavyzdžiui, jie visi trys galvojo apie vieną skaitmenį, ir publikos buvo prašoma, tas skaitmuo atspėti. Gauta buvo laisčiai ir telefonais 2010 atsakymų. Nei vienas jų nebuvo teisingas! Paskui buvo prašoma atspėti spalvą, gyvulio vardą, etc. Rezultatai pasirodė gan blogi.

O reikia pripažinti, kad telepatijos patikrinimui tai buvo labai dėkingas eksperimentas.

Nemažai yra padaręs įvairių eksperimentų sąsąjyje su telepatija ir Stanfordo universiteto profesorius, Dr. Coover. Rezultatai gauta neigiami.

Išvadą iš viso to galima padaryti ta, jog telepatijos šalininkų tvirtinimai nesutinka su mokslininkų patirtais faktais. O tai reiškia, kad tikėti minčių perdavimui ir minčių atspėjimui labai mažai pagrindo tėra.

Sapnai pagal užsakymą

Sapnų aiškinimu žmonės domisi jau nuo žilos senovės. Vėliausiai laikais leidžiama specialiai žurnalai, kur sapnų reikšmė aiškinama.

Bet gal metas būtų pradėti iš kito galo: ne sapnų reikšmę aiškinti, ale bandyti patirti sapnų priežastį. Kodel mes kartais sapnuojame baisesius sapnus, tai vėl — labai malonus?

Pastaruoju laiku pradėjama eiti prie to klausimo išrišimo. Pasirodo, kad sapnų kokybė dideliame laipsnyje priklauso nuo harmonijos. Tada pastebėjo Dr. Finley. Jis turėjo moterį pacientę, kuriai jis davė kas dieną pituitarinės liaukos ekstraktą, kad pataisius kraujo spaudimą. Iki to laiko jos sapnai buvo bespalviai, bet po dešimties dienų gydymo, jos sapnai pasidarė labai malonus. Sapne ji daug kalavo. Kelionė buvo labai smagi — visur ji matė gražias spalvas. Čia reikia pridurti, kad ir realybėje jos vienu didžiausių troškimų buvo kelionė.

Po kurio laiko gydymo budas tapo pakeistas: pradėta duoti adrenalinas. Tuoj pasireiškė skirtumas ir jos sapnuose. Sapnai pasidarė baises: jie susidėjo iš nuolatinų barnių ir nesu- pratinų su kuo nors.

Baimė ir pyktis akstina adrenalina gaminančią liauką (suprasenalinę). Ir priešingai, leidimas adrenalino, kuris gali būti laboratorijoje pagamintas stimuliuoja baimės simptomus, verčia šaltą prakaitą bėgti, etc. Ir James senai jau įrodė, jog su simptomais pasireiškia ir atatinamos emocijos.

Atrodo tad, jog sapnai, tarsi pagal užsakymą gali būti padaryti. Paprastai sapnai yra bespalviai, bet karts nuo karto jie virsta įdomiais: mes matome puikių dalykų ir patiriame daug smagumų.

De Quincey savo „Išpažintys“ ir Baudelaire „Opiumo himne“ nepaprastu pasigėrėjimu aprašo opiumo sapnų smagumą. Bet ieškant tokio rojaus tenka ir nusiminti: kiek vėliau Quincey ėmė labai nemalonius sapnus matyti. Jį vydyvo kiniečiai būdavo krodėdiliai ir šarp visokių nesmagumų tekdavo sapne patirti.

Nuo gilių senovės žmonės vartodavo opiumą ir hašišą, al-

smagumų. Hašišas prisideda prie pagrazinimo reginių. Mato- mi daiktai atrodo labai gražios spalvos.

Mūsų organizme padaromi harmoniai veikia panašiai alko- laidams. Perdidelis veikimas ti- roidinės liaukos pagimdo nerimastį ir susierzinimą.

Galimas daiktas, kad mūsų nemalonūs ir baises sapnai paeina nuo liaukų pakrikimo, o ne nuo nemalonių patyrimų praei- tyje.

Sakoma, kad tam tikras maistas prieš eisiant gulti pagimda nemalonių sapnus. Bet toks tvirtinimas yra gan abejotinos vertės. Niekur neteko girdėti, kad būtų maisto malonių sapnų pagaminimui. Kodel? Nejaugi geriems sapnams gaminti nėra maisto?

Bet kaip ten nebūtų, ale ateityje gal galėsime sapnuoti pagal užsakymą. Chemikams gal pasiseks surasti toks junginys, kuris akstins mus malonių sapnus sapnuoti. —K. A.

Saulės šiluma

Saulės šilumos klausimas mums yra labai svarbus, nes visa gyvybė ant žemės nuo saulės spindulių priklauso. Jeigu kurio nors būdu saulė nustotų šviesti, joki gyvybė žemėje nebūtų įmanoma.

Prieš kokį šimtą metų buvo manoma, kad saulė yra niekas daugiau, kaip tik didelis ugnies kamuolys ir kad ji šildo tokiu jau būdu, kaip, sakysime, įkaitintas pečius. Tai buvo cheminė saulės šilumos teorija. Buvo manoma, kad degimas ten įvyksta tokiu jau būdu, kaip ir pečiuje, — tik ant didesinės skalės!

Tačiau prisiėjo tos teorijos išsižadėti, kuomet tapo įrodyta, jog ir saulės didumo ugnies kamuolys ir kad ji šildo tokiu būdu, kaip, sakysime, įkaitintas pečius. Tai buvo cheminė saulės šilumos teorija. Buvo manoma, kad degimas ten įvyksta tokiu jau būdu, kaip ir pečiuje, — tik ant didesinės skalės!

Tačiau prisiėjo tos teorijos išsižadėti, kuomet tapo įrodyta, jog ir saulės didumo ugnies kamuolys ir kad ji šildo tokiu būdu, kaip, sakysime, įkaitintas pečius. Tai buvo cheminė saulės šilumos teorija. Buvo manoma, kad degimas ten įvyksta tokiu jau būdu, kaip ir pečiuje, — tik ant didesinės skalės!

Tačiau prisiėjo tos teorijos išsižadėti, kuomet tapo įrodyta, jog ir saulės didumo ugnies kamuolys ir kad ji šildo tokiu būdu, kaip, sakysime, įkaitintas pečius. Tai buvo cheminė saulės šilumos teorija. Buvo manoma, kad degimas ten įvyksta tokiu jau būdu, kaip ir pečiuje, — tik ant didesinės skalės!

Tačiau prisiėjo tos teorijos išsižadėti, kuomet tapo įrodyta, jog ir saulės didumo ugnies kamuolys ir kad ji šildo tokiu būdu, kaip, sakysime, įkaitintas pečius. Tai buvo cheminė saulės šilumos teorija. Buvo manoma, kad degimas ten įvyksta tokiu jau būdu, kaip ir pečiuje, — tik ant didesinės skalės!

Tačiau prisiėjo tos teorijos išsižadėti, kuomet tapo įrodyta, jog ir saulės didumo ugnies kamuolys ir kad ji šildo tokiu būdu, kaip, sakysime, įkaitintas pečius. Tai buvo cheminė saulės šilumos teorija. Buvo manoma, kad degimas ten įvyksta tokiu jau būdu, kaip ir pečiuje, — tik ant didesinės skalės!

Ar žinote?

Klausimai:

1. Kodel sunkiau yra bėgti į kalną, negu pakalniui?
2. Kas yra vitaminai?
3. Kodel nėra oro elektros žibintuvėliuose?
4. Ar energija gali būti sunaikinta?
5. Kodel žirafa turi ilgą kaklą?
6. Kas tai yra aidas ir kuriuo būdu jis pasidaro?
7. Kiek tonų žemė sveria?
8. Kas yra elektros srovė?
9. Ar galima mikroskopo pagalba atomus matyti?
10. Kuris metalų yra brangiausias?
11. Kas yra palyginamasis svoris?
12. Kodel šautuvus spiria, kuomet iš jo šaunama?
13. Ar galima padaryti visišką tuštumą?
14. Kodel žvaigždžių spalva yra nevienoda?
15. Koks yra paprasčiausias elementas žemės plutoje?
16. Kodel ašaros yra surios?
17. Koks skirtumas tarp šalčio ir šilumos?
18. Kaip žuvis kvėpuoja vandenyje?
19. Kas yra migla ir kuriuo būdu ji pasidaro?
20. Kuria smagenų dalimi mes mąstome?

Atsakymai:

1. Bėgant į kalną prisiema nugalėti traukos (gravitų) jėgą. Gi pakalniui bėgant traukos jėga yra ne prieš mus, o su mumis, t. y. stumia mus žemyn.
2. Vitaminai yra misteringi junginiai, kurie randasi mūsų maiste. Jų trukumas pagimdo įvairias ligas. Cheminė vitaminų sudėtis kol kas dar nėra patirta.
3. Jeigu elektros žibintuvėliuose būtų oro, tai tungsteno siūlelis susijungtų su deguonių ir tuo sudegtų.
4. Mokslininkai mano, kad energija negali būti sunaikinta. Ji tik maino formas. Dingusi, sakysime, elektros energija ne visiškai tepyranksta, o tik šilima išvirsta.
5. Žirafa per milijonus metų turėjo maitintis medžių lapais. Atrankos keliu kovoje del buvo išliko tos žirafos, kurių kaklai buvo ilgesni.
6. Garso bangos, kai jos atsi- muša į sieną ar kitą kurį nors daiktą, yra refleksuojamos lyginai tokiu jau būdu, kaip šviesa nuo veidrodžio paviršiaus. Vadinasi, mūsų balsas atsimuša atgal, o tai ir sudaro aidą.
7. Žemė sveria 5,885,516,000,000,000,000,000 tonų.
8. Elektros srovė yra elektronų keliuone vieloje. Elektronai yra dalis atomo.
9. Ne. Atomai yra perdaug maži, kad juos būtų galima matyti. Jeigu sudėtume šimtą suviršum milijonų vandenilio atomų paeiliui, tai gautume tik vieną colį. Kitų elementų atomai irgi nedaug tėra didesni.
10. Radijus. Radijo uncija kainuoja apie \$2,000,000. Iridium, kuris tankiai yra vartojamas auksinių plunksnų galiukams daryti, kainuoja \$250 uncijai.
11. Daikto svoris palyginus su tolygiu vandens apščio svoriu yra vadinamas palyginamuoju svoriu.
12. Jėga, kuri verčia švį lėkti pirmyn, tokiu jau smarkumu veikia ir atgal. Tai yra paskilbęs Newtono dėsnis, kuris sako, jog kiekvienai akcijai yra tolygi priešinga reakcija.
13. Teoretiniai visiškai tuštuma galima padaryti, bet prak-

14. Žvaigždžių spalva nėra vienoda vyriausia del to, kad jų temperatūra nėra vienoda. Juo žvaigždžių temperatūra yra aukštesnė, tuo jų šviesa yra baltesnė.

15. Deguonis yra daugiausia užtinkamas elementas žemės plutoje. Apie 50% paprastos uolos sudaro deguonis. Bet jeigu paimti visą žemę, tai gal geležies bus daugiau, negu kurio nors kito elemento.

16. Visi kuno skysčiai didesniame ar mažesniame laipsnyje yra surys. Jeigu ašaros nebūtų surios, tai jos kenktų akims.

17. Šilima paeina nuo labai greito atomų judėjimo. Pavyzdžiui, geležis yra karšta, kai jos atomai juda neįmanomu spartumu. Kuomet atomai lėčiau juda, tai ir geležis yra šaltesnė.

18. Jos kvėpuoja vandeniu. Vandenyje yra ištirpusio deguonio, kurį žuvis ir atskiria į traukdama vandenį.

19. Migla yra niekas daugiau, kaip tik prie žemės esantis debes. Migla pasidaro tuomet, kai drėgnas oras ant tiek atvėsta, jog vandens gerai susigrupuoja į mažyčius lašelius.

20. Mes protaujame pilkają smagenų dalim, kuri yra lyg smagenų pluta. Ji liuosai gali vystytis. Žemesniųjų gyvūnų pilkoji smagenų medžiaga randasi smagenų viduryje.

Mūsų Maistas

Chlorinas randama susijungęs su sodu (virtuvės druska) sekamuose daiktuose:

Vaisiai, riešutai, kviečių ir aviųzų miltai, daržovės (salierai, bulvės, agurkai, ridikai, kopustai, burokai, morkos, etc.), pienas, kiaušiniai, suris, žuvis, etc.

Vitaminai

Apart jau minėtų sudėtinių, valgomuose daiktuose surasta savo rūšies medžiagos, kuri maitinime labai svarbią rolę lošia. Tai vadinami „vitaminai“. Eyckman 1879 m. įrodė, kad maitinant paukščius ryžiais be lupynų atsiranda polineuritis vadinama liga; Fraser ir Stanton paskui surado, kad ryžių lupynos tą ligą išgydo. 1911 m. Funk susekė, kad ir mieles išgydo polineuritą. Tad buvo aišku, kad ryžių lupynose ir mielėse yra kokios tai nežinomos medžiagos, kuri pašalina minėtą ligą. Ta nežinoma medžiaga pradėta vadinti „vitaminu“. Vėliau Osborn, Mendel, McCollum, Davis ir kt. darė daug tyrinėjimų ir surado, kad daugumą valgomų daiktų, ypatingai žalių, yra vitaminų; kad daug pavojingų ligų žmonėms suteikia tokis maistas, kuriame nėra reikalingų vitaminų. Svarbiausi vitaminai bus šitie:

- a) „Riebaluose tirpstantis vitaminas A“ randama piene, svieste, kiaušinio tryny, trespkos jake- niu aliejui, alvyų ir augalų la- puose. Daugiausia piene. Jei maiste nėra šito vitamino, tai atsiranda xerophthalmia vadi- nama liga: akys aptinsta, parau- donuoja, vėliau regėjimas visai išnyksta (pasidaro aklumas).
- b) „Vandeny tirpstantis Vitaminas B“ reikalingas augimui; sto- ka šito vitamino pagamina poli- neuritą („beriberi“). Šito vita-mino yra valgomuose daiktuose, kuriuose nėra riebalų. Papras- tam maiste yra užtektinai šito vitamino.
- c) „Vandeny tirpstantis Vita- minas C“. Stoka šito vitamino maiste pagamina visų žino- mą ligą skorbutą; gal būt pelar- gą ir kt. ligas.
- d) Paskutiniu laiku surasta vitaminas, kuris kontroliuoja visą šio vitamino gyvi-

Aplamai imant, šiluma, viso- kios rūgštys ir prezervuose var- tojami chemikalai sunaikina vi- taminus. Valgant užtektinai ža- lių daiktų nėra reikalo rūpintis apie vitaminus. Vienok valgant prezervuotus ir koncentruotus daiktus vitaminų stoka suteikia ytin rusčių rezultatų. Reiškia, reikalinga valgyti žalių daiktų visiems.

Kaip maistas gali pakenkti sveikatai?

Netikęs maistas gali kenkti sveikatai visokeriopais būdais. Anot Rosenau:

1) **Naturaliniai nuodai.** Maiste gali būti natūralinių nuodų; pv. tulose grybuose, žuvyse arba augaluose yra pavojingų nuodų.

2) **Parazitai.** Maiste gali būti įvairių parazitų; pv. piene džio- vos bakterijos, mėsoje įvairių parazitų kiaušiniai, šiaip įvai- rių ligų perų, etc.

3) **Įvairūs nuodai;** pv. bakte- rijų toksinai, ptočinai, puvimo produktai, etc.; šiaip nuodai (ar- senikas, švinas, etc.); specia- liai nuodai — solaninas bulvėse, ergotas (skalsės) rugiuose, etc.

4) **Kiekis.** Pavojinga valgyti perdaug ir permažai; nuolatinis persivalgyimas pagamina aptuki- mą, gal but kraujo indų sukietė- jimą ir suirimų jakeose ir inks- tuose; nuolatinis badavimas silpnina sveikatą ir ardo visą or- ganizmą. Karo nuteriotose šaly- se badavimo rezultatai labai rus- tų.

5) **Kokybė.** Netinkamų daiktų valgymas pagamina polineuritą,

ŽIURĖKIT

Didelis išpardavimas Vyriškų dra- bužių, naujai pirka, todėl viską pigiai parduosiu.

Juozas Manstis,
3318 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

BAVARSKO BOHEMIAN STYLE MALTAS

Tarp daugelio maltų yra žinomas kai- po geriausias, Visur ir visa- dos reikalau- kite tik Ba- varsko!

Bavarsko Malt Extract Company,
3238 So. Halsted St.,
Chicago.
Phone Boulevard 3595

skorbutą, rachitą, pelagrą, reu- matizmą ir kitas ligas. Gužys (goitre) išsivysto ten, kur iodo trūksta vandenyje arba maiste. Riebalų perviršis pagamina ru- gšties perviršį. Perviršis pro- teinų sukelia puvimą, o anglia- vandenių — rugimą. Paprasčiaus- sia maitinimo klaida — perma- ža vandens.

6) Esant kokiame nors virški- nimo suirimui reikalinga atatin- kamas maistas. Ant galo yra žmonių, kurie negali valgyti tu- lų visai gerų daiktų.

7) Pagaliau sveikatai gali kenkti ir dažnai kenkia netikės valgių gaminimas, netikusi val- gių kombinacija, nereguliaris valgymas, prastas upas prie sta- lo ir t.t. Tulose ligose reikia nevalgyti cukraus, mėsos ir t.t. (Bus daugiau)

KAIP TA MOTERIS ĮGAVO SVEIKATĄ

Supilė 300 kvortų fruktų, 500 stiklų Jelly ir pri- žiūrėjo savo vaikus.

Norwalk, Iowa. — „Aš jau senai ketinau parašyti

jums ir pasakyti, kiek daug gero ju- sų gyduolės pada- rė man. Kuomet aš pradėjau varto- ti jas, aš jau be- veik gulėjau lovo- je ir bučiau pasi- kusi lovoje beveik visada, jei nebu-čiau turėjusi kam prižiūrėti vai- kų. Aš taip bu- vau sutinusi ir tu- rėjau tokius didelius skausmus, kad aš vos tik galėjau pavaikšioti. Aš išvartoju septynis butelius Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound ir vartoju Lydia E. Pinkham's Sanati- ve Wash, ir atradau, kad jos yra la- bai gėdinos. Aš esu visai pasvei- kusi dabar, nes aš buvau blogame pa- dėjime kuomet pradėjau vartoti jūsų gyduoles, bet aš dabar daug sveikes- nė, kad aš nebūčiau rekomenduoti jas, ir aš manau jei aš vartotiu jas nuo- lat, aš būsiu visai sveika. Aš dir- bau savo darbą šią vasarą viena, už- laikiau keturis vaikus, ir aš suka- vau 300 kvortų vaisių ir padariau 500 stiklų jelly, jus matote, kad aš esu dabar daug geriau nei padėji- me. Aš jaučiuosi labai gerai visą la- ką ir malonu man pranešti kitiems apie tas gyduoles“. Mrs. C. J. Wen- nemark, Box 141, Norwalk, Iowa.

Moterys gali pasitikėti Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound, kad paluosavus jas nuo moteriškų trube- lių. Pardavimui pas aptiekorius vi- sur.

CUNARD

Lietuviai važiuojanti Lietuvon svečiuosna neilgesniam laikui kai metams galės grįžti Amerikon neatsilveigiant į kvotą.

I LIETUVĄ
trumpiausiu laiku, kas Seređa, tre- jais ekspreso laivais
BERENGARIA AQUITANIA
MAURETANIA
(per Cherbourgą ar Southamptoną)

Iš Lietuvos į Ameriką
Jei manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit da- bar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagalbą ir rodą. Visi trečios klesos keleiviai turi atskirus kam- barius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulk- menų klausius vie- tos agento arba

CUNARD LINE
140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

SALUTARO RYTAS

Salutaro rytas tešviečia gražus; Sveikata atgyja, kaip aušta dangus.

KODEL?

- 1) — RYTAS —
- 2) — PIETUS —
- 3) — VAKARAS. —

TODEL, KAD:

- 1) Diena be ryto, žmogus be Salutaro negali būti.
- 2) — Salutaras pridoda apetitą;
- 3) — Salutaras videnius išvalo;
- 4) — Salutaras pataiso sveikatą.

Tik vienas doleris ir kvoteris bonkai.

Klauskite aptekose arba prie

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,
639 W. 18th St., Chicago, Illinois.

SATYRA IR JUOKAI

DOLERIAI

Oi tie Amerikos doleriai doleriai! Jie be jokių ceremonijų Lietuvą įkamojo, pasižabojo, pasibalnojo ir joja. Be dolerio — nė žingsnio. Doleriai — viskas. Doleriais pamerma Lietuvos valiuta. Doleriais laikosi valstybė. Doleriais eina šmugelis. Doleriais perkama, doleriais parduodama. Tie lietuviški litai su centais tik taip sau pramanyti, anot žmonių pasakos, kad faktiškas Lietuvos karalius — Vailokaitis galėtų daugiau uždirbti, daugiau dolerių sugrobt, daugiau Lietuvos liaudį pavergti ir jos turtą sumonopolizuoti.

Dolerių garbei tapo Lietuvoje daina (kuplietas) parašyta, kurį dabar net visi Lietuvos piemens dainuoja. Tegul dabar ir amerikiečiai, liuso laiko išradę, sau gražiai pasidainuoja.

"Rublių daug buvau sukroves",
Kalba stors klebonas...

"Ir tikėjau, kad su jaisiais
Busiu visad ponas.

"O sunkaus sidabro vengiau —
Bumaškų atsargą rengiau:

Stangios jos tebėr kaip tošės,
Bet su joms, saukiui, pralošęs...

Tam gerai! Tam gerai!
Pas ką doleriai!...

Markių irgi dar gerųjų
Daug buvau sutaukęs,

O dabar prieš kruvą jųjų
Verkiu atsiklaupęs:

Tukstančiais skaityti mėgau,
O nuo litų, centų bėgau;

Tukstantinės lyg kad tošės,
Ir su joms, saukiui, pralošęs...

Tam gerai! Tam gerai!
Pas ką doleriai!...

Jau su litais neapgausit —
Nepasitikišiu...

Tik kad dolerį išprausit —
Dangų gaut podėsiu...

Kas geistų dangių sėdėti,
Tas tur dolerių turėti!

Doleriukai tarsi tošės,
Tik su jais esu išlošęs...

Tam gerai! Tam gerai!
Pas ką doleriai!...

Valdininkas su mergaite
Pasizinęs jauna

Klausia: "Ar tur giminaitį,
Kurs dolerius krauna?"

Gali kas yra artimųjų —
Saly dolerių brangiųjų —

Giminė amerikantų,
O, tai puikiai aš suprantu!

Tam gerai! Tam gerai!
Pas ką doleriai!...

Vesčiau tuoj aš tą mergaitę,
Nors ne iš gražiųjų,

Kurį doleriais tur kraiti
Arba greit gaus jųjų...

Nes linksmai tada gyvuočiau,
Klube stiklais skambaliuočiau.

Ir ant žaliojo staliuko —
Kraučiau kruvą doleriukų...

But gerai! But gerai!
Kad but doleriai!...

Jei piliotis ko pritrūkęs,
Prašo ko padėti

Dolerį pirma įbrukęs
Gali jam tikėti...

Doleriai juk viską gali,
Visas kliutis suk į šalį.

Turėk dolerių kai tošių —
Visur, visuomet išloši...

Tam gerai! Tam gerai!
Pas ką doleriai!...

Ir pirklys storakišenis
Doleriukais džiaugias:

"Neveltui esu gyvenęs,
Žmones skriaudęs, smauges,

Kainas markėmis vis kėliau,
I kabalą žmones vėliau,

Bet užtad priplaukt netruko —

Pilnos saujos dolerukų...

Tam gerai! Tam gerai!
Pas ką doleriai!...

Juo labiau pabrangsta prekė,
Juo aš laimesnis,

Nes piliotis liaujas sekęs
Kame kas pigesnis...

O kaslink susipirkimo —
Neturiu nusiminimo,

Doleriais visuomet gausi,
Atsargos net prisikrausi!

Vis gerai! Vis gerai!
Pas ką doleriai!...

Jeigu patentas negeras,
Ar akėžė kliudo,

Jei svarstyklės blogai sveria,
Ar kas kitas pjudo...

Doleriuka tik pakiši,
Visas pines tuoj iširsi,

Viskas eis kuosklaidžiausiai
Visur seksis kuopuikliausiai...

Vis gerai! Vis gerai!
Pas ką doleriai!...

Bankininkas... Et, nebėra
Ko nē pasakoti;

Nebent naują savo "viera"
Gali išžalvoti...

Doleriais patys like,
Doleriui kaip Dievui tiki,

Doleriū tikiai gyvuoja,
Dolerius nakčia sapnuoja!

Vis gerai! Vis gerai!
Pas ką doleriai!...

Paštininkas godžiai žiuri,
Net jo akys mirga...

Doleriugą iš už jurio
Laiską tuoj "apdirba"...

Tuoj praplėšia jį pagriebęs,
Tuščią radęs — kampan sviedęs;

Nesisekus jam išsykio,
Ieško kito sau laimikio!...

Tam gerai! Tam gerai!
Pas ką doleriai!...

Paštininkas godžiai žiuri,
Net jo akys mirga...

Doleriugą iš už jurio
Laiską tuoj "apdirba"...

Tuoj praplėšia jį pagriebęs,
Tuščią radęs — kampan sviedęs;

Nesisekus jam išsykio,
Ieško kito sau laimikio!...

Tam gerai! Tam gerai!
Pas ką doleriai!...

Doleris, pasaulį laiko,
Doleris — karalius

Ką nor — gimdo; ką nor — naiko,
Jis mat, visagalas...

Doleris politikauja,
Imponuoja ir diktuoja,

Importuoja, eksportuoja,
Kaip dievaitis viešpatuoja,

Tam gerai! Tam gerai!
Pas ką doleriai!...

Parašė L. Bubelis.
Pataisė K. S.

Ką bepasakysit? Nieko! Ten, Amerikoje
sėdēt ant dolerių ir tylit. O nežinot, kad pas

mus — Lietuvoje — be dolerio nėra gyvenimo.

Sitįskite greičiau Lietuvos dolerių!

Ypač tų, kurie Jums rašo — neužmirškite!

—Pranės brolis.

NAUJENOS, Chicago, Ill.

Poteriai už 5 kapeikas
Dar prieš karą, laike viešų
rinkliavinių kalvarių. Dusetų
bažnyčioje arba ant šventoriaus
ne kartą man teko girdėti ir pa-
čiam kalbėti už vadams-brošvi-
ninkams viešai duodamus pin-
igus visokių skubių poterių.
Garsus brošvininkas Barzda,
pats pinigus imdamas ir, atsi-
žiūrint į taką, užduodamas, už
5 kapeikas skubomis taip kalbė-
davo:
"Už dušią Veronikos, prašy-
dami Dievo sveikatos:—Sveik
mar mil, viš—tas tau! Pagirt
mater! Vaisius žyvatavo Je-
zus!"... (Šiaulių N-nos)

G E R B. Naujienų skal-
tytojos ir skaitytojų
prašomi pirkinių reikalais
eti į tas sankrovas, kurios
skelbiasi Naujienose.

Severos Gyduoles užlaiko
seimynos sveikatą.

DĖL NEVIRINIMO

sustiprinimo nusilpnėjusių
ir stokos apetito vartok

SEVERA'S
BALZOL.

Abelinas stiprintojas
vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paaugdo virini-

ma, reguliuoja aidalinius, stipri-

na organus prie normalios veik-

mės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

LITTLE
SPINOGRAPHS

Turėkite draugystę su

gerais vyrais ir jų

padauginsite jų

skaitlių.

Geri vyrai yra ži-

nomi pagal jų prin-

cipus, kokius jie turi

ir kokius būdus jie va-

do.

Tukstančiai gerų vy-

ru tiki į Chiropactic,

nes jie žino iš patyri-

mo, ką jie padaro

tiems, kurie turi ligą.

DR. J. M. FINSLOW,

Chiropactor

1645 W. 47 St., Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 7006

Valandos nuo 2 po pietų iki 8 va-

kare. Nedėlio nuo 10 iki 12 dieną

KUOMET JUS SERGATE

Pirmutinis dalykas jūs norite žinoti "Kur surasti gerą gydytoją"

Jei jūs pasukite savo žingsnius linkui Griswold Medical Office, 544

Woodward Ave., Detroit, Mich., jūs čia surasite Atsakanti Specialistą

kokio jums reikia, be trukdymo laiko.

Kuomet jūs atitankysite Griswold Medical Office jūs surasite, kad

čia gydytojas yra labai atsargus suradime tikro diagnozų jūsų ligos;

tai yra suradime kur ir kodėl jūs sergate. Šis ofisas yra priengtas

su moksliniais aparatais, taip, kad jei jūs reikalaujate Kraujo Eg-

zaminacijos, Chemiško Analizo Šlapumo, ir X-Ray Egzaminacijos, arba

arba ko nors kito jums būtų reikalinga, šis gydytojas yra prisirengęs

patarnauti jums. Su pagalba šitų išbandymų, laboratorijos raportų ir

jo žinojimo, jis prašina pavojų padarymui klaidų.

Gydytojas pasakys jums kiek jis rokuos už išgydymą. Nei vienas

neturi šalintis kas link piniginių dalykų. Kiekvienas gali gauti gydy-

tojaus pagalbą ir mokėti kas savaitę arba mėnesį, taip kaip jis gali.

Gydytojas mokytis yra tokia maža, todėl, kad jis turi didelę prak-

tiką, nei vienas sergantis neturi abejoti atlikti jį.

Eikite pas jį ir pasveikite. Pasikalbėjimas ir patarimas dykai.

GRISWOLD MEDICAL OFFICE

GRISWOLD MEDICAL OFFICE, 544 Woodward Ave., Detroit, Mich.

Netoli Congress St., vienas blokas į pietus nuo City Hall

Ofiso val. nuo 9 r. iki 8 v. kasdien. Nedėlio nuo 10 r. iki 1 v. p. p.

LIETUVON—
užrašykite savo gim-
nėms ir pažįstamiems
NAUJENAS. — Lietu-
vos žmonės Amerikos
Naujienas labiausia
mėgsta.

Akinių pritaikymo mene

20 metų prityrimo

SIMPTOMAI PAREISKIA
AKIŲ LIGAS

Ar jums skauda galvą?

Ar jūsų akys ašaroja?

Ar yra uždegimas?

Daug ar niež?

Ar skaitant akys greit pavargsta?

Ar kvaista galva?

Ar matote kaip ir plunkančius taš-

kus

Ar atmintis po truputį mažėja?

Ar akys opios aviesiai?

Ar jaučiate kaip ir smiltis akyse?

Ar yra baltas dėmė ant vokų?

Ar turite kataraktą?

Ar turi žvaizdas akis?

John J. Smetona

AKINIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave.,

Kampas 18 gatvės

Ant trečio aukšto virš Platto ap-

tieskos, žambariai 14, 15, 16 ir 17.

Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakara.

Nedėlio neprilimam ligonių

X-RAY EGZAMINACIJA \$1.00

Vyrai ir

moterys ne

žiūrint kaip

ilgai jųs

kenčiate ir

ka kiti dak

tarai pasa

kę jums,

ateikite ir

tegu X-

Ray pasak-

ko tiesą.

Mokslininkas egzaminavimas su moder-

nišku X-Ray prašina klaidas — su-

teikia geras informacijas, nes yra ma-

tomi sergantys organai. Egzamina-

vimas nekenksmingas, neskaudus ir

neriekia nusiimti rubų.

Ar turite skaudamą skilvį, krutinę,

nugarą, galvos skaudėjimą, galvosukį,

užkietėjimą vidurių, prastą apetitą,

reumatizmą, asthmą, odos ligas, rup-

tūrą, inkstų arba skilvio ligas, ner-

vingumą, chroniškas arba privatiškas

ligas? Jei norite gerų pasekmių,

ateikite tuojau. Visi vėliausi čia

ir serum yra suteikiama, įskaitant

"606 arba 914" nuo kraujo užnuodij-

mo.

"Kraujas yra gyvenimas". Intro-

venous įėjimas (į kraują), sutei-

kia gerą pagalbą tukstančiams ser-

gantių. Puikių gydytojas bile nuo ko-

jos ligos kur tik daktaria kraują. Ne-

žiūrint kiek jūs išleidote ir nieko ne-

gelbėjo, atleikite ir gaukite tiesą išgy-

dyme. Atsineškite šį skelbimą su sa-

vim ir gausite dykai kraujo spaudimą

išbandymą su X-Ray egzaminacija.

Valandos nuo 9 ryto iki 6 vak. Pa-

nedėly, serodę ir subotą nuo 9 ryto

iki 8 v. nedėlio nuo 9 ryto iki 12 dien.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

Dr. R. G. McCarthy,

505 S. State St. kampas Congress,

2 augštas, Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 0696
LIETUVIŲ APTIEKA
New City Pharmacy
3327 So. Halsted St.

Turiu garbės pranešti Lietu-

viams ir visuomenei apskritai, kad

metai tam atgal aš atidariau ap-

tieką vardu NEW CITY PHAR-

MACY prie So. Halsted gatvės

num. 3327 ir kviečiu visą visu-

omenį ir Lietuvos atsilankyti ir

pasimatyti su manim, jei būtų

reikalingas namuose, kadangi aš esu

ištikimas visais žvilgniais.

Aš turiu pakankamai prityrimo

vaistus sutaisyti ir patarti visu-

ose pasaulio kraštuose.

Mano kainos yra žemesnės ne-

gu kitur kur.

Su pagarba,

JONAS MALACHAUSKAS.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris